

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 41 (85)

(огляд матеріалів ЗМІ за 9 – 15 жовтня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	31
Міжнародна підтримка України	38
<i>Політико-правова допомога</i>	38
<i>Військова допомога</i>	42
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	50
Плани врегулювання. Переговорний процес	55
Плани повоєнного відновлення України	57
Коментарі європейських та американських політиків	62
<i>16-е засідання Контактної групи з питань оборони України («Рамштайн» (Брюссель, 11-12 жовтня))</i>	78
Реакція представників української громадськості	82
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	86
Експертні оцінки	91
Додатки	99
<i>Додаток 1</i>	99
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №683/2023	99
<i>Додаток 2</i>	100
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №684/2023	100
<i>Додаток 3</i>	104
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №687/2023	104
<i>Додаток 4</i>	108
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №688/2023	108
<i>Додаток 5</i>	112
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №689/2023	112

Офіційна діяльність Президента України

Наша з вами єдність має й може зупинити зло – виступ Президента України на засіданні Парламентської асамблеї НАТО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Цими днями наші погляди спрямовані на регіон Близького Сходу. Ніхто й ніколи не зможе забути те, що терористи зробили в Ізраїлі. Тисячі ракет проти мирних міст. Розстріли людей просто в машинах на дорогах. Чоловіків і жінок, дітей. Нікого не жаліли. Вулиці, що залиті кров'ю. Заручники. Терористи самі ж дали світу кадри знущань, пишаючись ними. Жінки, яких били. Літні люди, які були викрадені зі своїх будинків. Викрадені діти. І ми ще не знаємо, скільки людей захоплено та по-дикунськи вивезено терористами. Убитих намагалися ще й принизити, знущаючись із їхніх тіл. Усе це ми бачили в Ізраїлі.

І самі ж ізраїльтяни, ізраїльські журналісти, які були в нас, в Україні, які були в Бучі, кажуть тепер, що вони бачили таке саме зло там, куди прийшла Росія. Однакове зло. І лише одна відмінність: там – терористична організація, яка вдарила по Ізраїлю, тут – терористична держава, яка вдарила по Україні. Декларовані наміри різні, але сутність одна. Ви це бачите. Бачите таку ж кров на вулицях. Такі ж розстріляні автівки цивільних. Такі ж тіла людей, що були закатовані.

І найнебезпечніше – дві речі. Перша: шокуюча радість російських пропагандистів. А за ними стоїть держава. Уявіть собі: вони називають трофеями дітей, яких зараз терористи тримають у заручниках в Газі. Ось таке слово. Як і Росія захопила тисячі українських дітей під час своєї агресії проти України. Та друге – це відверта підтримка того, що відбувається. Іран не може сказати, що він не має нічого спільного з тим, що відбувається в Україні, якщо він продає «шахеда» Росії. Іран не може сказати, що він не має нічого спільного з тим, що відбувається в Ізраїлі, якщо його офіційні особи заявляють про підтримку того, що відбувається в Ізраїлі.

(...). Як далеко здатне зайти таке зло? Не далі, ніж ми дозволимо йому це. Наша з вами єдність має й може зупинити зло. Наше прагнення миру, а не їхнє прагнення крові має визначати, як жити світу. Наш міжнародний порядок, заснований на правилах, а не їхні спроби зробити смерть правилом.

Іноді від лідерів терористів звучить: а що за правила, на яких заснований міжнародний порядок? Ніби вони не розуміють... А це дуже прості правила. Дуже прості. Не гвалтувати жінок. Не вбивати. Не вважати дітей трофеями. Не заливати міста й села кров'ю та не розстрілювати автівки з цивільними. Не бити по мирних містах ракетами й дронами. Та ще одне правило: за будь-яких умов обов'язково притягати терористів і всіх, хто їм допомагає, до відповідальності.

Хіба сили світу не вистачить, щоб зупинити зло? Точно вистачить.

Зараз усім у світі, хто цінує життя й міжнародний спокій, треба бути максимально активними. Не час іти з міжнародної арени у внутрішні чвари. Не час ізолюватися. Не час відмовчуватися чи вдавати, ніби терор десь на одному континенті не впливає на глобальні справи.

(...). Україна вдячна всім, хто підтримав нас у захисті від терору. Я дякую кожній країні, кожному лідеру, усім народам, які з нами. Які допомагають нам із ППО й усім іншим. Це особливо важливо зараз, перед зимою, яку Росія спробує зробити болісною для нас. Я дякую всім вам, хто співпрацює з нами заради реалізації Формули миру. І заради безпекових гарантій на час до нашого вступу в НАТО. Усі напрями нашої співпраці ведуть до одного – щоб Статут ООН запрацював на повну в захисті України та всієї нашої Європи від терору й агресії. А якщо спрацює тут, спрацює і будь-де у світі.

Якщо за будь-яке спонсорування терору будуть справді глобальні санкції, терор програє. Якщо світ об'єднуватиметься завжди, коли хтось захоплює в заручники жінок і викрадає дітей іншого народу, терор не матиме союзників. Якщо той, на кого напали терористи, отримає всю необхідну зброю для захисту своїх людей, міжнародне право буде тією єдиною силою, яка визначатиме, як жити світу. І світ житиме мирно. Це наша спільна мета.

(...). Я закликаю ваші держави й парламенти бути ще більш активними заради глобальної єдності.

Хай кожен, хто спонсорує терор, відчує силу нашого з вами гніву. І хай кожен, хто потребує допомоги в захисті від терору, відчує силу нашої з вами солідарності. Ми з вами повинні мати змогу пообіцяти нашим дітям, що ми залишимо їм світ, яким править не кров, пролита злом, а свобода, гарантована правом. (...).

Росія зацікавлена в розпаленні війни на Близькому Сході, щоб послабити світову єдність – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні був дуже насичений день. Різні наради, і серед них особливо важливі ті, що стосуються нової міжнародної ситуації.

Провів нараду з керівниками нашої розвідки, ГУР та зовнішньої розвідки, з нашими дипломатами щодо ситуації в Ізраїлі та навколо нього та щодо загальної ситуації на Близькому Сході.

Це має принципове значення для нас – не лише для України, а для всієї Європи.

За наявною інформацією – дуже чіткою – Росія зацікавлена в розпаленні війни на Близькому Сході, щоб нове джерело болю та страждань послабило світову єдність, додало розколів та суперечностей і цим допомогло Росії знищувати свободу у Європі. Ми бачимо, як російські пропагандисти зловтішаються. Бачимо, як іранські друзі Москви цілком

відверто підставляють плече тим, хто напав на Ізраїль. І все це – значно більша загроза, ніж зараз світ сприймає. Світові війни минулого розгоралися саме з локальних агресій.

Ми знаємо, як цій загрозі протидіяти.

Готуємо відповідні кроки. А головне – захищаємо необхідність максимальної єдності світу.

(...). Я вдячний усім лідерам і державам, які зараз повністю усвідомлюють небезпеку та готові працювати разом заради того, аби втримати ситуацію. Втримати очевидних спонсорів терору від ширшого втручання.

Провів сьогодні й нараду зі спікером Верховної Ради України Русланом Стефанчуком. Координація позицій на найближчі тижні.

Також провів нараду з віцепрем'єр-міністром Федоровим, міністром освіти і науки Лісовим та командою Міністерства. Робочі питання.

(...). Провів заміну командувача Сил територіальної оборони Збройних Сил України. Замість Ігоря Танцюри командувачем призначено Анатолія Баргилевича. Головне завдання – розвиток Сил територіальної оборони не має зупинятися.

Дякую всім, хто дбає про Україну та б'ється заради нашої держави! Готуємо нове посилення для наших воїнів.

Дякую всім у світі, хто має сміливість називати речі своїми іменами та захищати життя й порядок, заснований на правилах! (...).

Про призначення А. Баргилевича Командувачем Сил територіальної оборони Збройних Сил України: Указ Президента України №679/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити генерал-майора БАРГИЛЕВИЧА Анатолія Владиславовича Командувачем Сил територіальної оборони Збройних Сил України. (...).

Питання Міжвідомчої комісії з політики військово-технічного співробітництва та експортного контролю: Указ Президента України №680/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 9 жовтня 2023 року «Про стан забезпечення продовольчої безпеки»: Указ Президента України №681/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 9 жовтня 2023 року «Про пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України»: Указ

Президента України №682/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №683/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №684/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

У Бухаресті розпочалася зустріч президентів України та Румунії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Бухаресті розпочалася зустріч Президента України Володимира Зеленського та Президента Румунії Клауса Йоханніса.

Під час урочистої церемонії зустрічі пролунали державні гімни України та Румунії. Президенти оглянули стрій почесної варти. Також відбулося представлення офіційних делегацій двох країн.

Глави держав проведуть переговори віч-на-віч та в розширеному форматі.

Володимир Зеленський і Клаус Йоханніс також зустрінуться з представниками ЗМІ.

Скоро запрацює «зерновий коридор» з України через Молдову в Румунію – Володимир Зеленський за результатами переговорів із Клаусом Йоханнісом у Бухаресті ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Бухаресті Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Румунії Клаусом Йоханнісом.

Глава Української держави наголосив, що відвідує Бухарест уперше з початку повномасштабної війни Росії проти України. Він висловив подяку особисто Клаусу Йоханнісу, усій його команді та народу Румунії за життєво важливу й щирю допомогу нашій країні та українцям у цей складний час.

«Румунія надала Україні і оборонну, і політичну, і дуже важливу гуманітарну та економічну підтримку. Ми вдячні за кожен прояв вашої солідарності й завжди пам'ятатимемо, що у вирішальний момент Румунія не вагаючись обрала Україну», – наголосив Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Клаусом Йоханнісом у Бухаресті.

Він відзначив надзвичайно важливе рішення про тренування в Румунії українських льотчиків для F-16 у новоствореному Центрі підготовки пілотів.

«Ми обговорили з паном Президентом, як прискорити таку підготовку, і домовилися, що українські пілоти будуть включені до першої хвили навчання», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський також поінформував колегу про ситуацію на полі бою й оборонні потреби української армії. За результатами сьогоднішніх переговорів будуть хороші новини щодо артилерії та ППО, зазначив Глава держави.

Президент акцентував, що Росія б'є ракетами й «шахедами» по українській портовій інфраструктурі, тож посилення протиповітряної оборони – ключовий чинник у захисті глобальної продовольчої безпеки, адже це не дозволить перетворити будь-яку частину Чорного моря та Дунайського регіону на «мертву зону» для судноплавства.

«Ми ведемо роботу з різними партнерами, щоб посилити нашу ППО і загалом у країні, і в Одеському регіоні. Обговорили з паном Президентом наші можливі спільні дії для захисту не просто портів, а всього регіону. України, Молдови, Румунії, наших людей», – наголосив він.

Окремо Володимир Зеленський відзначив один зі стратегічних напрямів співпраці в трикутнику Україна – Румунія – Молдова.

«Уже скоро запрацює «зерновий коридор» з України через Молдову в Румунію, і це взірєць того, як багато ми можемо зробити разом, що матиме велике значення не лише для нас, а й для Європи та світу загалом», – зауважив Президент. (...).

Клаус Йоханніс зі свого боку запевнив, що Румунія та румунське суспільство сповнені рішучості багатосторонньо й змістовно підтримувати Україну та український народ, зокрема наданням оборонної допомоги, стільки, скільки буде потрібно – до перемоги над російським агресором, звільнення всієї української території, притягнення до відповідальності всіх винних у скоєнні злочинів, і потім – у процесі відновлення та відбудови України.

Президент провів зустріч із головами Сенату й Палати депутатів парламенту Румунії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Бухаресті Президент України Володимир Зеленський зустрівся з головою Сенату Ніколає Чуке й тимчасовим виконувачем обов'язків голови Палати депутатів парламенту Румунії Альфредом Сімонісом.

Глава держави висловив подяку очільникам обох палат румунського парламенту за чітку позицію на підтримку суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

«Дякую вашій країні, вашому суспільству за потужну підтримку всіх українців, за те, що прийняли наших людей із першого дня повномасштабної російської агресії. Ми побачили справжніх міцних друзів. Також дякую

парламенту Румунії за важливі резолюції на нашу підтримку», – сказав Президент.

Володимир Зеленський окремо відзначив ухвалення сенаторами й парламентарями Румунії декларації у зв'язку з річницею початку широкомасштабного вторгнення Росії, а також послідовну підтримку ініціатив України в міжнародних парламентських форматах.

Глава держави наголосив на важливості парламентського виміру для забезпечення деокупації українських територій. Співрозмовники відзначили також важливість участі країн-партнерів у другому парламентському саміті Кримської платформи.

Володимир Зеленський високо оцінив ухвалення Сенатом і Палатою депутатів парламенту Румунії декларації про визнання Голодомору 1932 – 1933 років злочином проти людяності та звернувся до спікерів обох палат із проханням про реалізацію наступного кроку – ухвалення румунським парламентом рішення про визнання цього жахливого злочину актом геноциду українського народу.

У Бухаресті Президент також поклав квіти до могили Невідомого солдата. Глава держави вшанував пам'ять загиблих воїнів хвилиною мовчання та зробив запис у Книзі почесних гостей.

У Бухаресті Президент зустрівся з головою румунського уряду ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у Бухаресті провів зустріч із Прем'єр-міністром Румунії Марчелом Чолаку.

Глава держави висловив подяку румунському уряду за вагому практичну допомогу нашій державі з перших днів повномасштабного російського вторгнення.

Президент високо оцінив конструктивну й дієву взаємодію на рівні виконавчої влади двох країн, зокрема підготовку першого в історії двосторонніх відносин спільного засідання урядів України та Румунії в Києві.

Володимир Зеленський і Марчел Чолаку обговорили питання оборонної підтримки України та посилення двосторонньої співпраці на рівні ОПК.

Сторони відзначили критичний внесок України та Румунії у глобальну продовольчу безпеку, зокрема забезпечення транзиту української агропромислової продукції на ринки третіх країн. Було наголошено на важливості реалізації домовленостей щодо подвоєння обсягів транзиту української агропродукції територією Румунії.

Президент і Прем'єр-міністр відзначили важливість забезпечення прав представників української національної меншини в Румунії та представників румунської національної меншини в Україні, зокрема шляхом розвитку двосторонньої договірно-правової бази з урахуванням міжнародних зобов'язань і стандартів.

Президенти України та Румунії ухвалили Спільну заяву ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Президент Румунії Клаус Йоханніс за результатами зустрічі в Бухаресті підписали Спільну заяву.

Підписання відбулося за результатами двосторонніх перемовин делегацій на чолі з лідерами України та Румунії.

«Щойно ми підписали двосторонню декларацію, яка фіксує ключові речі нашої взаємодії – і безпекову, зокрема в регіоні Чорного моря, і підтримку нашої Формули миру, і розширення нашої економічної та логістичної взаємодії», – розповів Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Клаусом Йоханнісом у Бухаресті.

Як зазначив Президент України, у документі також відображені питання транспортних зв'язків, спрощення процедур перетину кордону, відкриття нових українсько-румунських пунктів пропуску та підходи сторін у взаємодії з національними спільнотами.

Окремо у Спільній заяві глави держав констатували, що поділяють бачення відносин між Україною та Румунією як стратегічного партнерства, заснованого на принципах добросусідства, спільних демократичних цінностях і повазі до міжнародного права.

«Ми вирішили розбудовувати стратегічне партнерство між Україною та Румунією й попросили наші команди невідкладно розпочати роботу над цим», – йдеться в документі.

Зі свого боку Президент Румунії зазначив, що лідери двох держав розпочали конкретний процес виведення відносин між Україною та Румунією на рівень стратегічного партнерства, і підписаний документ окреслює принципові межі подальшої співпраці двох країн.

«Сьогодні ми зосереджуємося на допомозі Україні, щоб перемогти у війні. Але як сусіди й партнери маємо й зобов'язані розглядати наші відносини в довгостроковій перспективі», – наголосив Клаус Йоханніс.

(...). Володимир Зеленський і Клаус Йоханніс у документі відзначили готовність поглиблювати співпрацю щодо зміцнення безпеки в Чорноморському регіоні, підтримали зусилля стосовно подвоєння до 4 млн тонн на місяць обсягів транзиту через Румунію та домовилися підтримувати координацію щодо транзиту українського зерна через Румунію.

Президенти погодилися з пріоритетністю підготовки українських пілотів на F-16 навчальному центрі у Румунії.

Сторони також наголосили на необхідності притягнення до повної відповідальності всіх винних у злочині агресії в Україні, та констатували, що санкції проти Російської Федерації мають бути збережені й посилені. Окремо було акцентовано на важливості спільних зусиль для протидії російській дезінформації та пропаганді.

Крім того, у документі президенти відзначили важливість участі Румунії в реалізації проєктів з відновлення України. Було задекларовано

тверду підтримку з боку Румунії просування нашої держави до членства у Європейському Союзі, зокрема необхідність ухвалення до кінця 2023 року політичного рішення щодо відкриття переговорів про вступ до ЄС України та Молдови.

Крім того, глави держав заявили про підтримку інтеграції України до НАТО, а також привітали готовність Румунії розпочати переговори щодо двосторонньої безпекової угоди в межах Спільної декларації G7.

Спільна заява Президента України Володимира Зеленського і Президента Румунії Клауса Йоханніса ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст заяви – за наведеним посиланням)

Стратегічні відносини України та Румунії – це нова сила для всього Чорноморського регіону – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Дуже якісний візит у Румунію. Плідний.

Зустрічі із Президентом Йоханнісом, головами палат румунського парламенту, з депутатами, Прем'єр-міністром Румунії.

Чого досягнуто?

Перше: є хороші домовленості щодо зброї. Я не можу зараз розкривати всього, але снаряди – плюс, посилення ППО – плюс. Деякі речі ще готуємо. Вони будуть потужними. У Румунії створюється Центр підготовки пілотів для F-16, і українські пілоти будуть серед перших, хто навчатиметься.

Друге: зафіксували, що переходимо на рівень стратегічного партнерства.

За цим політичним формулюванням – дуже чіткий сенс. Як сказав мені Президент Йоханніс, ми можемо покладатися на Румунію. Румунія точно може покладатися на Україну.

Ми разом значно посилимо наш регіон. Уже робимо критичний внесок у глобальну продовольчу безпеку завдяки співпраці в дунайських портах і на сході Чорного моря. Буде більше співпраці.

Розширюємо наші транспортні коридори, буде більше робочих місць і економічних можливостей. Сьогодні підписали спільну заяву президентів, яка окреслює, як будемо далі ми рухатися.

Третє: уже незабаром відкриємо рух – нову гілку залізниці через Молдову, яка стане новим транспортним коридором.

Разом із Молдовою ми рухаємось і до початку переговорів щодо членства в ЄС – за повної підтримки Румунії. Я вдячний за це.

В парламенті Румунії більшість – за нас.

Уряд Румунії – вже найближчими тижнями ми готуємо спільне засідання урядовців України та Румунії.

Я вдячний пану Президенту Йоханнісу, усьому румунському політичному класу та суспільству.

Наші стратегічні відносини – це нова сила для всього Чорноморського регіону.

Якщо вдасться реалізувати все те, що нами заплановано зараз і над чим працюватимуть наші команди, у цій частині Європи з'явиться нове джерело економічного та безпекового розвитку.

Я дякую всім, хто підтримує нас! Добре, що сьогодні змогли посилити нашу оборону! (...).

У Брюсселі Президент України зустрівся з міністром оборони США (Президент України Володимир Зеленський).

Під час робочого візиту до Бельгії Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністром оборони Сполучених Штатів Америки Ллойдом Остіном і новим головою Об'єднаного комітету начальників штабів США Чарльзом Брауном.

Глава держави подякував Ллойд Остіну за непохитність оборонної та політичної підтримки України з боку Сполучених Штатів Америки.

Міністр оборони США поінформував Президента про прогрес у наданні нашій державі додаткових систем ППО.

Володимир Зеленський наголосив на важливості посилення української протиповітряної оборони саме напередодні зимового періоду.

«Зима – це велике випробування. Нам справді потрібна допомога партнерів для захисту критичної інфраструктури. ППО – це не лише військове питання. Від цього залежить нормальність життя, як працюватиме економіка, як платитимуться податки, які йдуть на забезпечення потреб армії, наш захист від російської агресії. Також від цього залежить, скільки людей повернеться до України з-за кордону», – зазначив Глава держави.

Президент подякував США за новий пакет військової допомоги та поінформував про нагальні потреби української армії. Зокрема, він зробив акцент на важливості постачання фронтової ППО, систем РЕБ та артилерійських снарядів.

Зі свого боку Ллойд Остін запевнив у продовженні сталого й безперервного постачання всього необхідного озброєння для України. Він наголосив, що Сполучені Штати мають необхідні для цього ресурси та можливості й залишаються сфокусованими на підтримці України.

Президент України зустрівся з Генеральним секретарем НАТО (Президент України Володимир Зеленський).

У Брюсселі Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом.

Глава держави відзначив важливу лідерську роль Генерального секретаря в координації роботи союзників та ухваленні рішень Альянсу на підтримку України.

(...). Глава держави також відзначив важливість співпраці України з провідними світовими виробниками озброєнь для впровадження стандартів НАТО в оборонній промисловості та посилення взаємосумісності з Альянсом.

Президент України висловив сподівання, що під час сьогоднішнього засідання Ради Україна – НАТО на рівні міністрів оборони та засідання міністрів оборони Альянсу завтра країни-члени ухваллять подальші позитивні рішення щодо постачання нашої країні озброєнь та військової техніки, а також щодо надання іншої необхідної допомоги.

Володимир Зеленський відзначив налаштованість української сторони на активну роботу із союзниками для узгодження нової адаптованої Річної національної програми, спрямованої на впровадження в Україні принципів і стандартів НАТО. У цьому контексті він також наголосив на важливості підготовки спільно з Альянсом Дорожньої карти взаємосумісності України з НАТО.

Володимир Зеленський у Брюсселі закликав світових лідерів підтримати людей Ізраїлю ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський перед початком зустрічей у Брюсселі закликав лідерів країн світу відвідати Ізраїль та підтримати людей, які постраждали від терористичних атак.

Глава держави перед початком зустрічей у штаб-квартирі Північноатлантичного альянсу разом із Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом поспілкувався з представниками ЗМІ.

«У мене буде можливість звернутися до всіх міністрів оборони на платформі «Рамштайн». Близько 50 представників міністерств оборони та їхніх команд. Ми будемо говорити про пріоритети, про те, як виштовхнути Росію з нашої рідної землі. Є пріоритети – системи протиповітряної оборони. Є дуже конкретні речі, які нам потрібні в дуже конкретних місцях на нашій землі. Щоб урятувати людей, убезпечити енергетичну інфраструктуру, маршрути транзиту зерна до Африки та Азії», – сказав Президент.

Другим питанням, як заявив Глава держави, буде необхідність надання Україні далекобійної зброї, щоб витіснити Росію з української землі.

«І третій момент – оборона. Просто щоденно обороняти свою країну. Це не про контрнаступ. Контрнаступ – це один напрямок, але ми також маємо оборонятися. Тому що проти нас – Росія та її велика армія. Тут мова насамперед про артилерію. Три дуже конкретні питання», – зазначив він.

Володимир Зеленський також повідомив, будуть сигнали від України щодо ситуації в Ізраїлі.

«Я пам'ятаю перші дні повномасштабної війни. Це почалося з терористичних ударів з боку Білорусі, потім пішла російська армія. Це була найбільша трагедія для нас. Так багато загиблих людей, так багато смертей. І було дуже важливо не залишитися наодинці. Це може допомогти врятувати твою націю, людей, врятувати життя. Тому мої рекомендації лідерам –

поїхати до Ізраїлю й підтримати людей. Я не кажу зараз про жодні інституції. Просто підтримати людей, які постраждали від терористичних атак, які гинуть», – наголосив Глава держави.

Треба вибити із рук Росії інструмент терору – виступ Президента на засіданні Контактної групи з питань оборони України у форматі «Рамштайн» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Пане міністре Остін!

Дякую за вашу підтримку та лідерство. Дійсно відчувається, що на чолі команди «Рамштайну» – справжній воїн.

Дорогі міністри, шановні генерали!

Я вдячний кожному з вас за вашу невтомність і за міцні спільні рішення, які ви прийняли для нас, для всього нашого народу. Дуже вам дякую.

Пане генерале Браун!

Ви сьогодні вперше берете участь у засіданні «Рамштайну», і вважаю, що це дуже символічно, якщо врахувати ваш бойовий шлях – бойового пілота, пілота F-16. Упевнений: разом ми всі зробимо багато добрих речей для захисту свободи.

Єнсе, пане Генеральний секретарю!

Вдячний вам за віру в Україну, за впевненість, що Україна буде серед союзників в Альянсі.

(...). Наступного понеділка буде вже 600-й день нашого спротиву повномасштабній агресії Росії проти наших людей, проти України. І сьогодні ніхто не скаже точно, скільки ще днів доведеться захищати нашу незалежність та ідентичність. Але зараз вже можна сказати кілька речей, які мають важливе значення.

Перше: Путін не отримає Україну. Друге: Росія не потягне нової гонки озброєнь. І третє: демократія здатна перемогти в цій битві, і її перемога потрібна не лише нашій державі, а кожній нації, усьому світу. Наш час – не час для неволі народів.

Усі ви знаєте, що московські амбіції ніколи не обмежувались Україною. І всі ми хочемо, щоб ці амбіції програли саме в Україні – це найкраща можливість – якнайшвидше, щоб не довелося шукати снаряди й постачати танки в інші держави Європи, Азії чи Африки, які російський диктатор може спробувати перетворити на руїни або захопити у свою божевільну імперію чи зону впливу.

Я знаю, що НАТО готовий і здатний захистити своїх членів від зовнішньої агресії. І хай нам усім не доведеться це випробувати в реальності. Я знаю, які кроки здатні убезпечити Європу та світ від поширення російської агресії. І я знаю, що потрібно, аби прискорити справедливе завершення цієї війни. Наголошу: справедливе завершення.

Повний захист нашого суверенітету, повне відновлення нашої територіальної цілісності, повне гарантування безпеки України після агресії.

Зараз ми – в особливій ситуації на передовій. У такій ситуації, коли важливо тиснути. Без жодних пауз. Це дуже важливо – без жодних пауз. Усі ви розумієте принципи ефективного захисту. Саме такого захисту, який не залишає ворогу шансів перепочити, відновити сили, обрати якусь іншу тактику дій. На сьогодні Росія втратила ініціативу. Ми на неї тиснемо. Ми! Саме українська сміливість і ваша підтримка визначають, що відбувається на полі бою та, головне, – що відбудеться на полі бою. І хоч окупанти ще намагаються штурмувати наші позиції, і хоч захист та наші контрнаступальні дії дуже важкі, все одно Україна, наші воїни – це ті, хто визначає курс подій.

Росія самотійно не справляється з цією війною. Ви це бачите. Їй потрібен Іран – без «шахедів» та іншої допомоги Росія не може. Їй потрібна Північна Корея. Уявіть це: вперше у своїй історії Москва пішла на поклон у Пхеньян. Чорноморський флот Росії тікає якнайдалі від наших морських дронів і ракет. Традиційні покупці російської зброї бачать, наскільки ефективнішою є зброя, яку робить вільний світ і яку використовують українці. Росія хоч і повільно, але впевнено виходить з різних точок геополітичних розломів у світі, бо їй не вистачає своїх сил. Але при цьому в неї ще вистачає ресурсів, щоб розпалювати конфлікти й перетворювати їх на повномасштабні трагедії. Це відбувається і в Сахелі, це може статися ще значно болісніше в Ізраїлі та в регіоні Близького Сходу загалом. Маємо цього не допустити. Можемо не допустити! Маємо тиснути ще потужніше, щоб агресор слабшав швидше й не встигав адаптуватися до нашого тиску. Маємо гарантувати, що Росія прямує до поразки й навіть не намагатиметься претендувати на щось інше.

Одна з найнагальніших битв при цьому – битва проти ключового інструменту Кремля, його найбільшої збоченої гордості, гордості терориста. Минулу зиму Росія хотіла перетворити на зброю проти нас, знищуючи наші електростанції та мережу постачання. Я вдячний усім вам, кожній країні, кожному лідеру, які допомогли нам із ППО та енергетичним обладнанням. Це був справді порятунок життя для всіх нас, наших людей, наших дітей. Очевидно, що цієї зими Росія спробує повторити ту тактику, але зробивши певні висновки та збільшивши терористичні зусилля. (...).

Звичайно, наше завдання зараз – пройти цей важкий період, цю зиму. Але насправді реальна сила цього завдання, якщо його реалізувати, значно більша, ніж пройти тільки цю зиму. ППО – це вагома частина відповіді на питання про те, коли закінчиться ця війна та чи закінчиться вона справедливо для України. Я впевнений, що це може бути так. Буде так.

Всі бачать, що дає захист неба. Це гарантія, що в містах буде нормальне життя. Буде економіка. Будуть люди. ППО великого радіуса дії може забезпечити й такі речі, як функціонування наших коридорів у Чорному морі та в Дунайському регіоні. ППО гарантуватиме, що російська авіація не

зможе наблизитися до наших рубежів, а отже, це подолає проблему російських керованих авіабомб.

Нам усім потрібен зараз саме такий імпульс. Крок уперед у нашому захисті. ППО. Для України це буде перемога життя. Це життєво необхідно. Для Росії це буде провал її ключової стратегії – стратегії терору. Що в неї залишиться, окрім цього?

Потрібно захистити людей. Потрібна можливість жити й акумулювати економічну активність. Потрібен нормальний експорт. Зерно – це ключ до глобальної продовольчої безпеки. Українське зерно. Потім і металургія. Інші товари нашого експорту. Це економічна основа життя. Нам потрібно, щоб діти могли вчитись у школі, а не онлайн, і щоб люди жили не від тривоги до тривоги, а згідно зі своїм баченням днів, тижнів, а краще – місяців. Коли це станеться, більшість наших людей, які знайшли тимчасовий притулок за кордоном, почнуть повертатися. Мільйони українців! Тих, хто знайшов тимчасовий прихисток за кордоном.

(...). Ми маємо виграти зимову битву проти терору. Можемо виграти. А разом з нею – виграти битву за те, як і на чийх умовах завершиться ця війна. Україна може вистояти. Вистоїть. Втім, важливо вибити зброю з рук нашого ворога. У чому сильні сторони Росії? Якщо чесно, лише в тому, що вони можуть руйнувати життя. Росія більше нічого не здатна робити. Донор безпеки? Ні. Контрибутор розвитку? Ні. Політичний полюс? Ні. Джерело економічного зростання? Ні. Терорист? Так. Єдине! Що загрожує і Україні, і багатьом іншим націям. Треба вибити цей інструмент із рук Росії – інструмент терору.

Відповідь – протиповітряна оборона та інші види озброєнь, список яких ми обговоримо і яким моя команда поділиться з вами. (...).

Терористи, як Путін чи ХАМАС, прагнуть тримати в заручниках вільні й демократичні нації. Хочуть влади над тими, хто прагне свободи. Терористи не зміняться. Вони просто повинні програти. А отже, ми повинні перемогти. Ми! Потрібне терпіння для цього. Потрібна стійка й безперервна підтримка для цього. Потрібні правильні кроки. Кроки, які рятують життя. Реально. Життєво необхідні кроки. Та кроки, які посилюють оборону. Масштабно.

Дякую за запрошення! Дякую за увагу! І за вашу спільну велику підтримку протягом усіх цих днів, тижнів, місяців повномасштабної війни! Я дякую вам і вашим народам! (...).

Бельгія стала першою країною, яка започаткувала практику використання заморожених російських активів для захисту від терору – Володимир Зеленський за результатами зустрічі з Александром Де Кроо (Президент України Володимир Зеленський).

У Брюсселі Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Королівства Бельгія Александром Де Кроо.

Глава Української держави висловив подяку бельгійцям, уряду країни та особисто Александру Де Кроо за безпекову, політичну, гуманітарну та

економічну допомогу, надану нашій державі для захисту від російського терору.

Під час зустрічі сторони обговорили політичну, економічну співпрацю та оборонну взаємодію.

«Дякую Бельгії за приєднання до коаліції винищувачів та залучення бельгійських фахівців до підготовки українських пілотів, технічного персоналу. І дуже важливо, що сьогодні маємо рішення Бельгії про готовність надати Україні винищувачі F-16. У 25-му році будуть поставлені літаки саме від Бельгії», – заявив Президент України під час спільної з Александром Де Кроо зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів у Брюсселі.

Володимир Зеленський зазначив, що разом із рішенням Данії, Нідерландів та Норвегії це забезпечує сталість постачання літаків в Україну.

Водночас, як наголосив Президент, Міністерству оборони України та Генеральному штабу необхідно працювати над тим, щоб перші літаки від інших партнерів Україна могла отримати вже в наступному, 2024 році.

Крім того, Глава держави повідомив, що Бельгія приєдналася до нещодавно створеної ІТ-коаліції. Це дасть змогу ефективніше протидіяти російським загрозам, особливо в кіберпросторі, та посилить взаємодію українських підрозділів на полі бою.

Бельгія також долучилася до спільних зусиль щодо реалізації Формули миру й працює над втіленням кількох її пунктів, зауважив Володимир Зеленський.

Глава держави також акцентував, що Бельгія підтримує інтеграцію України в ЄС і НАТО. (...).

Також під час зустрічі йшлося про роботу щодо замороження російських активів та можливість їх використання вже зараз для компенсації шкоди, завданої Україні агресією.

«Важливо, що Бельгія стала першою країною, яка започаткувала таку практику використання заморожених російських активів на підтримку захисту від російського терору. Кошти будуть спрямовані на безпекову допомогу нашій державі, на проекти швидкої відбудови. Ми дуже хотіли б, щоб саме зараз ми могли використовувати кошти. І перші 1,7 мільярда євро будуть використовуватися вже наступного року», – повідомив Глава держави.

Співрозмовники обговорили підготовку нового пакету санкцій проти Росії та недопущення обходу вже застосованих до неї обмежень.

«Сьогодні говорили про запровадження саме Бельгією такої процедури сертифікації, яка не давала б змоги діамантам, які походять з Росії, потрапляти на світові ринки в обхід санкцій. Пане Прем'єр-міністре, я вдячний вам за це рішення та загалом за всю надану підтримку», – сказав Володимир Зеленський.

Александр Де Кроо зі свого боку повідомив, що Бельгія надаватиме підтримку Україні в три способи: забезпечення військової допомоги,

запровадження ефективних економічних санкцій та заснування українського фонду обсягом 1,7 мільярда євро. За його словами, джерелом наповнення українського фонду будуть російські активи, заморожені в Бельгії. Надходження з податків на прибуток з цих активів спрямовуватимуться на допомогу Україні та її громадянам.

Прем'єр-міністр підтвердив, що Бельгія готова навчати українських пілотів і техніків, а також забезпечувати технічне обслуговування літаків, які Україна отримає з 2025 року.

Президент України: Є хороші домовленості з Бельгією щодо посилення нашої армії та ППО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський зазначає, що результатом його візиту до Королівства Бельгія стали домовленості щодо посилення українських захисників і протиповітряної оборони країни, що особливо важливо напередодні зимового періоду.

«У нас є дуже непоганий пакет домовленостей із бельгійською стороною щодо посилення нашої армії. Я вдячний за це. Найперше, ви ж знаєте, перед зимою найважливіші речі – це все, що пов'язано із захистом неба, енергетичної інфраструктури. ППО і все те, в чому нам може допомогти той чи інший партнер, – це і є пріоритетом на сьогодні. У нас є відповідні позитивні кроки з боку уряду Бельгії», – повідомив Глава держави під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів з Прем'єр-міністром Бельгії Александром Де Кроо в Брюсселі.

Володимир Зеленський також зазначив, що на зустрічах у межах формату «Рамштайн» з усіма партнерами обговорювалися нагальні потреби України.

«Вони знають пріоритети, працюють над цим. Ми порушували питання щодо дуже напруженої ситуації в Ізраїлі і як це може впливати. Партнери запевняють, що Україна все одно отримуватиме допомогу. Ми віримо нашим партнерам», – додав Президент.

Щодня наші воїни та весь народ міцніші – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Звіт про нашу роботу в Брюсселі сьогодні.

Перше – зустріч у форматі «Рамштайн», наша широка оборонна коаліція, понад 50 країн-учасниць. Міністри оборони, топові військові. Головний наш наголос – це посилення нашої ППО та найбільш важливих інструментів на фронті. Артилерія, далекобійні системи. Вдячний усім партнерам за незмінну готовність допомагати нашій обороні. Міністр оборони України Умеров окреслив партнерам деталі наших пріоритетів.

Зустрівся з міністром оборони США Остіном та новим головою Об'єднаного комітету начальників штабів США генералом Брауном. Тривала зустріч, конкретна. Чітко прозвучало, що Америка продовжить сталу та безперервну підтримку України необхідним для нашого захисту. Обговорили, як зараз, перед зимою, посилити наші можливості в захисті від російського терору – дронів і ракет. Вдячний Сполученим Штатам!

Була хороша зустріч із Генсеком НАТО Єнсом Столтенбергом. Наші оборонні пріоритети, наша взаємодія з Альянсом. Сьогодні відбулося засідання Ради Україна – НАТО на рівні міністрів оборони, завтра відбудеться засідання міністрів оборони Альянсу. Звичайно, працюємо над подальшою підтримкою наших воїнів, над цілком конкретними речами, зокрема тим постачанням, про яке хлопці говорили мені, коли я був на фронті, відвідував бригади на передовій.

Дуже важливо – переговори з Прем'єр-міністром Бельгії – результативна зустріч. Бельгія приєдналася до нашої авіаційної коаліції й надасть Україні F-16. Це потужний крок. Є новий оборонний пакет від Бельгії, у ньому кілька важливих компонентів. Відзначу особливо ракети для ППО. Дякую! Бельгія перша у світі почала конкретне використання заморожених російських активів для компенсації шкоди від російської агресії, і вже наступного року 1 млрд 700 млн євро отримаємо на підтримку нашої оборони та проекти відбудови. Дуже важливо, і я вдячний Бельгії та особисто пану Прем'єр-міністру Де Кроо. (...). Отже, потужний був день! Бельгіє, дякую! Всі союзники в «Рамштайні» – дякую! Сполучені Штати, я вдячний за лідерство та підтримку! (...).

Від безперервності підтримки залежить стійкість опору – виступ Президента на четвертому засіданні міністерського круглого столу щодо підтримки України в Марракеші ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Передусім я хотів би згадати жахливе стихійне лихо, яке сталося цієї осені. 8 жовтня був рівно місяць після землетрусу в Марокко, що забрав життя багатьох людей, зруйнував будинки, залишив дітей сиротами. Мої співчуття всім, хто втратив своїх близьких, і моя подяка всім тим, хто допоміг людям врятуватися від стихійного лиха.

(...). Я дякую всім, хто допомагає Україні в захисті від неспровокованої та жорстокої агресії Росії. І я дякую всім, хто допомагає у відбудові України після атак російської артилерії, ракет та іранських безпілотників-убивць. Майже 3 тисячі іранських безпілотників були використані проти нас у війні терору. Українці завжди будуть вдячні кожному лідеру й кожній нації, які нас підтримують.

Але, будь ласка, пам'ятайте, що, коли йдеться про захист життя від агресії й терору, один із головних чинників – це безперервність підтримки. Від цього залежить стійкість опору. Коли агресор виходить на траєкторію

свого програшу, як вийшла Росія у війні проти нас, він завжди розраховує лише на одне. Він не готовий визнати помилковість рішення про агресію. Він не готовий забратися з чужої землі. Поки що ні. Але цей день настане. І, щоб запобігти цьому, Росія намагається зробити останню ставку – ставку на те, що світ не зможе підтримувати захист життя та свободи нації стільки, скільки потрібно.

Зараз ми перебуваємо в точці, коли вирішується, чи агресія й терор знову стануть звичним способом взаємовідносин однієї нації з іншою. Що тоді станеться з нашим світом? Що станеться з дітьми наших народів? (...).

Отже, я пропоную п'ять пунктів. Перший: проти кожного, хто руйнує життя, потрібні такі потужні й справді глобальні санкції, щоб сам руйнівник життя найбільше заплатив за агресію й терор. Дякую всім, хто підтримує Україну санкціями проти Росії.

Друге: активи агресора та активи всіх, хто допомагає йому, мають бути конфісковані та спрямовані для компенсації заподіяної шкоди. Вдячний усім, хто веде таку роботу зараз з активами Росії на користь нашої держави.

Третє: потрібні реальні гарантії довгострокової фінансової підтримки захисту життя. Стійкість оборони завжди базується на стійкості суспільства. І коли є така підтримка, в агресорів і терористів не буде ілюзій, що вони можуть вистояти й виграти щось для себе. Звичайно, використання коштів має повністю контролюватися та бути підзвітним – саме так, до речі, як це відбувається з коштами для України. Ми використовуємо підтримку за призначенням.

Четверте: має бути запроваджений надійний механізм стимулювання приватних інвестицій для нації, яка веде справедливу оборону, зокрема механізм страхування воєнних ризиків та мультиплікації донорського капіталу приватним капіталом. Це те, що завжди підтримає.

І п'ятий пункт, цілком традиційний для нашого світу. Це активізація експортно-кредитних агентств та проєктного фінансування, щоб забезпечити реалізацію інвестицій та інфраструктурних проєктів.

І коли ми говоримо про все це, важливо почути не лише Україну. Саме це робить Україну стійкою в боротьбі за незалежність і наближає перемогу нашої нації, яка може стати прикладом допомоги для будь-якої іншої вільної нації. Разом ми можемо створити робочу модель того, як зробити світ безпечним від злого елемента людської природи. (...).

Нагальне завдання – перевести в цифровий формат увесь облік постачання силам оборони – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів Ставку.

Як і завжди, командувачі доповіли щодо ситуації на передовій – основні напрямки, гарячі точки. Те, що намагається робити окупант.

Наші відповіді.

Особлива увага зараз одночасно і Харківщині, і Півдню, і Донеччині, зокрема боям у районі Авдіївки. Вдячний кожному воїну, кожному підрозділу за стійкість.

Загалом є за що відзначити 53-тю та 110-ту окремі механізовані бригади, 59-ту окрему мотопіхотну бригаду й нашу потужну «Сімдесятдев'ятку» ДШВ. Лише цими днями й лише воїни цих бригад знищили вже сотні одиниць броньованої техніки окупанта.

Звичайно, не можу не відзначити й результати 55-ї окремої артилерійської бригади, яка воює на Запорізькому напрямку. Я дякую вам, воїни! Традиційно влучні.

Сьогодні на Ставці говорили, зокрема, про те, як забезпечити для наших воїнів більше саме власних, українських збройних можливостей. Ми вдячні кожному лідеру, кожній державі, які допомагають нам зброєю, технікою, снарядами. І робимо все, щоб постачання було більше. До речі, вчорашній «Рамштайн» цьому допоміг. Але очевидно, що базовий курс держави – це власне виробництво, це своя зброя, техніка, свої снаряди за всіма позиціями, які потрібні для сил оборони. Усе – від ракет і дронів до броньованої техніки та снарядів потрібних калібрів.

Мінстратегпром уже представив мені доповіді за кількома напрямками: «броня», ракети, ПТРК. Сьогодні на Ставці була доповідь віцепрем'єра з інновацій щодо РЕБів – радіоелектронної боротьби. Розробляємо комплексну програму з усіх таких напрямів із чіткими термінами та обсягами.

Ще одне наше нагальне завдання – перевести у цифровий формат увесь облік постачання силам оборони. Цифровізація дасть чітке розуміння, як забезпечуються наші воїни та де саме утворюються дефіцити і як вони заповнюються. Зокрема, для того, щоб ми могли показати кожному нашому партнеру інформацію щодо кожної поставленої одиниці зброї максимально оперативно. І щоб звіти тут, у Києві, не відрізнялися від реальних фактів на передовій.

Була на Ставці й доповідь Служби зовнішньої розвідки щодо ситуації навколо Ізраїлю та загалом у регіоні Близького Сходу. Відстежуємо всю інформацію та підтримуємо контакти з партнерами заради того, щоб не допустити поширення дестабілізації.

Ми чітко розуміємо, що єдиний, хто зацікавлений у найгіршому сценарії, – це наш ворог. Я вдячний усім у світі, хто докладає зусиль, щоб регіон Близького Сходу не вибухнув, але й щоб терористи відповіли за скоєне проти Ізраїлю – проти дітей, жінок, проти звичайних людей. Пам'ятаємо й про громадян інших держав, яких терористи захопили в заручники або вбили. Серед загиблих є й українці. Мої співчуття всім, хто втратив рідних!

Це надзвичайно важливо – і важливо для усіх у світі, навіть для тих, хто зараз цього поки що не розуміє, – щоб терористи завжди відповідали за принесене ними зло.

(...). Є перші санкції від Сполучених Штатів проти тих компаній, які порушували встановлену світом стелю на ціну російської нафти. Дякую за такий санкційний крок. Варто продовжувати тиск, позбавляти Росію можливості здобувати фінанси на агресію завдяки будь-яким енергоресурсам.

Є рішення Міжнародного олімпійського комітету, який зупинив членство Олімпійського комітету Росії. Кожен у світі має поважати територіальну цілісність націй і Статут ООН. І якщо хтось там у Росії думає, ніби може ще й спорт та олімпійський рух зробити своєю зброєю, то це точно не вийде. Дякую всім, хто захищає принципи олімпізму.

І давно очікуваний нами крок заради історичної правди. Парламентська асамблея Ради Європи визнала Голодомор 32 – 33 років геноцидом українського народу. Дякую всім членам ПАРЄ, які проголосували за таке визнання. Справедливість завжди сильніша. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №687/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №688/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №689/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

На Одещині Володимир Зеленський провів нараду щодо ситуації в регіоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки до Одеської області Президент України Володимир Зеленський провів нараду з військовим командуванням та керівниками правоохоронних органів щодо безпекової ситуації в регіоні та забезпечення його життєдіяльності.

Глава держави заслухав інформацію від голови Одеської обласної державної адміністрації Олега Кіпера про підготовку до опалювального сезону, захист електричних підстанцій та функціонування портової інфраструктури.

Було зазначено, що регіон готовий до зимового періоду, підготовлені котельні, тепломережі, об'єкти водопостачання, освітні заклади. Опрацьовано питання щодо забезпечення відповідних об'єктів генераторами та щодо захисту електропідстанцій.

Командувач ОСУВ «Одеса» Андрій Гнатов доповів про оперативну ситуацію в зоні відповідальності ОК «Південь», поінформував про особливості та наслідки російських обстрілів портової інфраструктури. На нараді обговорили потреби системи протиповітряної оборони регіону для підвищення її ефективності.

Командувач Військово-Морських сил ЗСУ Олексій Неїжпапа доповів про оперативну обстановку в зоні відповідальності. Зокрема, він поінформував Главу держави про спроби Росії зірвати цивільне судноплавство та дії України для запобігання цьому, про спеціальні операції в Чорному морі для боротьби з російськими носіями ракет.

Нідерланди нададуть Україні ракети для систем Patriot і допоможуть в отриманні патрульних суден для безпеки експортного коридору в Чорному морі – результати переговорів Володимира Зеленського та Марка Рютте в Одесі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Одеської області Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Королівства Нідерланди Марком Рютте, який перебуває з візитом у нашій країні.

Як зазначив Глава держави, сьогодні вони мають в Одесі насичений день, присвячений глобальним питанням безпеки.

«Я вдячний Нідерландам, вдячний тобі, Марку, твоєму уряду, твоїй команді та всьому народу Нідерландів за незмінну увагу до України та надзвичайно вагому підтримку нашої держави, наших людей на цьому складному шляху. Той факт, що ми зараз саме тут, в Одесі, засвідчує, які ключові питання на порядку денному та на що саме спрямовані наші зусилля», – сказав Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Марком Рютте в Одесі.

Президент України та Прем'єр-міністр Нідерландів побували в порту Одеси й оглянули місця влучання російських ракет і дронів. Як зазначив Глава держави, Росія ракетним терором руйнує не лише українські порти та міста, а й нормальне життя багатьох інших країн, які критично залежать від постачання продовольства з України.

«Важливо, щоб світ був єдиним і солідарним у захисті від терору та в підтримці наших зусиль із захисту людей, портів, зокрема Одеси, дунайських портів та загалом нашої чорноморської акваторії. Є нове рішення Нідерландів для посилення української ППО», – повідомив Володимир Зеленський.

Під час зустрічі сторони обговорили подальші кроки щодо коаліції F-16, у якій Нідерланди відіграють лідерську роль.

Також було обговорено співпрацю з метою належного захисту альтернативних «зернових коридорів» у Чорному морі та загалом посилення позицій у регіоні, зокрема захист неба, зміцнення флоту, підтримку гуманітарного розмінування та очищення акваторії від російських мін.

«Нідерланди, зокрема, допоможуть посилити безпеку нашого експортного коридору в Чорному морі», – розповів Володимир Зеленський.

На зустрічі співрозмовники також приділили увагу ситуації в регіоні Близького Сходу. Було відзначено важливість недопущення розпалення нової повномасштабної війни. Водночас, як зазначив Глава держави, терористи мають відповідати за скоєні злочини, щоб більше ніколи не провокувати війну.

Він також подякував Нідерландам за підтримку Української формули миру та спільні з партнерами зусилля для притягнення Росії до відповідальності за терор. Зокрема, Нідерланди працюють над пунктом, який стосується відновлення справедливості.

Крім того, під час зустрічі йшлося про посилення та пришвидшення запровадження санкцій проти Росії задля обмеження її здатності фінансувати війну.

Окремо Володимир Зеленський акцентував на необхідності прискорення спрямування заморожених активів Росії на компенсацію шкоди від її агресії, зокрема на проекти відбудови в нашій країні.

«В Україні ми бачимо спротив, бачимо бажання боротися, бажання перемагати – як серед цивільних, так і серед військових. Сьогодні ми були в порту Одеси й бачили, як люди роблять усе можливе для того, щоб зберегти й підтримати своє життя, та досягають у цьому успіху», – наголосив зі свого боку Марк Рютте.

Він повідомив, що Нідерланди допоможуть Україні в отриманні патрульних суден, щоб забезпечити безпеку «зернового коридору».

«Ми свідомі того, що з наближенням зими Росія захоче завдати якомога більше шкоди Україні. Тому Нідерланди відправлять Україні додаткові ракети для Patriot. Ми зобов'язалися надати літаки F-16 Україні. Разом із Румунією та Данією ми займаємося підготовкою пілотів», – зазначив голова нідерландського уряду.

Володимир Зеленський ознайомився з наслідками російських атак на порт Одеси та роботою тимчасових коридорів для експорту зерна (Президент України Володимир Зеленський).

Під час робочої поїздки на Одещину Президент України Володимир Зеленський разом із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте відвідав морський вокзал Одеського морського торговельного порту й оглянув руйнування, завдані російськими обстрілами.

Як розповів віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков, за час роботи Чорноморської зернової ініціативи з 1 серпня 2022 року більш як

тисяча суден доправили з України 32,9 млн тонн сільськогосподарської продукції. Зокрема, 4 млн тонн – до країн Африки, 10,8 млн тонн – до Східної Азії, 5,27 млн тонн – до країн Близького Сходу. За умови виконання РФ усіх домовленостей щодо перевірок суден та відсутності з її боку саботажу країни світу могли б отримати 57 млн тонн продовольства.

«Ми й далі годуємо світ. Ми постійно чули російський наратив, що лише невеликий відсоток нашого зерна йде до країн Африки та Азії. І ось ми бачимо реальну картину», – наголосив Володимир Зеленський.

Після виходу із зернової угоди 17 липня поточного року держава-агресор здійснила щонайменше 17 масованих атак на об'єкти портової інфраструктури в Одеській області. Внаслідок цих терористичних дій було зруйновано або пошкоджено понад 150 об'єктів портової та зернової інфраструктури, 6 цивільних суден, знищено понад 300 тис. тонн зерна, поранено щонайменше 14 цивільних осіб.

Главі держави та Прем'єр-міністру Нідерландів розповіли про розроблені Україною тимчасові маршрути для цивільних суден в українські чорноморські порти. З 10 серпня було завантажено вже 21 судно.

Командувач Військо-Морських сил Олексій Неїжпапа поінформував про перешкоди, які створює РФ для судноплавства в Чорному морі, та заходи, яких вживають українські військові для протидії цьому.

«Україна дотримується своїх зобов'язань щодо постачання зерна до африканських та інших країн», – зазначив він.

В Одесі Президент відвідав військовий госпіталь і нагородив захисників України та медиків ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки на Одещину Президент України Володимир Зеленський відвідав госпіталь, де лікуються українські захисники, які зазнали поранень під час боїв із російськими окупантами на Херсонщині.

Разом із Прем'єр-міністром Марком Рютте Глава держави поспілкувався з українськими військовослужбовцями. Вони розповіли про себе, свої поранення, стан здоров'я та перебіг лікування. (...).

Президент вручив пораненим захисникам державні нагороди: ордени «За мужність» III ступеня і медалі «За військову службу Україні».

Володимир Зеленський і Марк Рютте також поспілкувалися з медичними працівниками.

Глава Української держави подякував лікарям за те, що вони на своєму місці виявляють героїзм і самовідданість, як і українські військові, яким вони зберегли життя.

«Я завжди вважав і вважаю, що люди – це найголовніше. А потім іде зброя. Вважаю, що наша зброя – це наші люди. Велика честь привітати вас сьогодні, подякувати за вашу щоденну складну роботу та службу Україні й українцям», – наголосив він.

Зі свого боку Марк Рютте зазначив, що вражений героїзмом наших людей, який побачив на власні очі під час візиту до України.

«Я завжди відчував, що Україна переможе. А після цього візиту я абсолютно в цьому переконаний. Завдяки тому, що роблять українці на фронті, і тому, як ви піклуєтеся про своїх людей. Це справжня людяність», – сказав він.

Володимир Зеленський вручив військовим медикам ордени Богдана Хмельницького III ступеня та Данила Галицького.

Пройти зиму й дати потужну відповідь на російські удари по містах України – на це зараз спрямована вся робота – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні – робочий день в нашому місті Одесі.

Візит Марка Рютте, Прем'єр-міністра Нідерландів, його команди. Наші перемовини. Є рішення щодо ракет для «петріотів» – Нідерланди дають додаткові ракети. Ми сьогодні обговорили з Марком і інші спільні кроки для оборони України.

Окрема увага – захисту Одеси, усього нашого Півдня – від дунайських портів до портів Великої Одеси. Обговорили захист наших коридорів експорту в Чорному морі. Світ визнає глобальну роль України – гаранта продовольчої безпеки. І чітко підтримує те, що ми маємо зберегти й посилювати це наше значення.

Від української сили прямо залежить соціальна стабільність багатьох країн.

Сьогодні були в Одеському порту. Були доповіді військових, урядовців щодо нашої поєднаності зі світовим ринком та захисту української акваторії Чорного моря. Провів нараду щодо ситуації в Одеській області із керівниками правоохоронних органів, представниками обласної влади, військовим керівництвом. Ключове – це, звичайно, підготовка до зими, захист енергетики, відновлення того, що було зруйновано російськими ударами. Я вдячний усім, хто працює, щоб наші люди були захищені. (...).

Мав честь сьогодні відвідати наших воїнів, які відновлюються після поранень. Разом із Марком були в них, поспілкувалися. І я відзначив військових і лікарів, які їм допомагають, державними нагородами.

Зустрілися з вихованцями Військової академії в Одесі. Хороша розмова. Дякую вам, хлопці, за вашу увагу, за ваші запитання. Хлопці, дівчата – молодці.

Сьогодні ж з Одеси звернувся до учасників зустрічі Об'єднаних експедиційних сил – це формат регіональної співпраці на півночі Європи. Сполучене Королівство, Швеція, Данія, Естонія, Фінляндія, Ісландія, Латвія, Литва, Нідерланди, Норвегія. Зустріч відбулася на шведському острові Готланд, і це вагомий сигнал, дуже символічне місце для розмови лідерів про

безпеку Європи та довготривалий надійний захист наших країн, наших людей. Якщо поглянути на мапу, то можна одразу зрозуміти, чому російські державні пропагандисти закликали захопити цей острів. Готланд – це контроль над усім регіоном. І цей регіон Росія теж намагається дестабілізувати. Коли я звертався до шведського парламенту у 22-му році, на початку повномасштабної війни, я говорив саме про це – наскільки важливо бути сильними усім у Європі, в усіх частинах континенту, у кожній такій стратегічній точці, як Готланд, від якої залежить спільна безпека. І, до речі, я вдячний за сьогоднішню підсумкову заяву зустрічі лідерів Об'єднаних експедиційних сил. Сильна заява. Підтримка України. Зокрема, підтримка на шляху в НАТО та чітке засудження російської агресії. І готовність допомагати нам так, як потрібно для перемоги у війні. (...).

Сьогодні з Молдовою підписано Протокол щодо спільного контролю на кордоні в пункті пропуску для залізниці «Кучурган – Новосавицька». Це ще один маршрут нашого експорту, додатковий транспортний коридор, який точно посилить увесь наш регіон. Дякую вам, Молдово!

І хочу подякувати сьогодні нашим воїнам – саме тим, які захищають наше небо. Зокрема, на півдні держави. Наші вогневі групи. 13-й окремий зенітний кулеметний батальйон, 5-та бригада Нацгвардії та 14-та радіотехнічна бригада. Дякую вам, воїни!

Слава всім, хто б'ється заради України! Дякую всім, хто допомагає нам! Дякую тобі, Марку, за візит і перемовини сьогодні, за всю підтримку! (...).

Володимир Зеленський і Марк Рютте оглянули постраждалий від російських обстрілів Спасо-Преображенський собор Одеси ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський разом із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте відвідав Спасо-Преображенський кафедральний собор Одеси, який цього літа дуже постраждав від російського обстрілу.

Вони оглянули руйнування, завдані найбільшому православному храму Одеси внаслідок ракетного удару Росії по місту 23 липня поточного року. Тоді було повністю знищено вівтар і пошкоджено тримальну конструкцію будівлі.

Нині в цій пам'ятці культурної спадщини проводяться протиаварійні та невідкладні консерваційні роботи.

Володимир Зеленському й Марку Рютте розповіли, що триває експертиза стосовно можливості відбудови храму.

Як відомо, уряд Італії та італійський бізнес уже висловили готовність долучитися до повного відновлення Спасо-Преображенського собору.

В Одесі Глава держави вшанував пам'ять полеглих воїнів Військово-Морських сил України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський в Одесі вшанував пам'ять воїнів Військово-Морських сил Збройних Сил України, які віддали свої життя за нашу державу.

Разом із Президентом у церемонії вшанування загиблих захисників України взяв участь Прем'єр-міністр Королівства Нідерланди Марк Рютте.

Володимир Зеленський і Марк Рютте поклали квіти до Стели пам'яті полеглих воїнів Військово-Морських сил, відкритої в Одеському порту в липні 2021 року. На гранітних плитах висічені імена військовослужбовців ВМС, які загинули в боях із російськими окупантами.

Перемога – це шлях України до НАТО – Володимир Зеленський під час спілкування з курсантами та викладачами військових вишів в Одесі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Одесі Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Королівства Нідерланди Марк Рютте поспілкувалися з курсантами та професорсько-викладацьким складом Військової академії та Інституту Військово-Морських сил Національного університету «Одеська морська академія».

«Я дуже радий, що ми сьогодні в Одесі. І дуже радий, що ми з нашим другом, Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте, маємо можливість поспілкуватися з нашими поважними воїнами – майбутніми воїнами. А хтось уже має бойовий досвід», – сказав Президент України.

Марк Рютте зі свого боку також подякував за організацію цієї зустрічі та висловив повагу українцям, які вирішили піти навчатися, щоб іще ефективніше давати відсіч агресору. Він переконаний, що Україна переможе в цій війні. Прем'єр-міністр Нідерландів зазначив, що все українське суспільство бореться заради перемоги, але саме на військових лежить відповідальність за просування на фронті.

«Саме військові йдуть уперед, беруть на себе ризики. Також ви дієте ефективніше, ніж ворог, робите неочікувані для нього речі. А це потребує навчання, тренувань», – зазначив Марк Рютте.

Відповідаючи на запитання курсантів, Глава держави висловив переконання, що українська армія вже досягла рівня НАТО, якщо не перевершила його. Бо завдяки партнерам, які надали нашій державі сучасну техніку та озброєння, вітчизняні військові фахівці змогли пройти шлях навчання, тренування й застосування сучасної техніки в бойових умовах.

«Тому я вважаю, наші люди з досвідом точно підходять. Про героїзм українців мені немає чого додати: наші партнери про це щодня говорять», – сказав Президент.

І зараз наша армія працює майже з усіма видами озброєння натовського зразка.

«Тому я вважаю, що ми вже готові. Що потрібно? Поки ми у війні, ми не будемо в НАТО. Нам потрібно перемогти. Перемога – це єдиний шлях України до Альянсу», – заявив Глава держави.

У єдності – сила України й наше майбутнє – Президент під час спілкування з курсантами та викладачами військових вишів в Одесі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Сила, яку дає Україні єдність як усередині країни, так і з Європейським Союзом і НАТО, забезпечить майбутнє нашої держави. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час спільного з Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте спілкування з курсантами та професорсько-викладацьким складом Військової академії та Інституту Військово-Морських сил Національного університету «Одеська морська академія».

Як наголосив Глава держави, незалежність України досягається великою силою й великою кількістю людських втрат. (...).

Володимир Зеленський зазначив, що саме об'єднана Україна не дала себе окупувати й зараз перемагає у війні з агресором.

«У цьому, я вважаю, міцність України та її слабкість. Слабкість – тому що була поділена. Слабкість через те, що змогли окупувати наш Крим і Донбас на початку війни. І влада, і люди були слабкі. Бо вважали, що це десь там, на сході чи в Криму, це нас не стосується. Ні, ми всі – одна країна, і в цьому сила сьогодні. І світ так пишається українцями та Україною через те, що ми всі об'єднані. І я вважаю, що майбутнє України – у цій міці, у цьому єднанні», – переконаний Президент.

За його словами, це єднання передбачає також єдність України з Європейським Союзом та країнами Північноатлантичного альянсу.

«Це також велика сім'я й те чесне, гідне місце України. Наша держава не може бути на самоті – це складно... Ми європейці, і ми це довели. І в ЄС, і в НАТО... З НАТО трішки складніше, але я впевнений, що після війни, після перемоги все буде по-іншому. Майбутнє – в цій силі. Майбутнє незалежної країни... Я впевнений, що в єдності України і є наше майбутнє», – резюмував Глава держави.

Про утворення військової адміністрації: Указ Президента України №690/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановляю:

1. Утворити Нетішинську міську військову адміністрацію Шепетівського району Хмельницької області.

2. Генеральному штабу Збройних Сил України, Хмельницькій обласній державній адміністрації здійснити відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» заходи, пов'язані з утворенням військової адміністрації, зазначеної у статті 1 цього Указу. (...).

Коли терор розповзається, важливо, щоб світ давав однозначний сигнал, що захист від терору ніде не ослабне – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Завершується цей тиждень, тиждень ППО для України, тиждень посилення. Перед зимою це ключовий пріоритет.

(...). Нідерланди – перемовини з Марком Рютте в Одесі, рішення про додаткові ракети для «петріотів», підтримка наших наземних операцій і морських експортних коридорів. Є й оборонний пакет, про який було оголошено на «Рамштайні». Дуже дякую!

Є пакети від Іспанії, пакети від Британії. Норвегія, Фінляндія – дякую. Німеччина. Спільний оборонний пакет Чехії та наших друзів із Данії. Дякую всім лідерам за виконання наших із ними домовленостей!

Окрім додаткових ракет для ППО, будуть і нові пускові установки – працюємо над різними видами систем. Будуть запасні частини для систем, що вже Україна використовує. Звичайно, буде й артилерія – снаряди передусім. Безпілотники. Бронетехніка. Всі лідери, які нам допомагають, повністю поінформовані щодо актуальної ситуації на полі бою. (...).

Перед засіданням «Рамштайну» в Брюсселі була хороша, дуже потрібна зустріч із міністром Остіном та новим очільником американських військових генералом Брауном. Чітке підтвердження підтримки України, чітка готовність разом посилювати наші дії та продовжувати тиснути на окупанта і восени, і зимою. І, до речі, Сполучені Штати на «Рамштайні» оголосили про своє співголовування в коаліції F-16 разом із Нідерландами та Данією. Важливе рішення, дуже дякую!

Відмінні переговори відбулися з урядом Бельгії. Ми вдячні за приєднання Бельгії до нашої коаліції F-16, за лідерство у використанні заморожених російських активів. Це справді потрібний крок – саме Бельгія стала першою країною, яка спрямує Україні кошти, що згенеровані російськими активами. Ми працюємо з іншими країнами ЄС, всього світу, щоб вони використовували кошти агресора саме так, як це буде справедливо, – на захист від агресії.

Окремо я хочу відзначити конференцію в Хорватії, яка відбулася цього тижня, – щодо гуманітарного розмінування. Майже третина нашої території – під небезпекою через міни, снаряди, які не розірвались. Очевидно, що потрібна глобальна підтримка очищення нашої землі від російських мін. І зараз у Хорватії були учасники конференції – і саме щодо цієї проблеми – понад 40 країн та міжнародних організацій. Є нові рішення про підтримку в розмінуванні. Я дякую кожній країні, яка долучилась! (...).

Звичайно, наші воїни. На всіх напрямках, де зараз особливо гаряче. Авдіївка, Мар'їнка, інші ключові точки Донеччини. Кліщіївка, Курдюмівка, Андріївка. Старомайорське. Звичайно, Куп'янський напрямок. Запорізька область – Оріхів, Роботине, Вербове, Новопрікопівка. Дякую всім, хто тримає позиції, знищує російські війська. Кожен день цих битв – це життя. Життя, які віддаються заради нашої держави. І це життя всієї України, яке рятується щодня, щоночі кожним успішним боєм. Це так важливо! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська на заході «Ти як? Історії стійкості»: Підлітки та молоді люди найбільш вразливі перед впливом війни ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у заході «Ти як? Історії стійкості». Захід, присвячений Всесвітньому дню психічного здоров'я, який за ініціативою ВООЗ відзначається щороку 10 жовтня, відбувся в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої дружиною Президента, за підтримки ЮНІСЕФ.

На платформі заходу відкрилася виставка Христини Храновської «Щоденники війни: непочуті голоси українських дітей» з особистими історіями юних українців, які стали свідками війни. Тут представлені записи, малюнки та речі чотирнадцятих українських дітей і підлітків. Виставка триватиме в Києві до 25 жовтня.

Також під час заходу прозвучали особисті розповіді дітей про пережите під час російського вторгнення. Зокрема, історія 17-річної Софії, яка втратила тата в Маріуполі, 17-річної Поліни, котра під час війни бореться із наслідками хвороби, 15-річної Віолетти, яка пережила окупацію в Новій Каховці.

«Вдячна молодим людям, чиї історії ми почули, за їхню щирість і сміливість. Розповідати таке, тим паче публічно, непросто, бо означає проживати біль. Не кожен дорослий відважиться на таке. Але наші герої не лише глибоко проаналізували свій травматичний досвід – вони знайшли вихід. Він полягає у саморозвитку й допомозі іншим», – зазначила Олена Зеленська.

Перша леді звернулася із закликом до всіх батьків і старшого покоління не ігнорувати виклики у сфері ментального здоров'я, які постають перед молодими людьми та підлітками.

«Серйозно ставтеся до стану своїх підлітків і не відмахуйтеся: мовляв, переросте або ж це – дитячі переживання. Бо хоч би що їх турбувало – чи особисте, чи війна – це важливо! І їм непросто: підлітки, молоді люди найбільш уразливі і перед впливом війни, і перед іншими випробуваннями для психіки. Це не лише українська – це світова тенденція. Ми дізналися про неї, коли до третього Саміту перших леді та джентльменів було проведено опитування про ментальне здоров'я в 11 країнах світу. З'ясувалося, що популярний стереотип про те, що нібито «молодь усе сприймає легше», – неправда. Молодь віком 13–18 років, навпаки, має найнижчий показник ментального здоров'я. Стрес і пригніченість відчувають понад половина з них», – розповіла перша леді.

Вона закликала всіх українців не нехтувати власним ментальним здоров'ям, аналізувати його та звертатися по допомогу.

«Дорослість – це якраз-таки усвідомлення себе й відповідальність. Тож нехай не тільки сьогоднішній – кожен день буде персональним днем ментального здоров'я для кожного з нас. Лише так створимо майбутнє для себе й своєї країни», – переконана Олена Зеленська.

Ментальне здоров'я дітей, підлітків і батьків – у фокусі комунікаційної кампанії «Ти як?», ініційованої першою леді ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Стартував черговий етап комунікаційної кампанії «Ти як?» Всеукраїнської програми ментального здоров'я, яка впроваджується з ініціативи першої леді України Олени Зеленської. Він присвячений ментальному здоров'ю дітей, підлітків та батьків.

Дітям найскладніше в умовах повномасштабної війни, адже обсяг викликів, переживань і тривоги зростає в рази. Через свій вік діти не можуть зрозуміти всіх тонкощів, тому беруть приклад із батьків – спостерігають за ними, за реакцією на ті чи інші події, копіюють їхню поведінку. Тож батьки мають піклуватися й про себе, пояснювати емоції, добирати влучні слова, які допоможуть зрозуміти, що відбувається. Наприклад, що таке страх та чому ми інколи плачемо. Батькам важливо ділитися з дітьми знаннями та розповідати, чому необхідно прислухатися до свого внутрішнього стану. Відповіді на всі ці питання зібрано спільно з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) на спеціальній сторінці Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»

Нова хвиля комунікаційної кампанії стала продовженням заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я, який відзначався 10 жовтня. Лейтмотивом дня стало запитання «Ти як?» і заклик чесно відповісти на нього самому собі.

«Кожен день, безумовно, має бути днем ментального здоров'я. 10 жовтня – нагода вкотре про це нагадати. Ніколи не буде кращого часу, щоб зазирнути всередину себе й запитати: «Ти як?» Щоб поділитися, що тримає, коли триматися немає за що. Історія однієї людини може стати рятівним колом для іншої, показати шлях до зростання через подолання труднощів», – зазначила дружина Президента.

На прохання Олени Зеленської перші леді та джентльмени різних країн розповіли про те, що їм допомагало переживати складні часи. Ідея такої міжнародної акції виникла під час нещодавньої зустрічі першої леді України з її американською колегою Джилл Байден. Перша леді США у відеозверненні зазначила, що це нормально – почуватися «не ок», і що ми всі разом і маємо піклуватися одне про одного.

Щоб висловити підтримку й переконати людей, що вони не самотні у своїх страхах та емоціях, амбасадори Всеукраїнської програми ментального здоров'я разом із першою леді України зачитали вірш «Ти як?» Відеоролик

створено за участю телеведучих Тимура Мірошниченка, Єгора Гордєєва, ведучої та громадської діячки Маші Єфросиніної, інфлюенсерів Даші Квіткової, Влада Шевченка, дизайнерки Каті Сільченко, співачки Олександри Заріцької (гурт KAZKA). Слова та музика – співака Дмитра Монатика (Monatik).

Крім того, у Всесвітній день психічного здоров'я в ArtHall D12 у Києві за участю дружини Президента України та за підтримки ЮНІСЕФ відбулося відкриття виставки «Щоденники війни: непочуті голоси українських дітей». Це малюнки та записи українських підлітків про жахиття, які їм довелося пережити через повномасштабне російське вторгнення, та про те, як воно змінило їхнє життя. Наприклад, історія 17-річної Софії, яка втратила батька в Маріуполі й сама три тижні перебувала в окупації. Історія Поліни, яка в 4 роки пережила інсульт. У реабілітації дівчині допомогло плавання, яке стало для неї сенсом життя. Після повномасштабного вторгнення можливості займатися не було, однак дівчина знайшла себе в іншій діяльності, яка дає наснагу жити далі.

За підтримки Міністерства освіти і науки в українських школах навчальний день 10 жовтня розпочався з уроку «Ти як?», присвяченого ментальному здоров'ю. Як розпізнавати та керувати емоціями, як і коли використовувати техніки самопомоги, школярам розповіли психологині Світлана Ройз, Катерина Тімакіна та психолог Ілія Єлісей Касторних.

За сприяння регіональних координаторів Всеукраїнської програми ментального здоров'я низка заходів відбулася в українських містах і громадах. До участі в них долучилися десятки тисяч українців в усіх областях країни. Крім широкого обговорення теми ментального здоров'я під час панельних дискусій, у регіонах відбулися інтерактивні заходи, де кожен мав змогу «виміряти» власний психоемоційний стан та навчитися технік самопомоги. Так, у Вінниці відбувся флешмоб «Плекаємо стійкість», учасники якого виконували вправи з психологами на центральній площі. У Білій Церкві, в парку «Олександрія», зібралися понад 1,2 тис. студентів та викладачів для участі в тематичному заході. Близькість до фронту не стала на заваді для проведення акцій до Всесвітнього дня психічного здоров'я в Запоріжжі та Херсоні, які відбулися з дотриманням норм безпеки. А в Одесі провели майстер-класи – як приклад неформальних послуг з ментального здоров'я.

Підтримали комунікаційну хвилю «Ти як?» у Всесвітній день психічного здоров'я також компанії, які входять до спільноти «Бізнес без бар'єрів». Зокрема, ПриватБанк влаштував «вуличний замір» настроїв киян і гостей міста, пропонуючи перехожим на майдані Незалежності відповісти на запитання про їхнє ментальне самопочуття. Група 1+1 media запустила програму психологічної підтримки для своїх працівників, а «Укрзалізниця» розпочала тренінги, спрямовані на збереження внутрішнього ресурсу.

Спеціальний сезон подкасту «Простими словами» від The Village Україна, присвячений ментальному здоров'ю під час війни, з нагоди

Всесвітнього дня психічного здоров'я записав бонусний епізод із доктором медичних наук і психотерапевтом Олегом Чабаном. Академік розповів про психосоматику як науку, про те, як наше тіло страждає від непроговорених емоцій і чому маленькі радощі життєво важливі.

Також було презентовано цикл картинок «Ментальне здоров'я – це...», які створила українська ілюстраторка Ольга Дегтярьова. Завантажити їх можна на спеціальній сторінці Всеукраїнської програми ментального здоров'я: <https://www.howareu.com>

Заходи до Всесвітнього дня психічного здоров'я відбулися в межах комунікаційної кампанії «Ти як?» Всеукраїнської програми ментального здоров'я, що впроваджується за ініціативою першої леді Олени Зеленської.

Комунікаційна кампанія Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» реалізується завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в межах проєкту «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я», який втілює організація Пакт. Зміст матеріалів кампанії є виключно відповідальністю ГО «Безбар'єрність» і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

Тематична хвиля кампанії «Ти як?», присвячена дітям та їхнім батькам, реалізується разом з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Координаційним центром з психічного здоров'я при Кабінеті Міністрів.

Олена Зеленська відкрила ювілейний, 70-й український аудіогід ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська відкрила ювілейний, 70-й український аудіогід. Українську мову можна почути в Археологічному музеї Кіпру. Дружина Президента приєдналася до відкриття за допомогою відеозв'язку з Києва. У заході також взяли участь перша леді Кіпру Філіпа Карсера, міністр культури країни, представники музею та Посольства України.

Кіпрський музей є першим і найбільшим музейним закладом, створеним на території країни. Він був заснований у 1882 році під час британської окупації острова. У музеї можна побачити унікальні античні експонати, вироби з кераміки, бронзи, теракоти, старовинні монети, вази, скульптури, посуд, золоті прикраси, гончарні вироби тощо. Найбільшу цінність становлять статуя Афродіти Солої та реліквії королівських гробниць Саламіс.

Аудіосупровід українською в цьому музеї з'явився в межах ініціативи першої леді України з упровадження україномовних аудіогідів у провідних пам'ятках світу. Аудіогід у кіпрському музеї став 70-м, ювілейним у проєкті, який реалізовано вже в 43 країнах світу, зокрема у Франції (Версаль) та Великій Британії (Вестмінстерське абатство).

Олена Зеленська відзначила важливість солідарності культур перед загрозою сучасного варварства, яке здійснило напад на Україну, а тепер і на Ізраїль.(...).

Перша леді подякувала Кіпру за гостинність до українських біженців та української культури. (...).

Олена Зеленська про рецепт ментального здоров'я: Необхідно подбати про власний стан, щоб зможти допомогти іншим ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я триває підготовка військових психологів. Про це повідомила перша леді України Олена Зеленська в інтерв'ю телеканалу ICTV (телемарафон «Єдині новини») з нагоди Всесвітнього дня психічного здоров'я, який за ініціативою ВООЗ щороку відзначається 10 жовтня.

Дружина Президента відзначила українську стійкість, яка тримається, зокрема, на взаємодопомозі. (...).

Перша леді розповіла про цілі та завдання Всеукраїнської програми ментального здоров'я, яка реалізується за її ініціативою: «Кожен із нас, навіть той, кому пощастило, в кого рідні, близькі живі, в кого не зруйнований будинок, все одно не відчувається в постійній беззаперечній безпеці, не впевнений у завтрашньому дні, і цей перманентний стрес не може не даватися взнаки. Наша програма створена для того, щоб дати людям найкращі інструменти допомоги собі. Уже зараз можна застосувати прості прийоми для того, щоб не вдаватися до лікування потім. І це насправді дуже класна новина, що в більшості випадків на першому етапі можна уникнути великих проблем у майбутньому».

Дружина Президента зазначила, що ментальне здоров'я поряд із бідністю входить у п'ятірку викликів для всього світу. Це продемонструвало опитування, проведене в 11 країнах світу до третього Саміту перших леді та джентльменів, який відбувся в Києві 6 вересня 2023 року і був присвячений ментальному здоров'ю. (...).

Перша леді зазначила, що в Україні великий запит на психологів і психотерапевтів, особливо на тих, які вміють працювати з військовими, і в межах програми приділяється окрема увага підготовці таких фахівців.

«Уже почали процес навчання військових, поранених військових психологічних спеціальностей, щоб у нас було більше справді фахових людей, які мають про що говорити зі своїми колегами та можуть допомогти. Люди, які зараз нас захищають, мають і матимуть підвищений запит на справедливість, і ми всі як суспільство повинні правильно відповідати на цей запит», – переконана дружина Президента.

Олена Зеленська також розповіла, як підтримувати власне ментальне здоров'я та піклуватися про нього: «Гарна порада від Стівена Фрая, який цього року був ведучим третього Саміту перших леді та джентльменів. Пан Фрай є активістом боротьби за здорову психіку. Його порада – насамперед

бути щирим із собою, чесно визнавати свої тривоги й проблеми. Це, звісно, найскладніше, тому що всі ми звикли грати ролі, які самі собі призначили або які призначило нам суспільство. А бути чесним із собою означає сміливість вийти на час із якоїсь ролі, наприклад із тієї, де ви тягнете все на собі й ніколи не стомлюєтеся. Правдивість із собою потрібна, щоб вчасно відновитися й не зламатися. Це, до речі, перший крок у багатьох психологічних реабілітаційних програмах. Мені здається, це може підштовхнути більшість людей замислитися про те, щоб подбати насамперед про себе, бо це відповідально й дасть змогу потім подбати про інших».

Олена Зеленська: Для усвідомлення власної цінності жінками та усунення бар'єрів на шляху їхнього зростання потрібна велика робота держави та працедавців ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у заході «На шляху впровадження Національної стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року та внесок партнерів у цей процес», що відбувся під головуванням міністерки економіки Юлії Свириденко.

Дружина Президента наголосила, що розрив у оплаті праці характерний для всього розвиненого світу.

«Днями Нобелівську премію з економіки отримала американська науковиця Клаудія Голдін саме за поглиблення розуміння позицій жінок на ринку праці. Фактично вона написала цілий економічний детектив, щоб розібратися, що перешкоджає жінкам гідно працювати й заробляти. Зокрема, вона визначила, що, хоч протягом ХХ століття жіноча зарплатня зростала, це зростання уповільнилося у 2000-х роках, і нині жіночий заробіток у США та ЄС становить близько 80 % від чоловічого», – наголосила перша леді.

Олена Зеленська нагадала, що у вересні на полях Генеральної Асамблеї ООН у межах заходу «Міжнародний день боротьби за рівну оплату праці – 2023» відбулося всесвітнє обговорення подолання цього розриву.

«Як і більшість розвинених країн світу, Україна взяла на себе зобов'язання подолати гендерний розрив у оплаті за найближчі сім років. Російський напад поставив цю велику роботу під загрозу так само, як і всі сфери нашого життя, як і саме наше життя. Коли у вересні я виступала у Нью-Йорку в межах заходу «Міжнародний день боротьби за рівну оплату праці – 2023», то наголошувала: під час війни розвиток зазвичай гине першим, бо люди думають про виживання. Але й тоді, на полях Генасамблеї ООН, і зараз мені приємно й важливо констатувати: це не наш випадок. Бо Україна ухвалила принципове рішення – розвиватися попри війну. І держава з цього шляху не звертає попри те, що він подекуди замінований, подекуди доводиться долати його під обстрілами», – сказала перша леді.

Вона відзначила важливість Національної стратегії зменшення гендерного розриву в оплаті праці, яку уряд затвердив 15 вересня 2023 року. Уже розпочато реалізацію перших пунктів цього документа. У планах

урядовців – до 2030 року скоротити розрив у оплаті праці між чоловіками та жінками з 18,6 % до 13,6 %.

Завдяки імплементації стратегії заплановано досягти трьох основних цілей, а саме:

- удосконалити законодавство про рівну оплату праці, а саме – внести зміни до нього та забезпечити оновлення методики;

- створити сприятливі умови для подолання стереотипів і дискримінації щодо професій за ознакою статі: збільшити кількість роботодавців, які впроваджують принцип гендерної рівності на робочому місці, сприяти проведенню гендерних аудитів і впровадженню роботодавцями гендерної рівності та недискримінації;

- створити сприятливі умови для зручного поєднання сімейних і професійних обов'язків.

«Наша стратегія має вимірювану мету: до 2030 року ми хочемо скоротити розрив в оплаті праці між чоловіками та жінками ще на 5 відсоткових пунктів, тобто з 18,6 % до 13,6 %. Після перемоги Україна має стати країною без бар'єрів та без упереджень (...)», – зазначила Юлія Свириденко.

За її словами, з травня Міністерство економіки почало реалізацію цієї стратегії. Досягнуто перших результатів:

- Мінекономіки підготувало проєкт Трудового кодексу;
- UN Women оголосила тендер на комунікаційну кампанію стратегії;
- було відновлено перевірки з боку Державної служби України з питань праці;

- уряд узяв до уваги рекомендацію Ради ОЕСР щодо забезпечення гендерної рівності у сферах освіти, зайнятості та підприємництва;

- Міністерство економіки реалізує грантову програму «єРобота», яка сприяє залученню жінок, зокрема дружин ветеранів, до підприємництва.

Також ініційовано масштабну інформаційну кампанію «Звісно, зможеш» для подолання стереотипів і посилення ролі жінок у повоєнній відбудові.

«Як акцентує нобелівська лауреатка пані Голдін, скорочення гендерного розриву в оплаті праці не залежить лише від формальних вимог однакової зарплатні. Це залежить від системної реструктуризації робочих місць і впровадження гнучких умов роботи для всіх працівників, зокрема жінок. Умов роботи, що враховують, наприклад, материнство й той колосальний обсяг зусиль, який витрачають на нього жінки. Саме усунення бар'єрів для жінок підвищить їхню конкурентоспроможність на ринку праці. І тоді для компаній просто не буде сенсу дискримінувати їх. (...) Упевнена: спільно зможемо пройти цей шлях гідно, навіть під час війни. І особливо під час війни. Бо за гідність у нас воюють і чоловіки, і жінки», – резюмувала Олена Зеленська.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

США ввели санкції проти власників танкерів за перевезення російської нафти за цінами вище граничного рівня ([УНІАН](#)).

Обидва танкери, які здійснювали заходи в порти Росії, використовували постачальників послуг з США при транспортуванні нафти російського походження.

США ввели перші санкції щодо власників танкерів, які перевозять російську нафту за ціною, що перевищує верхню межу ціни G7 в 60 доларів за барель.

Один з них знаходиться в Туреччині, а інший в Об'єднаних Арабських Еміратах, пише Reuters.

Адміністрація президента США Джо Байдена ввела санкції щодо турецької компанії Ice Pearl Navigation SA, власника родовища Yasa Golden Bosphorus, яка, за словами казначейства, перевозило російську нафту ССТО за ціною вище 80 доларів за барель після того, як обмеження набуло чинності в грудні минулого року.

США також ввели санкції відносно базованої в ОАЕ компанії Lumber Marine SA, власника компанії «СКФ Примор'я», яка, за даними Мінфіну, перевозила російську нафту Novy Port за ціною вище 75 доларів за барель.

«Через дії, про які ми оголошуємо сьогодні, і подальші дії, які ми зробимо в найближчі тижні і місяці, ці витрати будуть продовжувати рости, а здатність Росії витримувати свою варварську війну буде продовжувати слабшати», – заявив високопоставлений представник казначейства. Про це на умовах анонімності повідомив журналістам в ході телефонної розмови.

Турецька компанія Yasa Holding, оператор Золотого Босфору, повідомила, що судно в даний час знаходиться в тайм-чартері на 3–5 місяців у Exxon Mobil (ХОМ.N).

Однак представник коаліції з цінового обмеження, який виступав на умовах анонімності, заявив, що Exxon не є об'єктом санкцій і що компанія зафрахтувала судно тільки після того, як воно доставило і розвантажило російську нафту.

Яса додав, що у компанії є необхідна документація від великих лондонських страховиків для перевезення вантажів російського походження і що політика компанії вже більше року не перевозити російську нафту.

Обидва танкери, які здійснювали заходи в порти Росії, використовували постачальників послуг з США при транспортуванні нафти російського походження, повідомило Міністерство фінансів, не відповівши на питання про цих постачальників.

Представник коаліції з обмеження цін заявив, що американські постачальники послуг не будуть піддаватися ризику санкцій, якщо інші учасники транспортного ланцюжка нададуть їм неправдиву або оманливу інформацію про ціни на російську нафту.

ПАРЄ визнала Голодомор 32–33 років геноцидом українського народу (УНІАН).

Під час голосування лише один голос був «проти».

Парламентська асамблея Ради Європи визнала Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу. Рішення підтримали 73 євродепутати.

Глава МЗС України Дмитро Кулеба:

Вдячний ПАРЄ за визнання сталінського Голодомору 1932–1933 років актом геноциду українського народу. Важливо, що ПАРЄ також закликала всі парламенти держав-членів Ради Європи та інші парламенти наслідувати цей приклад. Це вірно з моральної, історичної та політичної точок зору.

Президент України Володимир Зеленський: назвав рішення ПАРЄ відновленням історичної справедливості.

«Відновлення історичної справедливості і пам'яті жертв Голодомору посилає чіткий сигнал: справедливе покарання за всі минулі і нинішні злочини Москви неминуче», – йдеться у повідомленні.

Варто зазначити, що рішення підтримали 73 учасники голосування, але один голос був «проти».

Усі союзники погоджуються, що Україна стане членом НАТО, - Столтенберг (УНІАН).

Усі країни-члени Організації Північноатлантичного договору (НАТО) погоджуються, що Україна стане членом Альянсу у майбутньому. Як передає кореспондент УНІАН, про це генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг сказав на початку засідання Контактної групи з питань оборони України («Рамштайн-16»), яке відбувається у штаб-квартирі НАТО у Брюсселі.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми повинні привести у дію довгострокову програму, аби забезпечити, що історія не буде повторюватися. З цього приводу, усі союзники погоджуються, що Україна стане членом НАТО.

На липневому саміті у Вільнюсі країни-члени усунули для України вимогу реалізації Плану дій щодо членства.

Ми представили програму, аби зробити Збройні сили України повністю взаємосумісними з майбутніми союзниками.

Було започатковано Раду Україна-НАТО, де усі країни разом з Україною є рівними учасниками.

Боротьба України – це боротьба НАТО, безпека України – це безпека НАТО, а цінності України – це цінності НАТО.

Ми будемо виступати на стороні України стільки, скільки буде потрібно.

Росію не обрали постійним членом Ради ООН з прав людини (УНІАН).

10 жовтня Генеральна асамблея ООН не обрала Росію членом Ради Організації з прав людини.

Серед 15 членів Ради ООН з прав людини на 2024–2026 роки, яких обрала Генасамблея, Російської Федерації немає.

Водночас у постійними членами Ради ООН з прав людини стали Албанія, Болгарія, Франція та Нідерланди. Саме з першими двома країнами Росія змагалась за два місця в Раді, зарезервовані для країн Центральної та Східної Європи.

ПАРЄ прийняла резолюцію про визнання Путіна диктатором (РБК-Україна).

Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЄ) прийняла резолюція, яка визнає президента Росії Володимира Путіна диктатором, а країну-агресора - диктатурою.

За прийняття резолюції проголосували 43 євродепутати.

Зазначається, що процедура внесення змін до Конституції РФ, які надали можливість залишатися Путіну при владі до 2036 року, суперечила ж самій Конституції.

«Переважаюча влада президента, яка є результатом надзвичайно тривалого терміну перебування на посаді, у поєднанні з відсутністю будь-яких систем стримувань і противаг, таких як сильний парламент, незалежна судова система, вільні ЗМІ та активне громадянське суспільство, перетворили Російську Федерацію на де-факто диктатури», - заявили в парламенті.

Також ПАРЄ закликала визнати Путіна як нелегітимного після закінчення його нинішнього терміну та припинити всі контакти з ним, окрім гуманітарних та в рамках прагнення до миру; закликала держави-члени Статуту МКС заарештувати Путіна, коли він потрапить під їхню юрисдикцію на підставі ордеру на арешт.

Уряд Естонії схвалив законопроект про використання заморожених активів РФ (Цензор.НЕТ).

Уряд Естонії схвалив і направив до парламенту поправку до Закону про міжнародні санкції, яка передбачає внутрішньодержавні правила використання заморожених активів підсанкційних осіб, щоб долучити ці активи до компенсації збитків, яких зазнала Україна через російську агресію.

Прем'єрка Естонії Кая Каллас:

Законопроект, який ми з урядом сьогодні направили до парламенту, дозволяє використовувати заморожені активи... для компенсації шкоди від війни в Україні. Ми маємо бути прикладом і стимулом для інших європейських країн у встановленні подібних правил. Росія має компенсувати Україні всю завдану війною шкоду.

Каллас висловила побажання, щоб Євросоюз «якнайшвидше завершив роботу з використання російських заморожених активів і вироблення практичних рішень».

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Тсахкна:

Я радий, що уряд схвалив сьогодні проєкт... метою якого є організація правового простору Естонії з метою підвищення компетентності та повноважень установ щодо здійснення санкцій та нагляду за ними.

Частиною законопроєкту є ініціатива Естонії щодо використання заморожених активів Росії для компенсації збитків, завданих жорстокою війною Росії в Україні. Гроші на компенсацію збитків, заподіяних Росією Україні, не повинні надходити лише від платників податків інших країн.

Тсахкна пояснив, що згідно із законопроєктом, заморожені російські активи залишатимуться замороженими доти, доки не буде відшкодовано збитки від війни.

Для застосування цього механізму потрібна міжнародна угода з Україною або міжнародний компенсаційний механізм.

В Естонії на момент підготовки проєкту на підставі міжнародних санкцій було заморожено активи на суму близько 38 мільйонів євро.

Угорщина скасувала заборону на імпорту українського цукру ([Європейська правда](#)).

Уряд Угорщини зняв заборону на імпорту українського тростинного та бурякового цукру, яку запровадив після 15 вересня 2023 року.

Відтепер український цукор можна вільно ввозити до Угорщини, оскільки його виключили зі списку продуктів, на які поширюється заборона імпорту.

Попри компроміс, знайдений Єврокомісією про скасування обмежень на імпорту української сільгосппродукції, Угорщина після 15 вересня вирішила ввести власну, односторонню заборону на ввезення українського зерна і не тільки його.

Угорщина вирішила закрити свої кордони для 24 видів української продукції, серед яких м'ясо великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз, а також куряче м'ясо, пшениця, жито, ячмінь, кукурудза та продукти з них, овочі, цукор і вино.

При цьому заборона не поширювалась на вантажі, які залишають територію країни протягом 15 днів, тобто вважаються такими, що в'їхали в Угорщину для транзиту.

Бельгія створить перший фонд для України на 1,7 мільярда євро з доходів від заморожених активів РФ ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо:

Ми тут у Бельгії маємо оподаткування на доходи з цих заморожених активів. Минулого року нам стало очевидно, що податки з прибутків на ті

активи повинні на 100% бути спрямовані на допомогу українському народу. Ми зробили це минулого року і зробимо цього року.

Ці кошти підуть на військову та гуманітарну допомогу, будуть направлені в Європейський фонд миру, на підтримку макроекономіки України.

Раніше Європейський Союз дійшов висновку, що не може законно конфіскувати заморожені російські активи на загальну суму понад 200 млрд євро, і замість цього зосередиться на використанні цих активів для отримання прибутку, який можуть спрямувати на відновлення України.

Експертна група ЄС віддала перевагу варіанту «внеску з надприбутків». Цей механізм передбачає, що компанії, які отримують прибуток від заблокованих російських активів, будуть змушені переказати значну суму ЄС. Цей варіант має зменшити юридичні ризики для Євросоюзу, оскільки ЄС не керуватиме замороженими активами напряму.

Військова допомога

Нідерланди нададуть Україні ракети Patriot ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютге:

Цієї зими Росія намагатиметься якомога більше нашкодити Україні. Тому Нідерланди поставлять додаткові ракети (для системи – ред.) Patriot, щоб Україна могла захиститися від варварських авіаударів Росії.

Українські пілоти в США завершили курс мовної підготовки і наступного тижня почнуть тренуватися на F-16 ([УНІАН](#)).

Українські пілоти завершили курс мовної підготовки і наступного тижня почнуть тренуватися на F-16 на авіабазі в американському штаті Арізона.

Там вони будуть тренуватися в 162-му авіаційному крилі, головному навчальному центрі ВПС F-16.

Пілоти спочатку вивчать основи управління F-16 у класі та на тренажерах, а потім перейдуть до польотів на реальних літаках, що характерно для будь-якої програми підготовки пілотів ВПС. Однак цей процес може бути прискорений у зв'язку з гострою необхідністю повернути їх на поле бою.

Нідерланди направлять до 18 винищувачів F-16 в Румунію для підготовки українських пілотів ([Укрінформ](#)).

Нідерланди найближчими тижнями мають намір направити від 12 до 18 винищувачів F-16 до Румунії для підготовки українських пілотів.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Олленгрєн:

Ми сподіваємося перекинути 12-18 літаків до Румунії протягом кількох тижнів, щоб центр розпочав повноцінну роботу.

Вона також зазначила, що створення центру підготовки українських пілотів у Румунії йде гарними темпами.

Центр для тренування українських пілотів у Румунії відкриється до кінця року ([Укрінформ](#)).

Заступник керівника Офісу Президента Ігор Жовква:

Дуже, на жаль, мало звертають увагу, що Румунія буде надавати свої аеродроми для тренування українських пілотів. (...) Буквально вже до кінця року відповідний тренінговий центр відкриється в Румунії. Він буде не лише для українських пілотів, він буде для держав-членів НАТО. Але українські пілоти тренуватимуться на рівні з пілотами Румунії, інших держав членів-НАТО. Вони тренуватимуться на літаках, які їм надали члени авіаційної коаліції. Тобто і тут Румунія виступає одним з наших найнадійніших союзників.

Німеччина передала Україні військову допомогу: що у пакеті ([Укрінформ](#)).

Уряд Німеччини відправив до України новий пакет військової допомоги.

Зазначається, що на додачу до раніше оголошеної допомоги Україна отримала: 4 багатоцільові гусеничні всюдиходи Bandvagn 206 (BV206); 82 термінали супутникового зв'язку SatCom; 4 машини для прикордонників; 50 систем виявлення дронів; 2 сідельних тягачі НХ81 та 2 напівпричепи; 100 тисяч аптечок; 27 477 рюкзаків.

Данія і Чехія передадуть Україні броньовану техніку та стрілецьку зброю ([Укрінформ](#)).

Данія і Чехія у найближчі місяці передадуть Збройним силам України бойові машини піхоти, танки та інше озброєння. Воно перебуває на складах приватних чеських компаній, які працюють у сфері ВПК, і закуповуватиметься коштом данського уряду.

«Данія та Чехія об'єднали зусилля в проєкті, метою якого є підтримати українців сучасною зброєю у боротьбі за свободу, демократію та право на самовизначення проти російської агресії», - зазначається у дописі.

У межах першої частини проєкту плануються поставки майже 50 БМП і танків, 2500 пістолетів, 7000 гвинтівок, 500 ручних кулеметів та 500 снайперських гвинтівок, засобів радіоелектронної боротьби та ISR (розвідки, спостереження та розвідувальна техніка), в тому числі значну кількість великокаліберних боєприпасів чеського виробництва.

Поставка включає як сучасне чеське озброєння, так і відремонтовану техніку, яку вже використовують ЗСУ. Перелік сформовано з урахуванням вимог та потреб ЗСУ.

Зазначається, що Чехія виступає передусім як посередник у цьому проєкті.

Заступник міністра оборони ЧР Даніель Блажковець:

На нашій території є низка підприємств оборонної промисловості, з якими ми як Міністерство оборони маємо давні відносини, і тому можемо пов'язати їх із тими, хто, як і ми, хоче допомогти українцям. У цьому випадку це уряд Данії.

За його словами, завдяки такій формі співпраці можна буде продовжити військову допомогу Україні не лише в найближчі місяці, а й у 2024 році та за потреби у довгостроковій перспективі.

Іспанія передасть Україні шість установок для ЗРК Hawk і боєприпаси ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Іспанії Маргарита Роблес на засіданні Контактної групи з питань оборони України зазначила, що шість нових зенітних ракетних установок будуть інтегровані в американську батарею, а з листопада в Іспанії організують навчання для українських операторів та фахівців з технічного обслуговування ЗРК Hawk.

Міністр також повідомила про майбутню поставку Україні артилерійських боєприпасів калібру 155 та 105 мм. За її словами, Україна також отримає важкі кулемети для посилення боротьби проти дронів.

Крім того, вона підтвердила, що польові сухі пайки вже прямують в Україну. Мадрид також відправить Києву електрогенератори та водолазні компресори, зимове спорядження для військових.

Водночас продовжуватимуться тренування українських військових, кількість підготовлених вояків може сягнути 4000.

Литва передасть Україні пускові установки NASAMS та закупить 155-мм боєприпаси ([Укрінформ](#)).

Литва оголосила, що передасть Україні дві пускові установки NASAMS та закупить боєприпаси 155 мм калібру.

«Наш новий військовий пакет підтримки включає поставку двох пускових установок NASAMS, які ми купили влітку, придбання 155-мм боєприпасів і зимових запасів, таких як електрогенератори, армійські похідні ліжка, одяг», - йдеться у повідомленні.

Також Литва продовжить навчання та реабілітацію українських військових.

Бельгія відправить Україні винищувачі F-16: названо терміни ([УНІАН](#)).

Міністр оборони країни Людівін Дедондер заявив, що Бельгія відправить Україні кілька винищувачів F-16, починаючи з 2025 року.

За її словами, число поставлених винищувачів залежатиме від переданих Бельгії на заміну F-35.

Додатково до передачі F-16 Бельгія продовжить підготовку українських пілотів і запропонує взяти на себе техобслуговування всього парку літаків.

«Бельгійський персонал готуватиме українських пілотів у Бельгії, Данії і, ймовірно, ще в одній з країн Європейського Союзу... Ми знаходимося у процесі надання можливості Україні модернізувати свої збройні сили. І я думаю, що те, що ми тут пропонуємо, є фундаментальним і набагато кращим, ніж просте оголошення про відправлення кількох F-16», - заявила Дедондер.

Канада оголосила про нову оборонну допомогу Україні (Укрінформ).

Канада виділила Україні новий пакет оборонної допомоги для ведення бойових дій у холодний період року.

Міністр оборони Канади Біл Блер:

Сьогоднішній пакет військової допомоги дасть Україні необхідне для продовження боротьби за свободу, територіальну цілісність і демократію.

У канадському Міноборони уточнили, що до цього пакета увійде зимовий одяг та спорядження на 25 млн канадських доларів (близько \$19 мільйонів). «Йдеться про взуття, термобілизну й зимові спальні мішки. До пакета увійде також військова форма для 2000 жінок-військовослужбовиць, виготовлена в Канаді», - додали у Міноборони.

Окрім цього, зі складів Збройних сил Канади Україні буде передано 2000 снарядів калібру 155 мм; 2260 протигазів; 277 500 кг авіаційних бомб та запалів до них; різноманітні боєприпаси калібру 76 мм для флоту; димові боєприпаси, зокрема 955 артилерійських димових снарядів калібру 155 мм, і більше 2000 димових боєприпасів для мінометів.

США оголосили новий пакет військової допомоги Україні на \$200 мільйонів (Укрінформ).

Глава Пентагону Ллойд Остін:

Радий повідомити, що США виділяють в останньому пакеті оборонної підтримки для України 200 мільйонів доларів.

За його словами, пакет включає боєприпаси для систем ППО, які незабаром буде доправлено до України, ракетні й артилерійські боєприпаси, високоточні авіаційні боєприпаси, а також озброєння для протидії російським дронам.

Остін наголосив, що загальна вартість американської військової допомоги для України від початку повномасштабного вторгнення РФ зросла до 43,9 млрд дол.

Глава Пентагону також наголосив, що коаліція з близько 50 союзників вже надала Україні військової допомоги на більш ніж 33 млрд дол. При цьому деякі союзники надали Україні більше військової допомоги, ніж США, у перерахунку на ВВП країни.

Дрони та боєприпаси: Нідерланди передали Україні нову партію військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Нідерланди оголосили про передачу Україні нової партії військової допомоги, до якої увійшли безпілотники, обладнання для розмінування та боєприпаси.

«Нідерланди передали Україні товари військового призначення. У комплект входять безпілотники, обладнання для розмінування та боєприпаси», - йдеться у повідомленні.

Таким чином загальна вартість всього поставленого Нідерландами Україні за весь час війни становить 2,1 мільярда євро, з них майже 1 мільярд євро (993 мільйони євро) – прямі поставки.

США створюють «коаліцію» з розвитку Повітряних сил України у питанні F-16 ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Сполучених Штатів Америки Ллойд Остін заявив, що члени Контактної групи створюють «коаліції спроможностей», яка зробить безпекову допомогу для України більш гнучкою і допоможе забезпечити її майбутнє.

Зокрема, деякі такі «коаліції» вже сформовані. Наприклад, Естонія і Люксембург очолюватимуть напрямок, зосереджений на підтримці IT-інфраструктури України. Литва очолюватиме зусилля у наданні допомоги Україні з нейтралізації російських мін на українській території.

«Я з гордістю оголошую, що Сполучені Штати знову активізують зусилля, аби допомогти очолювати коаліцію країн, які працюють з Україною з метою розвитку її Повітряних сил. Сполучені Штати, очолюючи цю «коаліцію спроможностей», тісно здійснюватимуть координацію з Україною та іншими партнерами з увагою на розвитку спроможностей України в керуванні винищувачами F16», - наголосив Остін.

Він додав, що співголовами цієї коаліції також будуть Данія і Нідерланди разом з США.

Як сказав Остін, США долучаться ще до декількох «коаліцій спроможностей» в інших напрямках, коли вони будуть сформовані у найближчі тижні, у тому числі щодо протиповітряної оборони, броньованих та артилерійських спроможностей.

За його словами, робота з підготовки українських пілотів вже розпочалася в Європі та США, але на забезпечення початкових можливостей знадобляться місяці. «Не раніше наступної весни ми зможемо побачити початкові можливості», - сказав Остін.

Фінляндія схвалила новий пакет військової допомоги Україні на €95 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Президент Фінляндії Саулі Нііністо на підставі пропозиції уряду схвалив рішення про надання 19-го пакета військової допомоги Україні на суму €95 мільйонів.

Міністр оборони Фінляндії Анті Гяккінен:

Результат війни в Україні вирішить порядок безпеки Європи та Фінляндії далеко в майбутньому. Тому ми разом із нашими союзниками продовжуватимемо нашу рішучу підтримку України.

За його словами, загальна вартість військової допомоги Фінляндії для України становить €1,4 мільярда.

Три країни НАТО створять спецпідрозділ для розмінування Чорного моря ([Українська правда](#)).

Три країни-члени НАТО, Туреччина, Румунія та Болгарія обговорюють створення спеціального підрозділу для очищення Чорного моря від мін, які потрапляють у їхні територіальні води через російську агресію проти України.

Три держави все ще опрацьовують деталі. Але, вірогідно, що спільний підрозділ вони можуть створити уже наступного місяця, розповіли агентству двоє посадовців на умовах анонімності.

Хоча запланована ініціатива не є операцією НАТО, спільні сили з розмінування стануть першими великими об'єднаними зусиллями союзників у Чорному морі після того, як президент Володимир Путін віддав наказ про вторгнення в Україну.

Нові сили мають бути повністю мирними і не виводитимуть у море жодних нових кораблів НАТО, заявили двоє офіційних осіб.

За словами одного з посадовців, одна з цілей місії — показати, що три країни здатні вирішити проблему самостійно.

Столтенберг заявив, що події в Ізраїлі не вплинуть на підтримку України від НАТО ([УНІАН](#)).**Генсек Альянсу Єнс Столтенберг:**

НАТО не послабив своєї рішучості надалі підтримувати Україну у війні проти РФ на тлі загострення арабо-ізраїльського конфлікту.

Стурбовані і вражені жорстокістю терористичної атаки на Ізраїль. Але це не підірве нашої здатності, готовності і рішучості продовжувати підтримувати Україну.

Альянс підтверджує цю рішучість не тільки «на словах, а й на ділі».

Нідерланди нададуть Україні патрульні кораблі для захисту зернового коридору ([УНІАН](#)).

Точні дати постачання і етапи підготовки українського персоналу не будуть озвучуватися публічно.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

(...). Ми допоможемо Україні з отриманням патрульних кораблів для того, аби зерновий коридор був максимально безпечений.

Точні дати постачання не будуть озвучуватися публічно, щоб не інформувати про російських загарбників.

Україна завдяки постачанню зернових продовжує забезпечувати світ продовольством.

Ми свідомо того, що зима наближається, і що Росія захоче якомога більше зашкодити Україні у цей період. Ми вже передали Україні ракети «Петріот». Ми зобов'язалися надіслати літаки F16 до України. Ми разом з Румунією і Данією розпочали підготовку пілотів.

Данія відправить в Україну перші F-16 на початку 2024 року (Укрінформ).

Міністр оборони Данії Троельс Лунд Поульсен:

Ми очікуємо, що в березні або квітні ми зможемо передати першу партію бойових літаків Україні. Але попереду ще багато роботи для того, щоб українці могли їх експлуатувати.

Багато країн – союзниць НАТО, в тому числі США, заявили, що візьмуть участь у підготовці українських пілотів на F-16. А Нідерланди і Норвегія також пообіцяли надіслати до Києва винищувачі F-16.

Patriot та IRIS-T: Німеччина оголосила про новий пакет військової допомоги Україні на €1 мільярд (Укрінформ).

Німеччина оголосила про пакет військової допомоги Україні на 1 млрд євро, спрямований на посилення української ППО.

«Німеччина збирає другий зимовий пакет для України: щоб захистити критичну інфраструктуру та забезпечити подальшу підтримку, ФРН надає додаткову протиповітряну оборону за допомогою Patriot, IRIS-T SLM і SLS вартістю близько 1 мільярда євро, а також три зенітні танки Gepard», - йдеться у дописі.

Також повідомляється, що найближчими тижнями в Україну прибудуть ще 10 бойових танків Leopard1 A5, 15 броньованих транспортних машин і майже 20 захищених санітарних машин.

Глава міністерства оборони Німеччини Борис Пісторіус:

Німеччина продовжить і надалі надавати підтримку Україні в тому, чого вона найбільше потребує – для захисту повітря, амуніцію та танки. Новим «зимовим пакетом» ми ще більше підвищуємо оперативну готовність українських Збройних сил у найближчі місяці.

Він уточнив, як зазначається на сайті Міноборони, що для того, аби захистити критично важливу інфраструктуру на початку зими та забезпечити подальшу військову підтримку, Німеччина надає Україні додаткову протиповітряну оборону з радіолокатором Patriot Phased Array Tracking Radar для перехоплення цілі, IRIS-T і Gepard». Тільки ця частина пакету коштує близько одного мільярда євро.

У жовтні Україна отримає також третій IRIS-T SLM Infra Red Imaging System Tail Surface Launched Medium Range з керованими ракетами середньої дальності та другий IRIS-T SLS малої дальності, також з керованими ракетами.

Окрім того передбачено ще один великий пакет підтримки для українського спецназу. Це транспортні засоби, зброя та особисте спорядження на суму понад 20 мільйонів євро. «Це зробить український спецназ ще потужнішим», - впевнений Пісторіус.

Також забезпечується безперервне постачання боєприпасів. Наразі надходять додаткові боєприпаси калібру 155 мм.

У Європі Німеччина є найважливішим партнером України та другим у світі після США з точки зору обсягів допомоги.

До кінця 2023 року очікується, що загалом у Німеччині пройдуть підготовку 10 тисяч українських військових.

У Британії вже пройшли підготовку близько тисячі українських морпіхів ([Укрінформ](#)).

У навчальних центрах Великої Британії пройшли підготовку близько тисячі морських піхотинців зі складу Сил оборони.

Зазначається, що британські інструктори за підтримки міжнародних партнерів тренують український морський десант на малих човнах, вчать здійснювати берегові рейди з використанням надувних човнів, на навчаннях застосовують ПЗРК «Stinger», ПТРК «NLAW», протитанкові укріплення Dragon's Teeth, вибухові перешкоди, імітації реальних бойових умов.

За інформацією МОУ, тренування відбувались як вдень, так і вночі. Українські захисники швидко засвоїли знання від елітних спецпризначенців Королівської морської піхоти.

У Британії канадські інструктори вчать українських бійців надавати домедичну допомогу ([Укрінформ](#)).

У Великій Британії військові інструктори Збройних сил Канади навчають українських новобранців основним принципам домедичної допомоги.

Заняття проходять у межах військово-тренувальної місії Unifier. Під експертним керівництвом канадських фахівців бійці ЗСУ вивчають теоретичну частину курсу та відпрацьовують вивчене на практиці.

Українські військовослужбовці засвоюють, зокрема, прийоми надання першої домедичної допомоги на полі бою, евакуації поранених під час ведення бойових дій у населених пунктах, підготовки, захоплення, зачистки й утримання будівлі, а також комплексних дій під час захоплення приміщень у складі відділення.

«Цей та інші навчальні модулі роблять військовослужбовців Збройних сил України професійно підготовленими та готовими до бойових умов під час захисту України від російського агресора», – зауважили в Генштабі.

Зазначається, що така підготовка дає змогу оволодіти необхідними тактичними вміннями, підвищує безпеку та професіоналізм дій ЗСУ, щоб бійці могли вправно використовувати здобуті тактичні знання для захисту України.

Гуманітарна та фінансова допомога

Україна отримала майже \$33 мільярди від країн G7 з початку війни (Укрінформ).

З початку повномасштабної війни Україна отримала від країн G7 майже \$33 млрд. Ці кошти стали ключовими у забезпеченні збалансованості держбюджету України та фінансуванні критично важливих видатків.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

З перших днів повномасштабного вторгнення партнери G7 були пліч-о-пліч з Україною, підтримуючи нас у всіх можливих напрямках, як у фінансовій сфері, так і військовій, гуманітарній, енергетичній, а також у відновленні. Пільгове фінансування та гранти від країн G7 стали ключовими у забезпеченні збалансованості держбюджету України та фінансуванні критично важливих видатків. Від 24 лютого 2022 року G7 спрямували до ДБУ майже 33 млрд доларів США. Більше половини всього зовнішнього фінансування за цей період.

Загалом з початку повномасштабного вторгнення Мінфін України залучив до держбюджету 64,9 млрд доларів США зовнішнього фінансування. Найбільші донори — ЄС, США, МВФ, Канада, Японія, Світовий банк, Велика Британія та Німеччина.

Окремо Марченко відзначив внесок Японії, яка головує в G7 у 2023 році, у підтримці українського питання на порядку денному міжнародних заходів, а також у покращенні координації фінансової допомоги для України.

Європейський інвестбанк виділяє €30 мільйонів на проєкти в Україні (Укрінформ).

Президент Європейського інвестиційного банку Вернер Хойєр разом із **віцепрезиденткою ЄІБ Терезою Червінською** під час щорічних зборів МВФ і Світового банку у Марракеші підтвердили надання €30,7 мільйона у межах пакетів Екстрених заходів солідарності з Україною від ЄІБ.

Ці кошти підкріплені гарантією ЄС і покликані покращити муніципальну інфраструктуру країни та міський громадський транспорт, а також зобов'язанням щодо подальшої фінансової підтримки до кінця року.

ЄІБ розгортає спеціалізований фонд «EU for Ukraine», який передбачає додаткове фінансування в усіх секторах, включаючи участь у капіталі в компаніях приватного сектору. Це доповнює вже наявну технічну допомогу від ЄІБ у розмірі €100 мільйонів, яка допоможе Україні та Молдові підготувати та втілювати змістовні проєкти.

«ЄІБ непохитно підтримує Україну. Це нове фінансування підкреслює наше зобов'язання підтримати не тільки в наданні негайної допомоги, але й у довгостроковій відбудові країни. Незалежно від того, йдеться про нове трамвайне сполучення чи покращення місцевих послуг, усе, що ми робимо, спрямоване на сприяння економічному відновленню та нормалізації

повсякденного життя ураженого війною українського народу», - сказав президент ЄІБ.

Виділене фінансування у розмірі €30,7 мільйона буде спрямоване на вирішення нагальних потреб із модернізації таких українських міст, як Київ, Одеса, Львів, Луцьк та Суми, щоб забезпечити сталу мобільність і задоволення життєво важливих інфраструктурних потреб цих муніципалітетів.

€22 мільйони було виділено на придбання нових екологічно чистих тролейбусів і трамваїв для Києва, Львова та Одеси, вироблених українськими компаніями. Решту €8,74 мільйона було спрямовано на підтримку ключових муніципальних проєктів, як-от рекультивация Грибовицького сміттєзвалища та управління твердими побутовими відходами у Львові, впровадження енергоефективних заходів у дитячих садках Сум, а також покращення систем водопостачання та водовідведення у Луцьку.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

Ми вдячні Європейському інвестиційному банку та ЄС. Ця підтримка допомагає підтримувати фінансову стабільність України. Внесок у розмірі €30,7 мільйона допоможе покращити міські послуги та транспорт в Україні, гарантуючи нашим громадянам збереження мобільності в умовах повномасштабної російської збройної агресії проти України.

США виділили понад \$1,5 мільйона для українських біженців у Литві ([Укрінформ](#)).

Уряд Сполучених Штатів виділив 1,56 млн доларів організаціям, які підтримують українських біженців у Литві.

Згідно з повідомленням, кошти були перераховані дев'яти неурядовим організаціям з Каунаса, Клайпеди, Тельшяя, Шяуляя та Вільнюса.

Таким чином Державний департамент США профінансував проєкти на суму від 90 тисяч до 250 тисяч доларів.

Україна отримає від Хорватії та Іспанії €6,5 мільйона на розмінування ([Укрінформ](#)).

Україна отримає від Хорватії 5 млн євро та від Іспанії 1,5 млн євро на потреби гуманітарного розмінування.

Перший віцепрем'єр-міністр України - міністр економіки Юлія Свириденко:

Прем'єр-міністр Республіки Хорватія Андрей Пленкович заявив, що вже завтра уряд цієї країни ухвалить надання Україні допомоги у гуманітарному розмінуванні в розмірі 5 мільйонів євро. Також міністр закордонних справ Іспанії з питань Європейського Союзу та співробітництва повідомив, що Іспанія виділить 1,5 мільйона євро на підтримку гуманітарного розмінування в Україні.

Норвегія виділить ще \$18,5 мільйона на розмінування в Україні ([Укрінформ](#)).

Уряд Норвегії додатково виділяє 200 мільйонів норвезьких крон (близько \$18,5 мільйона) на розмінування в Україні.

Міністерка закордонних справ Норвегії Аннікен Гуйтфельдт:

Розмінування рятує життя та захищає цивільне населення, особливо дітей. Розмінування також необхідне для надання інших видів надзвичайної допомоги та відновлення інфраструктури. Запобігання подальшим людським жертвам також сприяє зміцненню здатності України протистояти російській агресії. У зв'язку з цим уряд Норвегії ухвалив рішення про виділення додаткових 200 млн норвезьких крон на знешкодження мін та інших вибухових речовин в Україні.

Як зазначається у заяві, близько 30 % території України наразі всіяно мінами та боєприпасами, що не розірвалися, і розмінування життєво важливе для того, щоб українські фермери могли вирощувати врожай.

«Збройна агресія Росії на території України зачіпає не лише Україну. Це загрожує продовольчій безпеці в усьому світі», - наголосила Гуйтфельдт.

Раніше Норвегія надала 164 мільйонів норвезьких крон на діяльність із розмінування відтоді, як Росія почала повномасштабну війну проти України в лютому 2022 року. Тепер уряд Норвегії вирішив значно збільшити фінансування гуманітарної діяльності з розмінування.

До бюджету України надійшли \$1,15 мільярда гранту від США ([Укрінформ](#)).

Міністерство фінансів залучило грант у 1,15 млрд дол. від Сполучених Штатів Америки через Цільовий фонд багатьох донорів Світового банку.

«Кошти є частиною п'ятого додаткового фінансування в рамках проекту Світового банку “Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні” (PEACE in Ukraine)», - йдеться в повідомленні.

Проект має на меті часткову компенсацію видатків державного бюджету, зокрема соціальних та гуманітарних, що не пов'язані зі сферою безпеки і оборони.

Залучене грантове фінансування спрямовується на відшкодування видатків держбюджету, зокрема на виплати за окремими програмами державної соціальної допомоги (ВПО, особам з інвалідністю, малозабезпеченим сім'ям, виплати житлово-комунальних субсидій), виплати співробітникам ДСНС та на оплату праці працівників державних органів та педагогічних установ.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

Надзвичайно вдячні Уряду США за солідарність та безпрецедентну підтримку України. Від початку повномасштабної війни до держбюджету України вже надійшло 22,9 млрд дол. США від Сполучених Штатів.

Фінляндія виділяє €92 мільйони Україні та країнам, які постраждали від російської агресії ([Укрінформ](#)).

Фінляндія виділяє 92 мільйони євро до Кризового фонду Міжнародної асоціації розвитку (IDA) з метою збільшення підтримки України та Молдови, а також тих країн, які постраждали від російської агресії.

Міністр зовнішньої торгівлі та розвитку Фінляндії Вілле Тавіо:

Це додаткове фінансування свідчить про непохитну підтримку Фінляндією України відповідно до урядової програми. Ми також будемо підтримувати покращення продовольчої безпеки в країнах, що постраждали від російського вторгнення.

На підтримку України та Молдови виділять 62 мільйони євро: 12 млн євро з цієї суми буде виділено у вигляді гранту, а 50 млн євро – у вигляді кредиту. Іншим Фінляндія надасть 30 млн євро у вигляді кредитів країнам, які постраждали від російської агресії, і, серед іншого, на допомогу із запобіганням поширенню інфекційних захворювань.

В Україні ці кошти спрямують на потреби у сферах охорони здоров'я, транспорту, енергетики, сільського господарства, житлового будівництва та соціального забезпечення.

Планується покращити доступ до послуг охорони здоров'я, модернізувати медичну допомогу, підвищити доступність послуг в умовах дефіциту енергоресурсів, ремонту важливих автомобільних і залізничних мереж та житлових будинків, а також підтримці сільськогосподарської діяльності. Крім того, кошти спрямують на реконструкцію критично важливих секторів економіки. Особливу увагу буде приділено правам жінок та осіб з інвалідністю.

Швейцарія надасть Україні понад €100 мільйонів на розмінування ([Укрінформ](#)).

Швейцарський уряд виділить понад 100 млн євро на гуманітарне розмінування в Україні упродовж наступних 4 років.

Перший віцепрем'єр-міністр України – міністр економіки України Юлія Свириденко:

Масштаби забруднення України мінами та снарядами, що не вибухнули, безпрецедентні та найбільші з часів Другої світової війни. Самотужки наша держава вирішити проблему не в змозі. І ми дуже вдячні Уряду Швейцарії за допомогу та підтримку, яку отримує Україна в цій сфері.

Федеральний радник із закордонних справ Швейцарії Ігнаціо Касс запевнив, що Швейцарія й надалі налаштована тісно співпрацювати з урядом України в питаннях гуманітарного розмінування.

За його словами, уряд Швейцарії планує, що Друга Міжнародна донорська конференція з гуманітарного розмінування України відбудеться наступного року в їх країні.

МОЗ отримало від партнерів «швидкі», ліки, медвироби та дитяче харчування ([Укрінформ](#)).

Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) отримало від партнерів в якості гуманітарної допомоги автомобілі швидкої допомоги, ліки, медвироби та дитяче харчування.

«Надійшло: автомобілі швидкої медичної допомоги – 3 авто; лікарські засоби – 32 палети; медичні вироби – 5 палет; дитяче харчування – 52 палети», - йдеться у повідомленні.

Цього разу гуманітарна допомога була надана Шведським агентством з питань надзвичайних ситуацій, благодійним проектом «Medical Life Lines», Rzadowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS), організацією «Direct Relief».

Плани врегулювання. Переговорний процес

Федеральний канцлер Австрії Карл Негаммер сподівається на відновлення «стамбульського» або подібного мирного формату для припинення війни, розв'язаної Росією проти України ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив під час спільної з президентом Туреччини Реджепом Тайїпом Ердоганом пресконференції в Анкарі (...).

Він також відзначив зусилля Туреччини з укладення «зернової угоди» для експорту сільськогосподарської продукції з України, наголосивши на важливості ініціативи для продовольчої безпеки у багатьох країнах.

«Навіть не думайте про це»: Кулеба назвав умову переговорів із РФ і виключив можливість територіальних поступок ([Obozrevatel](#)).

Київ не розмовлятиме з Москвою доти, доки війська Російської Федерації не будуть виведені з усіх територій України. Це стане сигналом, що Кремль готовий до реального діалогу.

Іноземним політикам не варто пропонувати Україні поступитися своїми територіями країні-агресору. Тему переговорів із РФ прокоментував в інтерв'ю Forbes міністр закордонних справ Дмитро Кулеба (...).

Він додав: якщо хтось наважиться говорити з ним про таке, у них відбудеться «неприємна розмова».

Кулеба заявив, що для нього реальний вивід російських військ із нашої території сигналізуватиме, що агресор налаштувався на діалог.

Переговори недоречні: західні експерти визнали, що Україні не можна йти на поступки Росії ([УНІАН](#)).

Росія точно не планує зупинитися навіть після укладання миру, свідчать факти.

Компроміс з Росією та укладання мирної угоди, яка передбачає поступки агресору, не має під собою жодного змістовного обґрунтування. Аргументи прихильників укладання миру за будь-яку ціну не витримують жодної критики.

Про це заявили аналітики американського урядового центру Rand Corporation Рафаель С. Коен та Джан Джентіле у дописі для видання Foreign Policy.

Вони зазначили, що з перших днів повномасштабного вторгнення Росії в Україну на Заході лунали заклики до поступок агресору, але озвучувані причини для цього повсякчас змінювалися (...).

Аналізуючи ці аргументи, Рафаель С. Коен та Джан Джентіле дійшли висновку, що у більшості випадків вони ґрунтуються на незнанні фактів та

ігноруванні реальної ситуації на фронті та загалом у стосунках України і Росії.

Вони звертають увагу на те, що повільне просування українського контрнаступу, яке часто називають причиною розпочати переговори, до певної міри є наслідком повільних темпів надання зброї Україні, що дало росіянам час закріпитися після катастрофічних поразок минулого року (...).

«Немає навіть натяків»: Дмитро Кулеба сказав, що тему переговорів з РФ закрито, поки її війська є в Україні ([Obozrevatel](#)).

Глава міністерства закордонних справ України Дмитро Кулеба сказав, що теми переговорів із країною-агресором Росією щодо закінчення війни немає навіть на рівні натяків. Москва не виявляє бажання для цього процесу, а Україна на переговори не погодиться, доки її території захоплені окупантами.

Про це міністр сказав в інтерв'ю українській журналістці Наталії Мосейчук, опублікованому у п'ятницю, 13 жовтня. Він зазначив, що тема переговорів відсутня як на рівні офіційної, так і на рівні неофіційної риторики (...).

Глава МЗС зазначив, що тема можливих переговорів із Кремлем могла б з'явитися, якби за всіма цими напрямками Київ допустив би просідання.

Проте Україна цього не допустила, тому у пріоритеті не переговори, а українська Формула миру.

Боррель пояснив, чим має закінчитися війна Росії проти України ([Главком](#)).

Війна між Росією та Україною має завершитися шляхом проведення переговорів. Таку думку висловив головний дипломат Євросоюзу Жозеп Боррель під час візиту до Китаю.

Він зазначив, що переговори вже потрібно починати. При цьому він зазначив, що такі переговори повинні базуватися на українській формулі миру (...).

Захід розраховує на прорив ЗСУ у наступному році, щоб Україна розпочала переговори з РФ – WSJ ([Слово і діло](#)).

На тлі запланованого росією збільшення військових витрат на наступний рік Захід сподівається, що знайде необхідні для стійкої підтримки України кошти, щоб ЗСУ здійснили масштабний прорив влітку. Це забезпечило б Києву вигідніші позиції на ймовірних перемовинах з Москвою.

У матеріалі йдеться про те, що нинішній контрнаступ ЗСУ не призвів до вирішального прориву, на який розраховувала Україна та її прибічники. Тому зараз головним є недопущення ситуації, у якій війна зайшла б у глухий кут (...).

Плани повоєнного відновлення України

Відбудова країни повинна починатися з громади, бо саме на цьому рівні найкраще зрозумілі пріоритети відновлення ([Укрінформ](#)).

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександр Кубраков:

На наше глибоке переконання, відбудова має починатися з громад, бо саме на цьому рівні найкраще зрозумілі та відчутні пріоритети відновлення. Тому ми очікуємо від громад лідерської ролі в процесі відбудови та подальшого розвитку.

Він додав, що дуже важливо надати регіонам інструменти для підвищення їхньої спроможності, в тому числі – нові фінансові механізми, які допоможуть ефективно реалізувати на практиці заплановані зрушення.

«Йдеться про підвищення фінансової спроможності громад. Зокрема, завдяки таким інструментам, як використання можливостей державно-приватного партнерства, адміністрування органами місцевого самоврядування місцевих податків та зборів, розширення можливості брати запозичення для всіх територіальних громад, не лише міських, але і сільських та селищних», - сказав віцепрем'єр-міністр.

Водночас, підкреслив він, наділення регіонів певними повноваженнями в сфері реалізації фінансової спроможності відбуватиметься під контролем Міністерства фінансів і за певними правилами гри, «щоб у нас не було збанкрутілих громад».

Заступниця міністра розвитку громад, територій та інфраструктури Олександра Азархіна:

За оновленим законодавством з регіональної політики є чотири типи функціональних територій. Зараз ми вже визначили критерії для території відновлення. І фактично, коли завершиться наша робота з оновлення Державної стратегії регіонального розвитку, території, які визначені територіями відновлення, будуть мати особливу підтримку.

Вона зауважила, що віднесення території до типу території відновлення не завжди має лише позитивний момент.

«З одного боку, це про те, що ти матимеш більшу підтримку від держави для ефективного планування та стимулювання розвитку. Але з іншого – на тебе трошки інакше дивляться інвестори. І це треба усвідомлювати», - сказала заступниця міністра.

За її словами, не всі громади наразі усвідомлюють цей ризик. І саме проєкт на кшталт проєкту «Говерла» дає змогу залучити проактивні громади до процесу планування комплексного розвитку з урахуванням пріоритезації інвестицій.

«Плани відновлення якраз вже стали тим інструментом, який є в ваших руках, щоб забезпечити захист своїх інтересів і пріоритезацію інвестицій».

Тобто фактично ми говоримо про те, що від того, як ви сплануєте своє відновлення, є можливість потім скоординувати інвестиції», - зазначила Азархіна.

Чернігівську загальноосвітню школу I-III ступенів №3 відремонтовано за підтримки U-LEAD (Укрінформ).

Директор українського офісу німецької урядової компанії Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH Даніель Буше відвідав відремонтовану за підтримки U-LEAD Чернігівську загальноосвітню школу I-III ступенів №3, яка була пошкоджена у серпні внаслідок російської ракетної атаки.

Директор українського офісу GIZ GmbH Даніель Буше:

Найбільше мене вражає те, що я бачу учнів у класі, їхню прихильність до вчителів, і просто бачу їх у звичайній рутині шкільного життя.

Він нагадав, що визнаючи величезні виклики громад в освітньому секторі під час війни, Служба зовнішньополітичних інструментів Європейської комісії (FPI) надала «U-LEAD з Європою» додаткове фінансування – понад 5 мільйонів євро – для відбудови 12 шкіл у постраждалих від війни Київській, Чернігівській та Харківській областях та створення 25 Центрів цифрового навчання у 2023 році, додатково до низки інших заходів із розбудови спроможності, таких як консультації та тренінги для створення безпечного та сприятливого середовища для навчання дітей. У партнерстві зі «Сміливі відновлювати», SavED та Центром інноваційної освіти «Про.Світ» U-LEAD проводить важливу роботу з покращення доступу до освіти під час війни.

«Підтримка освіти на рівні громад в Україні - це інвестиція у майбутнє. Це також інвестиція у майбутнє покоління», - підкреслив директор GIZ.

На Чернігівщині відновили столітню школу за традиційною технологією хати-мазанки (Укрінформ).

Благодійний фонд «Сміливі» за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» відновив унікальний, побудований у 1927 році за давньою українською технологією хати-мазанки, Лихачівський ліцей у Чернігівській області, який постраждав від обстрілів у березні 2022 року.

Директор фонду «Сміливі» Віталій Селик:

У цьому проєкті ми намагалися переосмислити традиційне і сучасне. Дати школі нове життя, але при цьому використати традиційні технології та зберегти місцеву культуру будівництва й оформлення.

Ремонтні роботи проводилися впродовж липня-вересня. Понад 40 місцевих жителів та 60 волонтерів «Сміливі» впродовж 20 днів повністю відновили зовнішні стіни школи, оздоблення стін глиняною сумішшю.

Курував роботами народний майстер Микола Степанець, який має досвід будівництва хат-мазанок.

До ремонтних робіт були залучені близько 20 місцевих професійних будівельників, які замінили систему електрики, дах на сучасний, вікна - на енергоефективні, відремонтували водостічну систему. Також побудували вхідну групу з пандусом, відремонтували стіни, стелю та підлогу у бібліотеці, класах, коридорі, фойє. Вони обладнали класи меблями, партами-трансформерами, спортивними снарядами, телевізором, прожекторами, звуковими системами, нанесли на стіни мурал з традиційними українськими орнаментами. Крім того, оновили зону відпочинку, клумби, зупинку шкільного автобуса та нанесли вогнебіозахист на дерев'яні поверхні та дах.

На території школи посадили канадський клен на честь волонтера «Сміливих» Ентоні «Тонко» Ігната, який допомагав відновлювати школу, а у вересні загинув під Бахмутом від російського снаряда.

Проект реалізувала Благодійна організація Благодійний фонд «Сміливі» в рамках Програми «U-LEAD з Європою» та за фінансової підтримки Служби зовнішньополітичних інструментів Європейської комісії.

На Житомирщині майже повністю відновили уражені під час російських атак енергооб'єкти ([Укрінформ](#)).

Голова Житомирської ОВА Віталій Бунечко:

Ми повністю технічно підготували наші мережі та обладнання до опалювального сезону. Наразі проведені усі необхідні роботи в енергетичній та газотранспортній системах, є резерви живлення. Також лікарні, соціальні заклади повністю готові до можливих надвичайних ситуацій.

За його словами, в області, враховуючи досвід минулого року, розуміють, до яких викликів мають готуватися.

«Минулий рік Житомирщина пройшла з найменшою кількістю скарг на роботу, нам вдалося збалансувати нашу енергосистему. Найбільшим викликом зараз є захист об'єктів критичної інфраструктури - фізичний та інженерний, це - у фокусі уваги. Щодня проводимо наради та злагодження між військовими підрозділами щодо протиповітряного захисту енергетичних об'єктів регіону», - сказав голова ОВА.

Бунечко зазначив, що в регіоні практично повністю відновили уражені під час минулих російських атак об'єкти.

Данія сприятиме розвитку фермерства в Україні ([Укрінформ](#)).

У Львові міністри продовольства Данії та України підписали меморандум про співпрацю у розвитку фермерства.

Міністр аграрної політики та продовольства України Микола Сольський:

Сьогодні ми підписали з Львівською ОВА та Данією меморандум про співпрацю, домовилися опрацювати кілька важливих питань, які, сподіваюся, дадуть практичний ефект і налагодять експорт з України. Зранку в нас відбувалася конференція, пов'язана із свинарством, адже Данія - одна із країн-лідерів у цій сфері, та й в Україні багато такого бізнесу.

Міністр продовольства, сільського господарства та рибальства Данії Якоб Єнсен:

На Львівщині найбільше данських господарств, тому мій перший візит в Україну відбувся саме до Львова. Ми - лише маленька країна на Півночі, але ми показуємо всю підтримку, яку можемо. Ваша боротьба – це і наша боротьба. (..). Ми готові ділитися нашим багаторічним досвідом у сфері фермерства та нарощувати співпрацю в цій галузі, готові приводити в Україну більше наших компаній у цій сфері, щоб була співпраця між вашою державою і нашою.

За словами голови Львівської ОВА, в регіоні працюють 35 підприємств із данськими інвестиціями.

Очільник Львівської облдержадміністрації Максим Козицький:

Що до співпраці по фермерському господарству, то Львівщина - один із найбільших партнерів Данії. Але ми також зацікавлені в органічному ягідництві, молочних заводах, біогазових установках, розвитку дорадницької служби для малих фермерських господарств і можливості експорту продукції в Європу.

У постраждалому від обстрілів селищі на Одещині відремонтували будинки на 27 мільйонів (Укрінформ).

На відновлювальні роботи в селищі Чабанське Білгород-Дністровського району, де від російського обстрілу постраждали 69 домоволодінь, витрачено 7 млн грн.

Голова Одеської ОВА Олег Кіпер зазначив, що в селищі Чабанське від російського обстрілу, який стався 4 місяці тому, постраждали 69 будинків, тоді ж почалися й роботи з відновлення житла.

Кіпер зазначив, що 12 власників будинків отримали грошову допомогу в рамках програми «Відновлення» на внутрішні ремонти. Власники двох зруйнованих будинків вирішили скористатися житловими сертифікатами.

«На відновлювальні роботи витрачено 7 млн грн, ще на 3 млн грн планується придбання будинків людям, чії домівки зруйновано вщент», - додав він.

Наразі тривають роботи з відновлення чотирьох будинків. В них утеплюють фасади та облаштовують загороджувальні конструкції.

Кіпер зазначив, що ремонтно-відновлювальні роботи проходять за кошти обласного бюджету, територіальних громад і з допомогою Міжнародної організації ООН.

Австрія виділить €40 млн на проєкти з реконструкції та відновлення в Україні й Молдові (Цензор.НЕТ).

Австрія виділить 40 мільйонів євро для підтримки проєктів реконструкції та відновлення в Україні та Молдові.

Міністр фінансів Австрії Магнус Бруннер:

Австрія вкотре демонструє свою солідарність із країнами, які постраждали від кризи. Цією інвестицією ми підкреслюємо нашу відданість підтримці реконструкції та відновлення в Україні та Молдові.

Австрія взяла на себе зобов'язання інвестувати 30 млн євро у межах нещодавно започаткованої Спеціальної програми для України та Молдови (SPUR) в рамках Міжнародної асоціації розвитку (МАР), суборганізації Групи Світового банку. Крім того, негайну додаткову підтримку у розмірі 10 млн євро обіцяно через Трастовий фонд допомоги, відновлення, реконструкції та реформування в Україні (URTF).

«Внесок через МАР дає змогу залучити кошти в обсязі приблизно 90 млн євро. МАР займається боротьбою з бідністю та сприянням сталому розвитку в найбільш бідніших країнах світу. Ці 90 млн євро будуть спрямовані, зокрема, на подолання дефіциту фінансування важливих рамкових проєктів в Україні у сферах енергетики, транспортної інфраструктури та охорони здоров'я, а також на підтримку проєктів у Молдові», - йдеться в повідомленні Бруннера.

Як зазначає австрійське відомство, загальна сума фінансування SPUR становить 6 млрд дол. Більша частина цієї суми, 5,7 млрд дол., призначена для України, тоді як Молдова отримає 300 млн дол.

«Відновлення: українці отримали €1,5 мільярда на ремонт пошкодженого житла ([Укрінформ](#)).

Близько 50 тисяч українців подали заяви про отримання коштів на ремонт житла за програмою «Відновлення», 19,3 тисячі з них отримали виплати на суму 1,5 млрд грн.

Також надійшло 4,2 тисячі заяв про отримання компенсації за зруйноване майно.

Коментарі європейських та американських політиків

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен:

Ми повинні бути з Україною до кінця. Ніхто з нас не може стверджувати, що втомився від війни, поки Україна продовжує невтомну боротьбу. Давайте вирішимо, що втоми від війни не буде в нашій трансатлантичній спільноті.

Під час своєї промови прем'єрка Данії також заявила, що російський президент Володимир Путін прорахувався, вважаючи, що слова підтримки України з боку НАТО «залишаться лише цими словами».

«Українські солдати воюють нашою зброєю, нашими танками, нашими ракетами, і незабаром Україна також літатиме на наших F-16», – додала вона.

Також Фредеріксен закликала представників інших країн Альянсу розширити коаліцію, яка постачатиме винищувачі Україні та забезпечує необхідну підготовку пілотів.

([Укрінформ](#))

10 жовтня в Омані має відбутися зустріч міністрів Євросоюзу та Ради співробітництва країн Перської затоки (GCC).

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:

Початковою темою було те, що найбільше хвилює Чеську Республіку зараз, а саме: російська агресія проти України. Я також вірю, що ця зустріч стане шансом знову отримати деяку додаткову підтримку українському мирному плану.

Ліпавський має намір згадати на зустрічі актуальні проблеми, Україну, а також про те, що Чехія вважає радикальний палестинський рух ХАМАС терористичною організацією та спільним ворогом.

([ЛІГА.Новини](#))

Головний дипломат Європейського Союзу Жозеп Боррель заявив, що проблеми із бюджетом у США посилюють невизначеність із допомогою Україні.

«У короткостроковій перспективі ми не змогли компенсувати відсутність підтримки США, і ми сподіваємося, що наші друзі та союзники швидко знайдуть способи вийти з глухого кута», — заявив Боррель.

Він зазначив, що якщо подібна ситуація триватиме у майбутньому, то це підвищить відповідальність Євросоюзу.

Дипломат заявив, що ЄС зміцнює оборонну співпрацю з Україною, а мир має бути встановлений лише на справедливих умовах Києва.

«Ми надіслали сильний сигнал Росії: ми продовжуємо і продовжуватимемо повністю підтримувати боротьбу України за свободу і суверенітет», – резюмував він.

(Укрінформ)

У квітні 2022 року Генеральна асамблея ООН ухвалила резолюцію про тимчасове позбавлення прав Росії в Раді ООН з прав людини (РПЛ) через війну в Україні. Однак Росія має намір висунути свою кандидатуру повторно на виборах, що відбудуться 10 жовтня.

Представник зі спеціальних політичних справ Постійного представництва США при ООН Роберт Вуд:

Рада з прав людини - це ключовий орган ООН, завданням якого є пропагування поваги до прав людини та їх захист по всьому світу. Повторне обрання до цього органу Росії, поки вона відкрито продовжує чинити воєнні та інші масові злочини, стане потворною плямою, яка підірве довіру до Ради та до ООН.

Він наголосив, що «після припинення її членства у Раді в квітні, Росія могла припинити своє кричуще нехтування правами людини, натомість вона подвоїла його».

«Попри її намагання заперечити та перекласти вину, буду відвертим: саме дії Росії роблять її непридатною до членства у Раді з прав людини. Які ще докази необхідні міжнародній спільноті?», - зазначив дипломат.

(Укрінформ)

Заступниця Генсека ООН з гуманітарних питань Джойс Мсія:

За даними Офісу Верховного комісара ООН з прав людини, станом на 8 жовтня по всій Україні було зареєстровано 27 768 цивільних жертв, серед яких 560 загиблих дітей. Відомо, що справжня кількість жертв значно вища.

За її словами, протягом перших восьми місяців цього року, близько 8,3 млн людей отримали в Україні гуманітарну допомогу.

«Майже 500 гуманітарних партнерів, більшість із яких - місцеві організації, в тому числі жіночі, - продовжать надавати критично важливу допомогу й захист. Їх мета досягти 11,1 млн людей у 2023-му році», - зауважила дипломат.

У своїх підрахунках ООН враховує як загиблих цивільних, так і поранених.

(Укрінформ)

Постійний представник Франції при ООН Ніколя де Рів'єр:

Постійно порушуючи міжнародне право, Росія поглиблює свою ізоляцію. Україна ж схиляє до свого бачення справедливого й тривалого миру все більше країн.

На його переконання, міжнародна спільнота «колективно зобов'язана покласти край цій агресії».

«На кону – майбутнє України, а також довіра до нашої організації та повага до принципів колективної безпеки, закріплених у Статуті ООН. (...) разом із партнерами ми й надалі надаватимемо українському народу гуманітарну, економічну та військову допомогу, необхідну йому для використання свого права на самозахист та збереження свободи.

(...). Обстріл Грози, як й інші злочини, вчинені Росією, не залишаться безкарними. Їх виконавці муситимуть відповісти за свої дії. Франція продовжить надавати сприяння українським судам та Міжнародному кримінальному суду, аби покласти край безкарності за такі злочини², - запевнив де Рів'єр.

(Укрінформ)

Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич:

Виривати українських дітей із тепла рідних домівок, сімей та громад і вивозити їх на тимчасово окуповані території чи до Росії є грубим порушенням міжнародного права. Ці діти мають бути репатрійовані.

Голова делегації Латвійської Республіки у ПАРЕ Занда Калніня-Лукашевич зазначила, що повернення українських дітей і воз'єднання з їхніми сім'ями повинно бути міжнародним пріоритетом.

(Укрінформ)

Глава уряду Естонії Кая Каллас:

Естонія готова втратити доступ до Фонду згуртування ЄС, якщо це означатиме, що Україна стане державою-членом блоку.

Водночас вона припускає, що це станеться не одразу.

Аналіз ЄС засвідчив, що з урахуванням теперішньої бюджетної структури у разі вступу Україна отримає право на майже 186 млрд євро дотацій протягом семи років, що перетворить шість країн блоку, включно з Естонією, з нетто-отримувачів коштів ЄС на нетто-платників до скарбниці ЄС. До цього, за словами Каллас, Естонія готова.

Каллас також закликала інші країни ЄС розпочати роботу над бюджетними реформами, що дозволять Україні вступити до блоку.

(ЛІГА.Новини)

Ексглава об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі заявив, що війна РФ проти України продовжуватиметься ще «значний період часу».

За його словами, український наступ все ще продовжується.

«Прогрес, як зазначають багато людей, повільний, але стійкий. І вони домагаються прогресу день у день», — сказав Міллі.

Він зазначив, що бойові дії йдуть «дуже важко».

Йому поставили питання, скільки триватиме війна, допустивши варіанти від одного до п'яти років.

«На це не можна розраховувати час. Але це буде значний період часу. І це буде довго, важко та дуже криваво», – заявив воєначальник.

([Укрінформ](#))

Президентка Тайваню Цай Інвень:

Коли в Туреччині стався руйнівний землетрус, ми направили в постраждалі райони наших рятувальників. Коли Росія напала на Україну, ми твердо стали на бік України. І, звісно, ми ніколи не забудемо той позитивний цикл, створений демократичними партнерами, які приходили на допомогу один одному протягом трьох років пандемії.

([ЛІГА.Новини](#))

Радник президента США з національної безпеки Джейк Салліван

розповів, що Джо Байден вважав, що надання АТАСМС Україні означатиме для Росії "неприйнятну ескалацію", однак цей аргумент у відмові відпав після того, як Лондон та Париж передали Києву Storm Shadow/Scalp.

За словами Саллівана, Байден тривалий час був проти передання Україні далекобійної зброї через побоювання, що дальність АТАСМС дає змогу вражати цілі на російській території, а це могло б означати для Росії "неприйнятну ескалацію".

Але після рішення Великої Британії та Франції передати свої далекобійні ракети цей аргумент відпав, заявив радник президента.

Водночас він розповів, що надання Україні далекобійних ракет «виснажило б наші запаси в той час, коли нам знадобляться ці ракети на випадок непередбачених обставин: чи то Іран, чи Північна Корея, чи Китай».

Сам же Салліван, за словами колишнього американського посадовця, до грудня 2022 року пропонував Байдену використовувати аргумент про надання Україні АТАСМС для тиску на Росію, але президент США не хотів цього робити.

([Укрінформ](#))

Головний радник президента США з питань нацбезпеки Джейк Салліван:

Ми вважаємо, що Сполучені Штати здатні підтримати Україну в Європі, підтримати наших союзників в Індо-Тихоокеанському регіоні та підтримати нашого близького союзника Ізраїль у скрутну годину.

Салліван зазначив: «ми вважаємо, що у нас є ресурси, інструменти та можливості, щоб ефективно це робити». Він зауважив, що частина роботи адміністрації якраз і полягає в тому, аби забезпечити координацію на всіх перелічених напрямках.

За словами представника адміністрації США, необхідні для продовження підтримки України ресурси не співмірні з ціною, яку доведеться заплатити в разі розширення російської агресії в Європі, «яка в

кінцевому підсумку, як це було в минулому, може вимагати втручання американських військ у боротьбу».

«Тому краще підтримувати українців, які твердо протистоять російській агресії, і робити це на постійній основі, для чого у нас є бюджет. У нас також є бюджет, щоб ми могли забезпечити Ізраїль тим, що йому потрібно. І ми рішуче відкидаємо думку про те, що Сполучені Штати Америки не можуть одночасно підтримати волелюбний народ України і допомагати Державі Ізраїль», - заявив Салліван.

([Цензор.НЕТ](#))

Генсек НАТО Єнс Столтенберг:

За останні пару днів ми щойно отримали новини від Румунії, а також від Німеччини, і я очікую, що більше союзників з НАТО зроблять сьогодні подальші заяви про посилення підтримки України, тому що нам необхідно підтримувати та нарощувати підтримку.

Зараз ми бачимо, що президент Путін готується знову використати зиму як зброю війни, тобто атакувати енергетичну систему, газову інфраструктуру. Нам необхідно запобігти цьому, і, маючи досконаліші та покращені можливості протиповітряної оборони, це суттєво вплине на ситуацію.

Генсек зазначив, що союзники по НАТО збільшили виробництво та «постійно працюють над нарощуванням виробництва», щоб дозволити Україні продовжувати боротися та визволяти свою територію.

([ЛІГА.Бізнес](#))

Голова Міжнародного агентства з атомної енергії Рафаель Гроссі:

Зеленський особисто запевнив мене, що ЗСУ не будуть безпосередньо бомбити чи обстрілювати її.

Проте, за словами глави МАГАТЕ, Зеленський додав, що Україна не відмовлятиметься від намірів повернути станцію, тому «всі інші варіанти можливі».

«Мене часто запитують, чи в безпеці [станція] зараз? Ні. Вона знаходиться в зоні бойових дій з контрнаступом» – сказав Гроссі.

Він бачить дві основні небезпеки для станції. Найбільша – це «пряма атака, удар» по одній із вразливих ділянок енергостанції, друга – підтримка водяного охолодження, необхідного навіть для зупинених реакторів.

([Українформ](#))

Міністр фінансів США Джанет Єллен:

Фінансування України, як військове, так і пряма бюджетна підтримка, а також ресурси для Ізраїлю є абсолютно головними пріоритетами адміністрації Байдена.

За її словами, Білий дім дав це зрозуміти Конгресу. «Вважаємо, що існує суттєва підтримка з боку обох партій. Ми збираємося надати членам

Конгресу можливість з'ясувати, як виконувати обіцянки, щойно буде призначено речника», - додала вона.

([Цензор.НЕТ](#))

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради нацбезпеки США у Білому домі Джон Кірбі:

Передача АТАСМС не виключена. Ми продовжуємо переглядати додаткові спроможності, яких Україна потребує. Я зараз не в тій позиції, щоб щось оголосити на тему АТАСМС, лише скажу: відповідно до того як змінюється війна, змінюються і спроможності, які ми надаємо Україні. І я думаю, так і буде продовжуватися.

Та відразу зазначив, що він зараз не в тій позиції, аби щось оголошувати на тему ракет АТАСМС.

«Лише скажу: відповідно до того як змінюється війна, змінюються і спроможності, які ми надаємо Україні. І я думаю, ці видозміни будуть продовжуватись», - додав Кірбі.

([Укрінформ](#))

Міжнародна група прокурорів збирає докази злочинів Росії проти України.

Президент Євроюсту Ладислав Хамран:

Ми говоримо про безпрецедентну кількість доказів... Наразі йдеться про тисячі доказів. Але це те, що змінюється щодня. До Євроюсту надходить дедалі більше матеріалів із різних країн, і я розумію, що зрештою ми говоритимемо про сотні тисяч доказів.

За його словами, прокурори вивчають записи телефонних розмов, відео, супутникові зображення та свідчення очевидців, збираючи велику кількість доказів.

([Укрінформ](#))

Голова Мюнхенської безпекової конференції (MSC) Крістоф Гойсген:

Дискусія (щодо передачі Україні крилатих ракет Taurus, – ред.) не завершена, вона буде продовжена.

Він нагадав, що політики з різних боків, у тому числі з партій, які входять у правлячу коаліцію ФРН, підштовхують канцлера, щоби він надав Україні Taurus.

Гойсген сподівається, що глава уряду зрештою ухвалить відповідне рішення, адже це є «дуже важливим з огляду на те, що ми хочемо, щоби мир зрештою настав».

«А мир ми отримаємо лише тоді, коли Україна переможе Росію, а Росія зрозуміє, що вона цю війну програла», - підкреслив глава MSC. Він переконаний, що доки Росія думає, що вона може продовжувати утримувати ситуацію під контролем, стабілізувати фронт, миру не буде.

З огляду на зауваження канцлера Олафа Шольца про те, що програмування ракет мають робити солдати Бундесверу і це можна буде розглядати як участь Німеччини у війні, Гойсген нагадав, що подібні озброєння уже передала, наприклад, Великобританія, і українські солдати опанували, як з ними поводитися.

«У нас є досвід, що українські солдати є дуже мотивованими та вчаться дуже швидко. Отже цілком можливо навчитися програмуванню цих ракет. Ми жодним образом не недооцінюємо українців, навпаки», - сказав Гойсген.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Спілкуючись із членами Конгресу, я переконався, що допомога Україні досі підтримується обома партіями. Але, звісно, демократичним процесам потрібен час.

Він додав, що «Україну широко підтримує й американська громадськість». «Під час засідання ми знову й знову говорили про те, чому Україна важлива. Йдеться ж не лише про Україну, а про заснований на правилах міжнародний порядок», - зазначив міністр.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Директорка-розпорядниця МВФ Крісталіна Георгієва:

За останніми оцінками Міжнародного валютного фонду (МВФ) потреба України у зовнішньому фінансуванні у 2024 році становить \$31,9 млрд. Це на \$3 млрд більше, ніж Фонд розраховував раніше.

Це допоможе уряду управляти лікарнями й школами, підтримувати основні державні служби та витримувати зростаючі витрати на війну, не ставлячи під загрозу свою важко завойовану макроекономічну стабільність.

За її словами, стійкість України очевидна. (...). Важливим елементом, який підтримує цю стійкість, є великомасштабна міжнародна фінансова підтримка, включаючи програму розширеного фінансування МВФ (EFF), вважає директорка-розпорядниця.

У червні МВФ завершили перший перегляд цієї програми, внаслідок чого підтримка МВФ України цього року склала \$3,6 млрд із \$15,6 млрд, доступних за програмою.

Додаткові \$900 млн будуть доступні у грудні після завершення другого перегляду та за умови схвалення Ради директорів МВФ, уточнила Георгієва.

[\(Укрінформ\)](#)

Директор-розпорядниця МВФ Крісталіна Георгієва:

Другий огляд (за програмою МВФ для України – ред.) – як і перший, який ми завершили в червні – демонструє, що управління економікою країни, незважаючи на війну, є блискучим.

Вона зауважила, що, «по-перше, Україна відновлюється швидше, ніж ми очікували спочатку». Георгієва зазначила, що МВФ очікує зростання ВВП України в межах від 1% до 3% до кінця цього року, за її словами «більше до 3%». Але водночас, продовжила вона, українська сторона запевняє, що перевершить і цей поріг.

«По-друге, ми бачимо продовження структурних реформ, складних реформ – вони важкі в мирний час, і ще складніші в умовах війни – але вони впроваджуються», - наголосила очільниця МВФ.

По-третє, вона високо оцінила політику українського уряду щодо захисту макроекономічної та фінансової стабільності. Крім того, Георгієва нагадала, що НБУ вже зараз поступово переходить до керованого гнучкого обмінного курсу.

«Це все дуже добре, але це зберігатиметься лише за нашої непохитної підтримки», - додала Георгієва.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони Канади Біл Блер:

Українці мужньо воюють, захищаючи власну свободу. Під час зустрічі із міністром оборони України Рустемом Умеровим сьогодні я запевнив його, що він може розраховувати на подальшу підтримку Канади.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Міністерка закордонних справ Румунії Лумініца Одобеску:

Мерзенні напади Росії на цивільну інфраструктуру України знову мали серйозні наслідки на території Румунії. На румунській землі були знайдені нові докази вибуху. Ми закликаємо Росію припинити ці воєнні злочини.

[\(Укрінформ\)](#)

У Марракеші відбувся круглий стіл, під час якого обговорювали підтримку України.

Президент Групи Світового банку Аджай Банга:

Ми з міністром фінансів паном Марченком зустрілися вчора й обговорили, як Україна може залучити більше приватних інвестицій для майбутнього зростання шляхом визначення чіткого й передбачуваного курсу політики в ключових секторах», - розповів глава міжнародної фінансової інституції.

Він підкреслив, що «був дуже радий почути» від міністра, що Україна розробляє саме такий багаторічний план, який включає реформи, котрі заохочують конкуренцію та наближають країну до стандартів ЄС.

«Якщо будуть створені відповідні умови, за нашими оцінками, майже третину майбутніх потреб України можна було б задовольнити за рахунок фінансування з боку приватного сектора», - вказав Банга.

У цьому контексті він зазначив, що у Світовому банку бачать потенціал, зокрема, у розширенні цифрової інфраструктури в Україні,

запровадженні технологій зеленої енергетики й продовженні земельної реформи. СБ також хотів би застосовувати інновації, які запроваджуються в Україні, для допомоги іншим країнам, що переживають конфлікти та нестабільність.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Оскільки ми зосереджені на Ізраїлі та Палестині, надзвичайно важливо залишатися відданими Україні, яка продовжує протистояти російській агресії. Хоча географічно ця війна точиться на європейському континенті, вона має величезний глобальний вплив.

Знищуючи зерносховища, порти та дамби, Росія прагне заблокувати постачання українського зерна до найбільш вразливих частин світу, наголосив він.

«На мою думку, ці цілеспрямовані дії є злочинами проти людства», – сказав він, додавши, що Росія прагне поширити нестабільність за межі Європи, в Африці та частинах арабського світу за допомогою своїх найманців і злісної пропаганди.

Литва і Єгипет, Європа і арабський світ – усі зацікавлені у збереженні заснованої на правилах системи забезпечення миру і стабільності, додав міністр закордонних справ Литви.

«Водночас є й інші гравці, які набагато менше зацікавлені в стабільності і чия мета – поширювати розкол і наживатися на стражданнях. Ми не можемо дозволити цим силам взяти гору», – сказав він.

([Укрінформ](#))

У Марракеші відбувся круглий стіл, під час якого обговорювали підтримку України.

Міністр фінансів США Джанет Єллен:

Протягом цього часу (повномасштабної війни – ред.) Президент Зеленський чітко зосереджувався на боротьбі з корупцією та посиленні підзвітності й належного урядування. Подальше вирішення цих складних питань буде ключовим для досягнення майбутнього, на яке заслуговують українці.

Вона також назвала «розумною політикою» зусилля економічної команди українського уряду в воєнний час, що дозволило досягти «впевнених результатів у неймовірно складній ситуації». У цьому зв'язку Єллен підкреслила необхідність для України реалізувати реформи, передбачені поточною програмою розширеного фінансування МВФ.

«Продовження зусиль у рамках програми матиме важливе значення для відновлення та реконструкції», - вказала глава мінфіну США.

Єллен привітала зусилля міжнародних партнерів, які продовжують забезпечувати військову, економічну й іншу підтримку Україні, зауваживши, що це грає вирішальну роль у протистоянні українців російській агресії.

Крім того, глава американського мінфіну підкреслила, що Сполучені Штати та коаліція союзників і партнерів продовжать санкційний тиск на РФ, а також обмеження доступу до технологій, обладнання та коштів, які можуть потрапити до російських військових.

(Укрінформ)

Депутат Бундестагу від партії «Зелених» Робін Вагнер:

Треба усвідомлювати, що конфронтація з російським імперіалізмом і дестабілізація будуть довгими... доки цей режим (у Кремлі – ред.) лишається при владі. Отже, в наших стратегічних інтересах допомогти Україні перемогти всім, чим ми можемо, зокрема, ракетами Taugus.

Водночас політик зауважив, що ця зброя не розв'яже всіх проблем.

За словами Вагнера, перемога України означатиме поразку російського імперіалізму, захист європейського безпекового порядку, цінностей демократії та свободи.

Депутат Бундестагу також висловив сподівання, що незабаром Україна стане «частиною європейської родини не як далекий кузен, а як сестра».

(Укрінформ)

Віцепрезидент Європейської комісії Валдіс Домбровскіс:

Інструменти фінансової допомоги ЄС, звісно ж, пов'язані з прогресом та реформами, які допоможуть Україні на шляху до членства в Європейському Союзі. Щодо програми макрофінансової допомоги, це стосується боротьби з корупцією та посилення верховенства права, а також включає покращення державних закупівель, бізнес-сфери та митної політики.

Домбровскіс нагадав, що ЄС надає 18 млрд доларів на цей рік у межах програми макроекономічної підтримки, а для середньострокового фінансування з 2023 по 2027 рік Єврокомісія запропонувала програму на 50 млрд євро.

Він додав, що Єврокомісія також планує залучити приватні інвестиції, щоб збільшити надходження до бюджету.

«Це допоможе Україні перейти до «зеленої» і цифрової економіки, яка відповідатиме вимогам ЄС», - спрогнозував віцепрезидент Єврокомісії.

«Європейський Союз відданий тому, щоб підтримувати Україну на всіх рівнях. Разом з країнами НАТО це також включає надання військової техніки та підготовки. Для ЄС це вперше», - зазначив Домбровскіс.

(Укрінформ)

У Марракеші відбувся круглий стіл, під час якого обговорювали підтримку України.

Директор-розпорядниця Фонду Крісталіна Георгієва:

У цьому (другому – ред.) перегляді ми зафіксували три дуже важливих досягнення.

По-перше, за її словами, йдеться про відновлення економічного зростання. «Зараз ми прогнозуємо зростання приблизно до 3%. У нас був діапазон від 1% до 3%, і ми схиляємося до вищої межі цього діапазону», – пояснила Георгієва.

По-друге, продовжила вона, показник інфляції в Україні був приведений до однозначних цифр, чого можуть досягти не всі економіки навіть у мирний час. Глава МВФ підкреслила, що рівень інфляції в Україні був високим і знизився завдяки «продуманій політиці».

По-третє, Україна має солідні міжнародні резерви, що дало змогу НБУ почати втілення заходів щодо керованої гнучкості обмінного курсу.

Глава МВФ також нагадала про необхідність помітного прогресу з українського боку щодо контролю витрат. У цьому зв'язку вона відзначила, що в Україні нарешті ухвалений закон, який передбачає відновлення декларацій про активи. Вона підкреслила, що Фонд працює з українською владою «над усіма аспектами» програми розширеного фінансування EFF.

Крім того, Георгієва нагадала, що МВФ поновив постійну роботу свого офісу в Києві, і це «дозволяє взаємодіяти з українською владою на щоденній основі». Вона окремо відзначила розумні зусилля українського уряду щодо стабілізації національної економіки в складних воєнних умовах.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель перебуває з візитом у Китаї.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Росія ніколи не виграє цю війну, тому що українці знають, за що воюють, як китайці знали, за що воюють у 30-40-х роках, коли вони були окуповані (Японськими імперськими військами – ред.). Росіяни, навпаки, – ні. І в цьому вся різниця.

Він наголосив, що європейцям важко зрозуміти неоднозначну позицію нейтралітету Китаю стосовно російсько-української війни, зважаючи на той простий факт, що в цьому конфлікті одна країна напала на іншу.

«Ця відмова від вибору між агресором і жертвою не сприймається в Європі», – зазначив високий представник.

За його словами, в Брюсселі і європейських столицях розуміють обмеження політики Китаю і не просять Китай дотримуватись тієї самої позиції, що і ЄС, однак вважають важливим, щоб Китай доклав серйозних зусиль, аби переконати народ України в тому, що він не є союзником Росії у цій війні.

«Чому Китай не нарощує гуманітарну допомогу Україні? Китай міг би, наприклад, запропонувати потужну ініціативу культурно-гуманітарної підтримки українському народу, історичну та культурну спадщину якого безжально знищує Росія», – сказав Боррель, додавши, що такі кроки дозволили б значно покращити імідж Китаю в Україні і Європі загалом.

«В Україні інтереси Китаю відрізняються від інтересів Росії. До того ж Китай хоче співпрацювати з Євросоюзом, тоді як Росія прагне його демонізувати», – зауважив він.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Тероризм не буде, і не повинен перемогти ні в Україні, ні в Європі, ні в іншому місці.

(Укрінформ)

Віцепрезидентка Єврокомісії Вера Йоурова відзначила прогрес України й Молдови у виконанні критеріїв, що супроводжували надання їм статусів кандидата у члени ЄС. Також вона бачить просування Грузії в намірах отримати аналогічний статус.

«У моєму портфоліо є правосуддя. У мене є боротьба з організованою злочинністю, відмиванням грошей, шахрайством, корупцією, медіагалузь. Тому я з великим інтересом спостерігаю за тим, якою буде оцінка Єврокомісією прогресу, тому що прогрес є. Чи буде прогрес достатній, щоб перейти до наступного етапу, я не можу вам сказати наразі», – зазначила Йоурова.

«У ЄС немає іншого вибору, окрім як набратися сміливості та розвиватися – рости географічно, політично, рости через потребу бути сильнішим, стійкішим. Тому нам потрібно, на мій погляд, розвиватися в напрямку України, Молдови та Грузії, так. Але водночас ми повинні наполягати на тому, що ці три країни виконують, знову ж таки, зобов'язання, які є частиною переговорів», – зазначила віцепрезидентка Єврокомісії.

Коментуючи шанси України та Молдови розпочати переговори про вступ цього року, а Грузії – отримати статус кандидата, високопосадовиця побажала країнам успіху, водночас зауваживши, що оцінка прогресу в реформах – «велика робота».

«Я б побажала їм успіху, тому що в обох країнах є великі сподівання. Також у Грузії я нещодавно розмовляла з міністром закордонних справ Грузії, вони також хотіли б перейти до наступного етапу. Але знову ж таки, оцінити прогрес у реформах – досить велика робота. У цих реформаторських зусиллях є одна складна річ. Ми завжди хочемо, щоб закони діяли, інституції працювали, але ми хочемо стабільності рішень, щоб вони працювали на практиці... Ми не можемо знати, що станеться в майбутньому. Але Комісія зосереджується на тому, що є на папері», – резюмувала Йоурова.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Європа, яка спочатку була лише торговою державою, стала справжньою економічною державою. Проте війна в Україні зробила Європу геополітичною силою.

Він пояснив, що під словами «геополітична сила» має на увазі, що європейці тепер значно більше враховують стратегічний і військовий баланс сил, бо вторгнення Росії в Україну показало, що їхня власна безпека під загрозою.

«Ця війна ще більше відкрила нам очі на реальні небезпеки світу, де правила і кордони можуть порушуватися», - зазначив Боррель.

За його словами, війна зробила європейців набагато впевненішими і об'єднала в допомозі Україні, тому не варто робити поспішних висновків, що Європа занепадає.

«Ідея занепаду Європи чи Заходу була однією з найбільших помилок Путіна. Він вважав, що ми слабкі, боїмося війни і занадто залежні від російських енергоносіїв, аби вживати будь-яких дій. Однак, погрожуючи нам, він зробив нас набагато стійкішими», - заявив Боррель.

(Укрінформ)

Директор Європейського департаменту МВФ Альфред Каммер, відповідаючи на запитання щодо перспектив для України, сказав:

Ми очікували, що цього року зростання становитиме від 1% до 3%.

Він повторив оцінку, озвучену напередодні главою МВФ, що «зростання в Україні було вищим, ніж очікувалося», та підкреслив, що в наступні місяці триватимуть зусилля, щоби покращити цей прогноз.

Каммер також зазначив, що поточна динаміка в Україні характеризується макроекономічною стабілізацією, зниженням рівня інфляції з 26% минулого року до менше ніж 8% цього року, а також міцними запасами резервів та відновленням економічної діяльності.

Представник МВФ також висловив упевненість щодо реалізації міжнародного пакета підтримки України в розмірі \$115 мільярдів упродовж наступних чотирьох років, як було обіцяно фондом і країнами-членами.

(РБК-Україна)

Голова дипломатії ЄС Жозеп Боррель, виступаючи у Пекіні, наголосив на одній із найбільших проблем Брюсселя з Пекіном: Китай забезпечує дипломатичне прикриття Володимиру Путіну. Очікується, що на знак тісних зв'язків між Москвою та Пекіном Путін візьме участь у форумі голови Сі Цзіньпіна «Пояс і шлях» найближчими днями у Китаї.

Боррель також використав свою промову, щоби закликати Китай вирішити проблему зростаючого торгового профіциту з Європою. Надлишок різко збільшився під час пандемії, оскільки європейці купували більше товарів, таких як засоби індивідуального захисту чи електроніка, щоби полегшити роботу з дому. З 2020 по 2022 рік він збільшився більш ніж удвічі, досягнувши минулого року 277 мільярдів доларів. У 2023 році ця цифра знизиться зі зниженням попиту і у вересні становитиме 17,6 млрд доларів.

«Громадська думка в Європі приходить до висновку, що торговий дисбаланс з Китаєм настільки великий, що ставить під загрозу ключові

сектори або перехід до кліматичної нейтральності, і це вимагатиме рішучих, протекціоністських заходів», - сказав він.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми висловили занепокоєння наслідками злочинної агресивної війни проти України, яка була частиною нашого обговорення, зокрема, у тому, що не продовження «зернової угоди» може створити нестабільність в усьому світі та призвести до ще однієї продовольчої кризи. Я просив Китай, як постійного члена Ради Безпеки ООН, скористатися своїм впливом на Росію, щоб зупинити цю агресивну війну та поновити (зернову) угоду.

Я також підкреслив, що будь-яка пряма або непряма військова підтримка на адресу Росії у війні проти України могла би бути для нас причиною для серйозного занепокоєння. До цього моменту, і я вдячний за це, не відбулося прямої військової підтримки Росії будь-якого роду, але для нас це залишається дуже важливим питанням.

Він зауважив, що ця російська війна проти України має бути завершена, і для цього мають відбутися переговори про мир.

«Для нас найкращим шляхом, щоб розпочати такі переговори, є українська «формула миру». Ми закликали Китай підтримати її, та подякували Китаю за участь у минулій зустрічі (експертів високого рівня) у Джидді (Саудівська Аравія – ред.), з метою залучити якомога більше міжнародної підтримки для цієї пропозиції», - підкреслив високий представник ЄС.

(Укрінформ)

Директор Європейського департаменту МВФ Альфред Каммер:

Минулого року ми спостерігали значний вплив цін на енергоносії та припинення поставок російського газу, а також вплив санкцій на торговельні відносини та пов'язані з торгівлею потоки. Тож це призвело до суттєвого шоку, якого ми зазнали, зокрема, в Європі, і який досі відчуваємо», - зауважив представник Фонду.

Він зазначив, що ризики, пов'язані з війною РФ, залишаються, причому не можна виключати й ескалації війни.

«Але також може статися поглиблення економічної фрагментації через геополітичну напруженість, яка була викликана цією війною», - підкреслив представник Фонду.

(Укрінформ)

Заступник Високого представника ООН з питань роззброєння Адедеджи Ебо:

Надходять повідомлення про те, що держави передають або планують передати російським збройним силам озброєння, зокрема безпілотні літальні апарати та боєприпаси, для можливого використання в Україні.

Ебо зазначив, що переважна більшість жертв серед цивільного населення є наслідком застосування вибухової зброї, що має велику площу ураження, зокрема внаслідок обстрілів з артилерії, танків, систем залпового вогню, крилатих і балістичних ракет, а також авіаударів.

«Викликає занепокоєння продовження використання великої кількості ударних безпілотних літальних апаратів проти цивільного населення та цивільної інфраструктури», – додав Ебо.

Він засудив систематичні та безперервні напади на цивільне населення та цивільну інфраструктуру, у тому числі на медичні та освітні установи, а також зернохосовища.

«Напади на цивільних осіб і цивільну інфраструктуру мають негайно припинитися. Відповідальні за напади на цивільне населення мають бути притягнуті до відповідальності», – наголосив заступник високого представника.

За його словами, ООН продовжуватиме працювати над досягненням справедливого і тривалого миру в Україні відповідно до міжнародного права, зокрема Статуту ООН та резолюцій Генеральної Асамблеї, які закликають РФ вивести всі війська з окупованих територій.

[\(Європейська правда\)](#)

Прем'єр-міністерка Латвії Евіка Сіліня заявила, що Росія, як і раніше, залишається головною загрозою для північноєвропейського регіону.

Латвійська прем'єрка наголосила на необхідності шукати рішення, які обмежать російські атаки і геополітику.

Сіліня зазначила, що ситуація з безпекою в регіоні змінюється, і, хоча до НАТО приєднуються нові країни, тим самим роблячи альянс сильнішим, Латвія, як і раніше, стикається з викликами, наприклад, потенційним саботажем проти інфраструктури або розгорнутою режимом білоруського диктатора Александра Лукашенка гібридною війною з переправленням нелегальних іммігрантів через кордон Латвії.

[\(Європейська правда\)](#)

Віцепрезидентка Єврокомісії Вера Юрова:

Угорщина зараз працює над реформами, і вони вживають заходів, аби переконати нас, що вони виправили речі, які ми хотіли, щоб вони виправили, – дуже конкретні речі. І тоді, якщо вони впораються, ми можемо вивільнити гроші.

На запитання щодо можливої угоди з Угорщиною, за якою Брюссель вивільнить для неї кошти, а натомість Будапешт погодиться на перегляд бюджету ЄС, що включає, зокрема, допомогу Україні, представниця Єврокомісії відповіла заперечно.

«Точно ні. Ні, не така угода. Такої угоди не буде. Я сказала вам, що це скоріше технічна оцінка того, що вони (угорська сторона – ред.) роблять, і ми

маємо наполягати на тому, щоб вони зробили все, що обіцяли», – сказала Юрова.

Вона додала, що рішення щодо грошей для Угорщини має бути схвалене впродовж кількох тижнів.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель провів переговори у Пекіні з топдипломатом Китаю Ван Ї.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Я чітко сказав (Ван Ї – ред.), що Росія становить величезну загрозу для нашої безпеки і що ми зобов'язані підтримувати Україну, яка зіткнулася з російським вторгненням. І ми просимо Китай враховувати цю дуже жорстку позицію з нашого боку щодо Росії як загрозу безпеці для всього Європейського Союзу.

Він повідомив, що 13 жовтня під час стратегічного діалогу з Ван Ї, який тривав близько чотирьох годин, вони обговорювали війну в Україні досить довго й детально.

За словами дипломата ЄС, під час дискусії він чітко дав зрозуміти китайській стороні, що для ЄС припинення війни є зараз найголовнішим завданням, наголосив на важливості подальшого утримання Пекіна від військової допомоги Москві та застеріг від сприяння зусиллям Росії обходити західні санкції.

«Війна в Україні - це війна не лише проти України. Вона впливає не лише на Україну, а й підриває безпеку Європи, а хвилі від неї розходяться по всьому світу», – сказав Боррель.

Він додав, що попросив Китай використати свій вплив на Росію, аби вона припинила відверте нехтування міжнародним правом і зупинила війну проти України, та щоб не блокувала експорт українського зерна, інакше світ зіткнеться з серйозною продовольчою кризою.

(Укрінформ)

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

Ми зараз передаємо Україні лише ту зброю, яку вона за контрактувала, оскільки ми самі зміцнюємо нашу армію завдяки виробництву і закупівлі (озброєння – ред.). Натомість інших ми заохочуємо, щоб вони передавали зброю Україною.

(...). Усе зараз залежить від США, і це ... геополітична правда. Тому перебуваємо у постійному контакті з американцями в українських питаннях. Ми робитимемо все можливе, щоб вони і наші європейські союзники допомагали Україні аж до перемоги над Росією.

**16-е засідання Контактної групи з питань оборони України
(«Рашистайн») (Брюссель, 11-12 жовтня)**

([Європейська правда](#))

Глава Міноборони США Ллойд Остін:

Усі тут розуміють ставки... і чому боротьба України за захист має значення. Україна має значення, тому що війна за вибором Путіна є великою та гострою загрозою безпеці в Європі.

По-друге, за його словами, Україна має значення, оскільки російська агресія явно кидає виклик американським союзникам по НАТО.

По-третє, Україна має значення, оскільки російські звірства проти мирного населення кривдять спільні цінності та загрожують верховенству права.

По-четверте, Україна має значення, тому що російські напади на українське зерно свідомо спричиняють голод і страждання невинних людей у всьому світі.

По-п'яте, Україна має значення, тому що якщо великі держави зможуть безкарно вторгнутися до своїх мирних і демократичних сусідів, це зруйнує заснований на правилах порядок, який зробив світ набагато безпечнішим після закінчення Другої світової війни.

«Це те, що знову об'єднало нас. І, як я вже казав раніше, я продовжую твердо вірити, що наша підтримка сил свободи в Україні буде міцною в будь-яку пору року чи будь-яку бурю», – зазначив глава Пентагону.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Тепер ми всі знаємо, що краще не недооцінювати ступінь злоби й розчарування Путіна. І ми знову побачили це минулого тижня, коли стався жахливий російський ракетний удар у Харківській області, унаслідок якого загинули десятки українських громадян. Ми маємо бути готові до того, що Кремль цієї зими знову почне бомбардувати Україну крилатими ракетами та безпілотниками. Нам слід очікувати, що сили Путіна жорстоко й навмисно поставлять під вогонь українські міста, мирне населення і критично важливу інфраструктуру.

([Укрінформ](#))

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Не треба мати сумнівів, що США продовжуватимуть підтримувати Україну так довго, як це буде потрібно.

Він зауважив, що усі мають бути готовими до того, що Кремль цієї зими знову бомбардуватиме ракетами і дронами українські міста, критичну інфраструктуру та цивільних людей.

«Путін сподівається зламати дух українських людей і занурити їх в лютий мороз і темноту. Але він програє і ми всі про це знаємо. Путін

сподівається деморалізувати українців, натомість він деморалізує російських військових, які сподіваються на ізоляцію України», - підкреслив глава Пентагону.

Як додав Остін, Путін сподівається, що обдурить весь світ, але він не зміг обдурити навіть своїх найманців.

За словами американського воєначальника, у цій агресивній війні «ніхто не повинен мати переконання, що час грає на боці Кремля».

Він наголосив, що союзники сьогодні разом рішуче налаштовані на підтримку України цієї зими.

Глава Пентагону запевнив, що кожен союзник розуміє, якими є ставки, і чому важливо, щоб Україна могла себе захистити.

(...). Він також додав, що захист України важливий, оскільки якщо великі сусіди безпідставно застосовують силу проти своїх демократичних і миролюбних сусідів, то цим порушуються базові міжнародні правила, на які спирається світ після Другої світової війни.

[\(Цenzop.НЕТ\)](#)

Міністерка оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн:

Сьогодні будуть зроблені нові оголошення, специфічні пакети, ми зустрінемося також в рамках коаліції F-16, в цій частині робиться важлива робота. Гадаю, з огляду на ситуацію у світі, ситуацію в Ізраїлі, так нестабільність і непевність, війна в Україні привертає нашу увагу й Україна має нашу повну підтримку.

Вона заявила, що у присутності президента Зеленського міністри заявляють, що російська агресія проти України – це не регіональний конфлікт і не українська проблема.

«Ми відчуваємо це як нашу відповідальність підтримувати Україну, протистояти цій агресії, відбивати цю агресію. Вони потребують нас у навчанні, в потужностях, в боєприпасах і ми тверді у нашій підтримці», – наголосила міністерка.

За її словами, зараз Україна дуже потребує засобів протиповітряної оборони та розмінування. Міністерка анонсувала, що у сфері розмінування очікуються новини щодо нової допомоги.

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Чим сильнішою буде Україна на полі бою, тим сильнішою вона буде за столом переговорів, і тим швидше закінчиться ця війна.

(...). І нам потрібно створити довгострокові рамки, які гарантуватимуть, що історія не повториться. Тому всі члени Альянсу згодні з тим, що Україна стане членом НАТО. На нашому Вільнюському саміті в липні члени Альянсу скасували вимогу щодо Плану дій щодо членства. Ми запровадили програму, спрямовану на забезпечення повної оперативної сумісності Збройних сил України з вашими майбутніми союзниками по

Альянсу. І ми створили Раду Україна - НАТО, де члени Альянсу і Україна засідають на рівних.

(...). Коли президент Путін розпочав повномасштабне вторгнення в Україну минулого року, він думав, що Київ впаде за кілька днів, а Україна - за кілька тижнів. Він помилявся. Збройні сили України знову і знову перевершують очікування.

Росія деградує у військовому плані, слабшає економічно і стає більш ізольованою політично. Але немає жодних ознак того, що Путін відмовився від своїх амбіцій. Навпаки. Росія посилила атаки на об'єкти критичної інфраструктури і знову готується використовувати зиму як зброю у війні. Тому ми повинні продовжувати нарощувати зусилля і підтримувати стабільний потік зброї та боєприпасів в Україну.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

США й надалі матимуть змогу проектувати силу та направляти ресурси для реагування на кризи в різних регіонах. Тож ми твердо підтримуватимемо Ізраїль, продовжуючи допомагати Україні.

США робитимуть усе необхідне для допомоги нашим союзникам й партнерам, одночасно зберігаючи свою спроможність захищати власні інтереси та обороняти країну.

Говорячи про спроможність подальшої підтримки зусиль як України, так і Ізраїлю, ми можемо й будемо робити одне й інше.

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми бачили сьогодні, що вчинки кращі за слова. Це означає, що союзники не лише заявляють про готовність стояти поряд з Україною, а й надають їй більше допомоги, зокрема протиповітряні системи, F-16, боєприпаси, більше тренування та інші пакети різноманітної допомоги. Тож, зустріч міністрів, а також зустріч Контактної групи продемонстрували, що союзники по НАТО мають намір надалі надавати допомогу для України.

Він зауважив, що це потужний сигнал для Росії, що вона не зможе «перечекати» рішучість союзників по Альянсу у підтримці України.

«Я переконаний, що союзники будуть продовжувати це робити. Зокрема, тому що інтересам нашої безпеки відповідає, щоб Україна перемогла. Їх боротьба є нашою боротьбою. Їх безпека є нашою безпекою. Їх цінності є нашими цінностями», - додав Столтенберг.

Водночас, за його словами, союзники здійснюють заходи, щоб вирішувати й інші виклики у сфері безпеки, зокрема ті, що розгортаються на Близькому Сході. Столтенберг повідомив, що вже кілька країн-союзниць надали Ізраїлю підтримку та розвідувальну інформацію.

([Цензор.НЕТ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Що стосується Словаччини. Там були вибори, є новий уряд. Але я впевнений, що члени НАТО продовжать допомагати Україні, тому що це на користь нашої безпеки.

Столтенберг також зазначив, що від імені Словаччини має говорити уряд Братислави, а не він.

([Цензор.НЕТ](#))

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів ЗС США Чарльз

Браун:

Я думаю, що вислухавши сьогодні вранці, а також вислухавши сьогодні вдень усі вклади кожної з країн, я відчуваю, що ми ставимо Україну в хороше становище. Я розумію, що в зимові місяці це стає складніше, але Україна має намір продовжувати свої наступальні операції протягом зимових місяців, і я вірю, ґрунтуючись на тому, що я почув сьогодні від кожної з країн, що ми робимо все правильно для їх успіху.

Реакція представників української громадськості

Юні шахісти грали в шахи та «донатили» на ЗСУ ([Броварська територіальна громада](#)).

В нещодавно відремонтованому броварському шаховому клубі в суботу, 7 жовтня, відбувся Благодійний дитячий шаховий турнір для гравців від початкового рівня до 3 розряду, організований відділенням шахів ДЮСШ відділу фізичної культури та спорту Броварської міської ради та відділом фізичної культури та спорту Броварської міської ради.

Головний суддя змагань – Семен Гребенюк.

Шахісти, як і інші спортсмени нашого міста, долучилися до допомоги нашим військовим та внесли 5600грн в Благодійний Фонд «ЮНАЙТЕД24. Броварщина», який очолює Яна Івасик (...).

Кошти з продажу робіт маленьких художників підуть на ЗСУ ([Володимир. Офіційний сайт міста](#)).

У Володимирській дитячій художній школі виставлено на продаж картини, намальовані учнями цього мистецького навчального закладу.

Виручені кошти підуть на потреби Збройних Сил України, а саме 14-ї ОМБр та 39-го зенітного ракетного полку, де проходять службу викладачі школи.

Усіх шанувальників мистецтва просять долучитись до цієї доброї справи і тим підтримати маленьких художників, а з ними – і українських воїнів.

На Гощанщині школярі за декілька годин зібрали 300 кг каштанів, виручені кошти спрямують на ЗСУ ([ITV](#)).

Вихованці школи у Тучині долучилися до акції «Каштани для ЗСУ».

Просто на території школи плоди збирали як старші школярі, так і найменші вихованці. За кілька годин діти зібрали 300 кг плодів, які передали координаторам акції «Каштани для ЗСУ».

Нагадаємо, що на території Гощанської громади ініціатива стартувала на початку жовтня. Її мета – зібрати кошти на купівлю автомобіля для 117 окремої механізованої бригади ЗСУ.

Зібрані каштани здають на переробку для фармацевтики та косметології. Середня ціна – 6 грн за кілограм.

Рекордний збір: перші 5 тисяч FPV-дронів за проєктом «Єдність» прибули в Україну ([Укрінформ](#)).

Перші 5 тисяч дронів, на які був оголошений спільний збір UNITED24, «Повернись живим» та monobank, вже доставлені в Україну.

«Завдяки операції «Єдність» українці з рекордною швидкістю зібрали на 10 000 FPV-дронів. Перша партія з 5 000+ «пташок» уже в Україні», - йдеться у повідомленні Міністерства цифрової трансформації.

Дрони будуть оснащені боєприпасами українського виробництва, розподілені між бригадами Сил оборони України. Після цього їх відправлять на фронт.

Вдова загиблого Героя з 14 бригади передала 1,5 мільйона гривень на дрони для ЗСУ ([Буг](#)).

Вдова загиблого Героя Володимира Деркача з Львівщини, який служив у 14 бригаді, пожертвувала 1,5 мільйона гривень на дрони для ЗСУ.

(...) Цими днями минає рік відтоді, як Володимир загинув, захищаючи свою Україну від російських загарбників. Обірвав його життя злочасний ворожий осколок. До того чоловік бачив багато смертей своїх побратимів, адже вісім місяців з моменту повномасштабного вторгнення воював на передовій. Він розумів, що здолати ворога буде непросто, та вірив, що Україна переможе. Тож щоразу відважно йшов у бій. А рідні тим часом готували підтримку.

(...) Відтак Надія Деркач із сім'єю віддала півтора мільйона гривень у Благодійний проєкт «Пташки Перемоги» на купівлю дронів для воїнів. Це добродійна організація, створена у Львові, яка об'єднує соціально відповідальний бізнес, меценатів, благодійників, усіх охочих підтримати українську армію. Таким чином справу свого полеглого чоловіка вона продовжила з надією, що ці засоби будуть корисними у здоланні ворога.

І напередодні Дня захисника та роковин смерті Героя за пожертвувані кошти було придбано аж 50 дронів «камікадзе» і три розвідувальні (...).

«Гроші на ЗСУ»: в Одесі пройшов черговий пікет на підтримку захисників України ([Одеса](#)).

На мітинг зібралися близько тисячі одеситів.

14 жовтня біля будівлі Одеської міської ради пройшов черговий мітинг в підтримку ЗСУ. Люди вимагають використовувати бюджетні кошти міста на підтримку військових, а не на ненагальні потреби (...). Під час мітингу люди скандували: «гроші на ЗСУ», «ні безглуздим тендерам» та почитили пам'ять полеглих, стоячи на колінах. Наступний пікет відбудеться наступної суботи біля міської ради.

Гроші на ЗСУ: активісти знову вийшли на мітинг до КМДА, Кличко до людей не вийшов ([Інформатор](#)).

У Києві останнім часом активно проходять акції «Гроші на ЗСУ». Активісти виступають проти виділення з бюджету столиці мільйонів гривень

на ремонт різних об'єктів інфраструктури й вимагають збільшити фінансову підтримку Збройних Сил України. 12 жовтня, в четвер, небайдужі кияни знову зібралися на мітинг з плакатами. Прийшло на мітинг щонайменше 100 жителів столиці. У ролик можна почути, як всі вони кличуть мера: «Кличко, виходь». Проте, судячи з усього, до людей так ніхто і не вийшов.

Люди вимагають від місцевої влади зупинити тиск на малий бізнес, позбавитись корупції та виділяти більше грошей на ЗСУ.

З депутатів і чиновників КМДА до людей так само ніхто не вийшов.

Раніше активісти розповідали, що вони виступають проти виділення коштів на низку об'єктів інфраструктури, які вони вважають неактуальними в період воєнного стану. Зокрема, представники ініціативної групи мітингу «Гроші на ЗСУ» розповідали про паркінг на Прирічній: активісти зазначають, що на цей об'єкт було виділено близько 120 мільйонів гривень, і він ще не почав будуватися. Активісти хочуть, щоб це будівництво було скасовано, а з міського бюджету більше грошей спрямовували саме на підтримку армії.

Посидів на руках у Дорофєєвої: «Лебігович» оригінально оголосив новий збір на ЗСУ ([Showbiz24](#)).

Блогер Міша Лебіга запустив новий збір на потреби ЗСУ. Але цього разу стрімер збирає гроші не сам – до нього долучилася співачка Надя Дорофєєва. З донатів вони закуплять дрони.

«Лебігович» разом з Дорофєєвою хочуть зібрати два мільйони гривень. Раніше стрімер використав для збору на ЗСУ прикол про те, що «йде в президенти».

Знаменитості у незвичний спосіб оголосили про новий збір. Співачка з командою та Мішею Лебігою переробили свій хіт «Кохаю, але не зовсім». Новий текст має оригінальні рядки. Надя та Міша навіть разом зняли у відео.

Лебіга заспівав, що «кохає осінь, але не зовсім», бо у нього немає грошей на опалення. Проте блогер зазначив, що його зігріє донат українців на їхній збір.

Водночас Дорофєєва виконала ще цікавіші рядки.

У підписі знаменитості зазначили, що куплять 50 FPV дронів для трьох бригад – 47 ОМБР, 113 ОМБР та 80 ОМБР.

Продаю серце на ЗСУ: як музиканти та івенти збирають гроші на армію Артилерія (спецвипуск) ([Суспільне.Культура](#)).

З початком повномасштабного вторгнення чимало свідомих українських музикантів тимчасово покинули кар'єру і пішли воювати. А в тих, які продовжили займатися музикою, з'явилася нова основна функція — збирати якомога більше коштів на потреби Збройних сил України.

Вони продають серця, зуби, ноги і деруни на концертах, організовують креативні збори або ж випускають альбоми лише для тих, хто задонатив.

У цьому спецепізоді Артилерії говоримо про те, звідки беруться донати, скільки коштує чотирикамерне серце та чи це окей — влаштувати благодійні (та не благодійні) концерти (...).

Близько 80% українців проти територіальних поступок Росії для завершення війни ([РБК-Україна](#)).

На початку жовтня 2023 року абсолютна більшість українців (80%) зберігають упевненість, що жодні територіальні поступки не є припустимим, навіть якщо через це війна триватиме довше і будуть інші загрози.

За даними опитування, проведеного КМІС, порівняно з травнем 2023 року з 10% до 14% зросла частка тих, хто готовий погодитися на територіальні поступки для досягнення миру і збереження незалежності України.

Порівняно з травнем 2023 року серед мешканців Заходу і Центру настрої населення практично не змінилися. Водночас серед мешканців Півдня з 8% до 21% стало більше тих, хто готовий до територіальних поступок, а серед мешканців Сходу показник зріс з 13% до 22% (причому, якщо аналізувати мешканців Сходу, які і зараз проживають на Сході, то серед них 28% готові до територіальних поступок).

«Утім, попри зазначені тенденції для мешканців Півдні і Сходу серед них усе одно переконлива більшість (74% на Півдні і 73% на Сході) виступають проти жодних територіальних поступок», - зазначають соціологи.

Заступник директора КМІС Антон Грушецький:

Є певні тривожні тренди в суспільних настроях, які потребують окремої уваги та аналізу. Проте стрижневим ми вважаємо базову готовність українців до територіальних поступок, яка більш інтегрально відображає відчуття українцями нинішньої ситуації в країні та власного самопочуття.

За його словами, можливо, знайдуться прихильники «теорії зрад», які будуть винятково песимістично трактувати ріст готовності до територіальних поступок.

«Проте ми наголошуємо, що для інтерпретації важливо враховувати контекст. Між нинішнім і попереднім опитуванням пройшло близько чотирьох непростих місяців з кривавими битвами та руйнівними обстрілами (і, крім цього, із внутрішнім політичним напруженням через корупційні питання та зі складнощами у відносинах із закордонними друзями). Скоріше за все, у багатьох українців до початку літа очікування щодо початку осені 2023 року були більш оптимістичними», - повідомив Грушецький.

Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) провів власне опитування 29 вересня - 9 жовтня 2023 року серед 1010 респондентів. Опитування не проводилося на території окупованого Росією Криму та Донбасу, а також з громадянами, які виїхали за кордон після 24 лютого 2022 року.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Компанія Veon продала російські активи і виходить з РФ ([Укрінформ](#)).

Комунікаційна і технологічна Veon Ltd. заявила в понеділок, що завершила продаж свого російського підрозділу, таким чином завершивши багатомісячні переговори про вихід з Росії після її вторгнення в Україну у 2022 році.

Veon було продано місцевій команді менеджерів на чолі з головним виконавчим директором Олександром Торбаховим, йдеться в заяві телекомунікаційної компанії зі штаб-квартирою в Амстердамі. Угода не передбачає жодних домовленостей щодо зворотного викупу акцій.

У листопаді Veon заявила, що планує продати російський підрозділ за 130 мільярдів рублів (1,3 мільярда доларів). Ця сума буде сплачена в основному за рахунок боргів Veon. Компанія заявила, що цей продаж є "найбільш суттєвим заходом зі зниження боргового навантаження", який вона може здійснити.

Veon була заснована в Москві в 1992 році під назвою "ВимпелКом", один з перших російських операторів мобільного зв'язку. Згодом компанія розширила свою діяльність в інших країнах, включаючи Україну, Пакистан, Казахстан і Бангладеш, і зараз обслуговує близько 160 мільйонів клієнтів.

В Україні Veon володіє брендом «Київстар».

Британська волонтерка збрала 220 тисяч грн. для України ([Укрінформ](#)).

Британка Анна Чапман живе дуже далеко від війни у чудовому англійському містечку, де умиротворення перериває лише туристичний гомін. Але жінка збирає щодня для українців гроші з морозива. І на сьогодні ця сума перевищує 5 тисяч фунтів (це більше 220 тис. грн.).

Корпорація Хегох продає бізнес і йде з Росії ([Економічна правда](#)).

Американська корпорація Хегох, один із світових лідерів у галузі технологій друку та управління документами, оголосила про те, що продає російську дочірню компанію місцевому менеджменту та виходить із Росії.

У компанії нагадали, що після початку вторгнення РФ в Україну обмежили свою діяльність у Росії.

«Ці обмежені операції включали роботу лише з певними клієнтами та партнерами у повній відповідності з усіма санкціями. Зараз Хегох припиняє

свою діяльність в Росії і передає бізнес місцевому керівництву шляхом продажу своєї російської дочірньої компанії», - заявили в Хегох.

«ТОВ "Ксерокс (СНД)» продовжить працювати як незалежна організація, найближчим часом змінить назву і не буде пов'язане з корпорацією Хегох.

В УЄФА передумали: юнацькі команди з РФ не допущені до міжнародних турнірів ([ЛІГА.Новини](#)).

Російські юнацькі команди з футболу не будуть допущені до участі у відбіркових іграх чемпіонату Європи.

28 лютого 2022 року всі футбольні команди з Росії були усунені FIFA та UEFA від участі у міжнародних змаганнях через повномасштабне воєнне вторгнення Росії в Україну.

У вересні 2023 року в UEFA допустили можливість повернення команд із РФ до юнацьких турнірів. Як повідомляє агентство, це спровокувало розкол у виконавчому комітеті UEFA – щонайменше 12 із 55 європейських федерацій заявили, що їхні команди відмовляються грати проти команд країни-агресора.

Сьогодні виконавчий комітет UEFA заявив, що «цей пункт порядку денного було знято, оскільки не вдалося знайти технічного рішення, яке дозволяє російським командам грати».

На оперному концерті у Фінляндії збирали гроші на відбудову Чернігівського драмтеатру ([Укрінформ](#)).

У Фінляндії відбувся концерт зірок місцевої опери, гроші з якого підуть на відбудову Чернігівського драмтеатру, що постраждав від удару російської ракети 19 серпня.

«У вівторок, 10 жовтня 2023 року, у Новому павільйоні Кауніайнена відбувся благодійний концерт "Пісні з Фінляндії" з найкрасивішими фінськими сольними піснями у виконанні чудових солістів Opera Tellus. Мааріт Лійматайнен і Сеппо Тархіо грали на фортепіано, а Пекка Хаахті – на віолончелі... Усі добровільні вступні внески підуть на відбудову зруйнованого Чернігівського театру в Україні», – йдеться у повідомленні Чернігівського обласного драмтеатру імені Шевченка.

Міжнародний союз ковзанярів не повернув росіян до змагань ([ФАКТИ](#)).

Міжнародний союз ковзанярів (ISU) продовжив відсторонення представників Росії та Білорусі від змагань під власною егідою.

ISU є керівним органом у фігурному катанні, шорт-треку та ковзанярському спорті.

« ISU підтримує Федерацію ковзанярського спорту України з початку війни, впроваджуючи рішення 2469, а також надаючи фінансову підтримку

для допомоги українським спортсменам. ISU ще раз висловлює своє співчуття і солідарність усім, хто постраждав від війни в Україні», – йдеться у повідомленні на офіційному сайті союзу.

Зазначається, що рада Міжнародного союзу ковзанярів вирішила вивчити питання доцільності щодо потенційних шляхів реалізації рекомендацій МОК.

«Рада стежитиме за ситуацією та її впливом на діяльність ISU й надалі, а також рішення та їх реалізацію у межах Олімпійського руху. Тим часом, рішення ISU номер 2469 залишається чинним», – зазначили пресслужба ISU.

МОК призупинив членство Олімпійського комітету Росії (Укрінформ).

Виконавчий комітет Міжнародного олімпійського комітету (МОК) ухвалив рішення про призупинення членства Олімпійського комітету Росії через включення до свого складу регіональних організацій окупованих територій України.

5 жовтня ОКР прийняв до свого складу олімпійські комітети тимчасово окупованих територій України. МОК заявив, що це порушення Олімпійської хартії, оскільки це також порушує територіальну цілісність НОК України, визнану МОК.

Виконком ухвалив, що ОКР негайно зупиняє свою діяльність до подальших повідомлень. Олімпійський комітет Росії більше не має права діяти як Національний олімпійський комітет як це визначено Олімпійською хартією, і не може отримувати жодного фінансування від олімпійського руху.

МОК залишає за собою право приймати рішення щодо участі окремих нейтральних спортсменів з російським паспортом в Олімпіаді-2024 та Олімпіаді-2026.

У Вільнюсі відкрили мурал, присвячений стійкості українського народу (Укрінформ).

У центрі Вільнюса відбулося відкриття муралу «NEZLAMNA / Незламна», присвяченого героїзму українських захисників та захисниць, а також стійкості всього українського народу у боротьбі з російськими загарбниками.

Фотографія, що лягла в основу муралу, який несе потужне послання всьому світу: «Україна – була, є і буде», зроблена на острові Хортиця за тиждень після підриву Каховської ГЕС. Як символ того, що навіть створена російськими терористами масштабна техногенна та екологічна катастрофа не зупинить українців і українська земля буде звільнена.

Посольство подякувало за цю можливість організаторам проекту – Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija та агенції Menų agentūra Artscape. А також канцелярії Уряду Литовської Республіки, Turto bankas, Kiaurai sienas. Meno laboratorija та всім партнерам за допомогу.

Також подяка висловлена великій творчій міжнародній команді цієї ініціативи з України, Литви та Естонії: артдиректору Ліні Шліпавічюте (Литва), виконавчій групі Robot Muralist (Естонія), моделі Тетяні Дроботі (Україна), фотографу Олені Тіта (Україна).

У Грузії відбувся благодійний телемарафон на підтримку України ([Укрінформ](#)).

У Грузії 12 жовтня відбувся благодійний телемарафон на підтримку України та українського народу у триваючій війні з російськими окупантами.

На заборані під час заходу кошти планується організувати відпочинок в Грузії для постраждалих від війни українських дітей.

Телемарафон відбувся за сприяння грузинських НУО [Ukraine.ge](#), [Western Vector](#), [Media Consulting Center](#), а також за організаційної підтримки телеканалу [Formula](#).

Тимчасовий повірений у справах України в Грузії Олександр Шульга висловив вдячність організаторам марафону та усім учасниками за небайдужість та незмінну підтримку України та українського народу у протистоянні російській військовій агресії.

Як змінилося ставлення чехів до біженців із України ([РБК-Україна](#)).

Чехія залишається однією із країн із найбільшою кількістю українських біженців. Тимчасовим захистом зараз користуються понад 300 тисяч українців. Але все менше чехів з цим згодні.

Чеське соціологічне агентство STEM у вересні 2023 року провело нове дослідження ставлення чеської громадськості до війни в Україні та українських біженців.

Результати показали, що підтримка втікачів від війни в Україні з часом суттєво не зменшується, але негативні настрої загострюються.

Серед учасників опитування 79% мали особистий досвід спілкування з українськими біженцями. 43% зазначили, що їхнє ставлення до українців з початку війни погіршилося. 18% респондентів оцінили свій досвід спілкування із біженцями як негативний.

Втім, 51% підтримують подальше перебування громадян України у Чехії, але інші – проти. На початку війни більшість респондентів (70%) висловлювались за те, щоб Чехія прийняла сотні тисяч втікачів від війни.

Директор дослідження STEM Яромір Мазак:

Вперше з літа 2022 року ми бачимо зниження частки людей, які підтримують прийом або перебування українських біженців у нас. Занадто рано говорити, чи це лише одноразове коливання в даних, чи реальна зміна.

Більшість опитаних вважають, що прибуття українських біженців не вплинуло на їхнє життя. Але чверть вважають, що їхнє особисте становище погіршилось. Близько 60% вважають, що рівень злочинності зріс. Також серед причин негативного ставлення такі: наявність місць у дитсадках та

школах (66%); знизилась доступність житла (57%). Доступ до медичного обслуговування та роботи погіршився у двох п'ятих респондентів. 30% вважають, що біженці негативно вплинули на доступність робочої сили для чеських компаній.

У США відпочили 12 дітей військових Нацгвардії ([Укрінформ](#)).

Майже два тижні провели у місті Денвер, штат Колорадо, Сполучені Штати Америки, 12 дітей загиблих і поранених військовослужбовців Національної гвардії України на запрошення президента фонду Ukraine Aid Fund.

«У рамках відпочинку для дітей було організовано насичену культурну та розважальну програму, яка включала спортивно-розважальні ігри, прогулянки на природі, відвідини Музею селфі, Музею природи та науки, головного міського акваріума, зоопарку міста Денвер», - йдеться в повідомленні.

Видовищною була гра з бейсболу між місцевою командою та командою з міста Лос-Анджелес на стадіоні Крус-Філд, де для дітей була заброньована окрема ложа зі смаколиками.

Також незабутньою подією стала подорож на чотири дні до гірськолижного курорту в місті Вейл. Там діти також зустрілись із однолітками у місцевій приватній школі Vail Mountain School та побували на заняттях із математики та англійської мови.

Під час перебування в місті діти проживали в американських сім'ях, де мали змогу не лише практикувати знання англійської, а й відчутти та прожити маленьке життя американців.

Відзначилась подорож і теплими зустрічами з представниками української діаспори й американцями. Небайдужість американців та їхнє бажання підтримати дітей українських захисників не мали меж.

Так, один із митців прибув на захід, щоб виготовити кожній дитині прикрасу, один фермер подолав 300 миль, аби пригостити дітей персиками з власного саду, а сім'я Гінсбургів так щиро пройнялася проектом, що не лише долучилась фінансово, а й майже увесь час супроводжувала групу та робила все можливе, аби діти були щасливі, задоволені й змогли сповна насолодитись життям під мирним небом.

Експертні оцінки

([Українське Радіо](#))

7 жовтня рух ХАМАС здійснив атаки на ізраїльську територію.

Генерал-лейтенант у відставці, заступник начальника Генштабу ЗСУ (2006-2010 роки) Ігор Романенко:

«Ізраїльський» варіант безпеки не спрацював у самому Ізраїлі, констатує Ігор Романенко. Йдеться про систему безпеки, коли держава не стає членом НАТО, але США регулярно надають їй зброю, фінансову підтримку та розвіддані.

Ми наполягали на тому, що безпеку Україні по закінченні бойових дій може надавати тільки участь України в колективній безпеці в Європі. І якщо не зразу в НАТО, то принаймні долучення до регіональних союзів. В які би входила, наприклад, Велика Британія, Польща, держави Балтії і Україна. Але це повинна бути колективна безпека, тому що «ізраїльський» варіант із урахуванням того, що Ізраїль відрізняється тим, що це ядерна держава, не забезпечив ту безпеку, про яку говорили фахівці зі США. У нас багато треба робити висновків із того, що відбувається в Ізраїлі. І опосередковано це стосується України.

(...). Яким чином спрацювала розвідка в Ізраїлі? Розвідка не тільки власне Моссад, але і ЦАХАЛ (Армії оборони Ізраїлю). Якщо вона (розвідка-ред.) була, може і не дуже глибока, але все ж була, тоді яким чином політичне керівництво використало все це? Можна порівняти, яким чином почалася війна у лютому 2022 року в Україні. Коли розвідки іноземні говорили про те, що буде ця війна. А у нас у країні існували різні погляди.

([ЛІГА.net](#))

Директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства Віталій Кулик:

Україні можуть намагатися «згодувати» ідею щодо заморожування війни в обмін на пришвидшення інтеграції до ЄС.

Але це означає, що тоді вмикається інерційний сценарій, і геополітичні системи хочуть призупинити війну, аби уникнути глобальної кризи інституцій та й взагалі капіталізму.

Та насправді у світової системи немає ресурсу для консервації та повернення до того, що було до війни. Тому, хай би як нас спонукали до заморожування, об'єктивні умови й характер тих процесів, які є в економіці, гуманітарній сфері, геополітиці та геоekonomіці, вказують на те, що довго заморожування тривати не може.

Навіть якщо офіційний Київ погодиться на таке заморожування, це не означатиме, що воно справді відбудеться.

Тому що логіка цього історичного процесу передбачає перехід у нову фазу протистояння Росії та Заходу, відносин Глобального Півдня і колективного Заходу, зміни характеру економічних процесів, руйнування інституцій глобального світопорядку (наприклад, таких як ООН).

Тому заморожування можливе на папері, але в реальності його не буде.

Тому я спокійний стосовно того, що Україну можуть втягнути до якогось «болота», бо для цього немає ресурсу.

(ЛІГА.Бізнес)

Експерт Економічної Експертної Платформи, старший економіст CASE Україна Володимир Дубровський:

Вже очевидно, що навіть у найкращому разі після війни в Україні залишиться ще на кілька мільйонів людей менше, ніж було, і надалі немає передумов для довгострокового демографічного оптимізму, за винятком можливого короткострокового повоєнного бебі-буму. Мігранти – поганий вихід, подивіться на Францію.

А з відносно невеликою густотою населення можна добре жити, тільки якщо кожен у середньому створює багато цінності. Так буває, якщо ця цінність видобувається з надр (ну, або чорноземів) або якщо в країні багато талантів: у працевіткій промисловості, а тим більше у сфері традиційних послуг додана цінність на одного працівника на порядок менше; а капіталомістку промисловість («Індустрію 4.0») є сенс розміщувати в розвинених країнах, ближче до багатого ринку та вікових традицій захисту прав власності, подалі від світових хуліганів на кшталт ерефії.

Але Україна не надто багата на копалини, а потенціал сільського господарства обмежений. Тому, а також через те, що ми живемо в постіндустріальну епоху, довгостроковим драйвером зростання можуть стати лише креативні галузі. А вони тримаються на талантах, які й до великої війни часто їхали в пошуках кращого життя. Тому конкуренція за таланти – ключ до повоєнного успіху.

І ось тут постає питання: а що такого може запропонувати Україна як місце проживання, щоб перебити привабливість розвинених країн, з їхньою чудовою інфраструктурою, гарантованою безпекою та віковими традиціями поваги до прав людини?

Так, звісно, Україні треба тягтися в цьому напрямку, особливо щодо верховенства права і держави на службі людей. Але, об'єктивно кажучи, це довгий процес, і наша країна, якщо колись стане зразком у цьому, то дуже нескоро. Однак у нас ще є інша перевага: свобода від регламентацій і регуляцій. Це зворотний бік «безладу», як дехто називає волю. Сюди відноситься і легкість фінансових транзакцій, і конкурентний ринок інтернету, і спрощена система оподаткування для малого бізнесу, і відносно ліберальний (поки що) контроль швидкості на дорогах, і ліки без рецепта, і багато іншого.

Зрозуміло, що це не всім подобається. Багато хто вимагає «навести лад, як у Європі». У деяких питаннях це, можливо, і варто робити. Але треба мати на увазі, що ті, кому подобається зарегульованість, для України вже втрачені: їм немає сенсу повертатися, якщо вони поїхали, або вони поїдуть, якщо з якихось причин залишились. А повернуться ті, хто в «орднунгу» почувається незатишно і нудьгує за вільним духом, який традиційно притаманний Україні. Якщо, звісно, ці вільності залишаться.

На жаль, зараз простежується зворотна тенденція: карго-інтегратори тягнуть в Україну всілякі заборони, регламентації та регулювання, і це має найжвавіший відгук у законодавців та чиновників. Причина (крім ірраціональної нелюбові до свободи – жага «порядку») у тому, що не знаю, як у ЄС, але у нас усі ці бар'єри дуже добре вписуються в корупційну (точніше, патрональну) систему. На волі багато не заробиш, а на її обмеженнях тримається влада всіляких начальників. При цьому «гармонізація» з усім справді добрим, що в ЄС є, природно гальмується, тими самими силами.

Поки не пізно, всім, кому дорога свобода, потрібно об'єднуватися, щоб протистояти тиску заборонників, ліваків та карго-інтеграторів. Інакше, навіть вигравши війну, програємо Україну. Принаймні, ту, яку ми знаємо та любимо.

[\(Укрінформ\)](#)

Підполковник у відставці армії США, директор Американської програми лідерства у VetVoice Foundation Александр Віндман:

АТАСМС – це лише питання часу. Ми всі знаємо, що це станеться. Україна неминуче вступить у НАТО, і це може статися протягом п'яти років.

Членство в Альянсі – це єдина річ, яка насправді може гарантувати в майбутньому безпеку України та утримати Росію від нової спроби нападу. Інакше України залишатиметься уразливою для російського імперіалізму та реваншизму.

(...) зазвичай сторона, яка наступає, повинна мати перевагу щонайменше 3 до 1, а подекуди навіть 7 до 1. І вона, як правило, зазнає значно більших утрат, ніж сторона в обороні. Але українці довели, що може бути інакше.

Ми були схильні недооцінювати винахідливість українців, їхню волю боротися та перемагати. І, можливо, переоцінювали спроможність росіян, у тому числі їхній моральний дух, готовність помирати на полі бою невідомо за що.

Але не можна недооцінювати російську армію. Навіть якщо ЗСУ матимуть більше успіхів на полі бою, вони поки що не можуть досягти результатів, яких від них сподівалися через «завищені очікування». Отже, повторення Харківської і Херсонської операцій не буде, важкі бої триватимуть і взимку.

Україна має єдиний шлях перемоги і багато можливостей для програшу. Шлях до перемоги – наявність переваги в ресурсах із Заходу для досягнення тактичних здобутків на лінії фронту, завдання ударів по командних пунктах ворога, «спроби перенести війни на російську територію. Втім, для цього потрібна політична воля Заходу, якої наразі, очевидно, недостатньо.

Програти Україна може, якщо буде розірвано консенсус серед партнерів. Занепокоєння викликає саме політичний компонент. Росія намагатиметься розхитувати єдність Заходу та підірвати підтримку України. В Кремлі вірять: якщо їм це вдасться, вони з перевагою в економіці та людських ресурсах зможуть повільно здолати Україну. Тож тривала війна - в інтересах Москви, оскільки це перешкоджає членству України в НАТО.

Серед західних політиків існують побоювання, що Україна виграє надто багато, а Росія програє дуже сильно, і це призведе до нестабільності у РФ, ба більше – до її розпаду. Величезним питанням є: чи насправді Захід хоче перемоги України, а чи він вирішив «грати в глухий кут».

([Центр Разумкова](#))

**Директор економічних і соціальних програм Центру Разумкова
Василь Юрчишин:**

Одним з центральних в опитуваннях Центру Разумкова є питання стосовно правильності руху країни. Розподіл відповідей на вказане питання значною мірою відображає узагальнені поточні здобутки і суперечності розвитку країни.

Нагадаємо, в останній рік напередодні повномасштабного вторгнення, попри відносно стійку (хоча й слабку) економічну динаміку, ситуація в країні характеризувалася нарощуванням політичного протистояння. І не зважаючи на послідовне нарощування заробітних плат, число тих, хто у середині 2021 р. вважав, що події розвиваються у неправильному напрямі, майже втричі перевищувала чисельність тих, хто висловлював переконання, що країна рухається у правильному напрямі.

Після початку протидії вторгненню російських військ в Україну, згідно соціологічних досліджень Центру Разумкова, частка тих, хто вважав, що події розвиваються у правильному напрямі, постійно зростала, досягши максимального показника наприкінці зими 2023 р., коли високими були очікування швидких перемог ЗСУ і звільнення країни від загарбника.

Втім, надалі, і особливо у літні місяці 2023 р., спостерігалось зниження цього показника — до 52% у липні, тобто до рівня, який спостерігався восени 2022р., коли настрої та очікування українців та їх оцінки розвитку, хоча вже були вельми позитивні, однак все ще відображали високі ризики ескалації, і до менше 49% у серпні–вересні (найнижчі показники за останній рік), коли стало зрозумілим, що звільнення країни затримується. (Відповідним чином

суттєво зростає частка тих, хто вважає, що розвиток країни йде у неправильному напрямі — з 21% взимку до понад 30% у вересні 2023 р.).

Між тим, не зважаючи на зниження відповідного показника у літні місяці, майже половина респондентів зберігає оптимістичні оцінки і переконані у правильності руху країни (песимістичних оцінок дотримується менше третини респондентів).

Поряд з дослідженнями Центру Разумкова, у публічному просторі також представлена низка результатів досліджень стосовно оцінок економічного поточного стану підприємств та їх найближчих перспектив країни. Звернемо увагу на результати дослідження очікувань промислових підприємств у 2023 р. щодо перспектив розвитку їх ділової активності, представленого Держстатом України. Звичайно, об'єкти двох згадуваних досліджень різні — уявлення і відчуття розвитку у «простих» громадян (домогосподарств) і (керівників) промислових підприємств цілком можуть відрізнятись, що погіршуватиме сумісність результатів. Однак такі дослідження все ж надають можливість оцінити поточні процеси в країні з різних позицій.

Так, Індикатор ділового клімату в промисловості, значення якого у січні–травні 2023 р. покращувалося, у літні місяці демонстрував погіршення, а у вересні знизився порівняно із липнем 2023р. на 0,4 в.п. і становив мінус 0,1%. При цьому значення Індикатора ділової впевненості, хоча й залишається негативним, однак засвідчує слабку позитивну тенденцію до покращення.

Тобто, в оцінках поточного стану і розвитку домогосподарств і підприємств простежується їх (оцінок) погіршення. Особливо «неприємним» є те, що спостерігаються спадні тенденції в оцінці ділового клімату в умовах продовження активних воєнних дій. Що може засвідчувати повернення влади до практики посилення адміністрування в економічній сфері, хоча вимогою часу є максимальне сприяння діловій активності, насамперед у промисловості, яка переважно безпосередньо працює на перемогу.

Наступне важливе питання значною мірою характеризує не стільки поточні оцінки громадянами, скільки стосується очікувань змін найближчим часом, зокрема у тримісячний період. Йдеться про очікування домогосподарствами змін у економічному середовищі країни, що найчастіше пов'язано і з очікуваннями змін у частині власного добробуту. Зазвичай, оцінки змін власного добробуту є дещо вищими, ніж оцінки економічного становища країни загалом. А погляд у найближче майбутнє зазвичай пов'язується із напрямом і динамікою розвитку країни.

Натомість, стосовно найближчого періоду тут також спостерігається певна суперечність. В той час, як оцінки правильності руху країни демонструють тенденцію до погіршення, оцінки найближчих змін економічного становища в країні вказують на позитивні очікування, а баланс відповідей у вересні досяг рекордного у 2023 р. рівня. Така розбіжність у

динаміках може зумовлюватись тим, що громадян дедалі більше починають турбувати суспільно-політичні проблемні сфери, а не лише виживання у воєнний період. Тобто очікування економічного покращення не затьмарює негативні прояви сьогодення у суспільно-політичних сферах, які можуть ускладнити і перспективи економічного відновлення.

Разом з тим, окремі показники очікувань промислових підприємств мають різноспрямований характер. Так, очікування у вересні 2023р. щодо обсягу виробництва продукції в найближчі три місяці в промисловості становили плюс 11%, що є досить високим значенням. Однак, при цьому ризику скорочення чисельності працівників залишаються значними. Загалом, оцінка майбутнього розвитку бізнес-ситуації в країні залишається практично без змін (таблиця «Очікування промислових підприємств щодо перспектив розвитку ділової активності»). Значення ж Індикатора ділової впевненості, хоча й залишається негативним, однак демонструє слабку позитивну тенденцію до покращення.

Це дозволяє стверджувати, що, хоча оцінки поточної діяльності влади по підтримці економічної активності погіршилися, у короткостроковому аспекті бізнес зберігає оптимізм і бачить можливості розширення власної активності. Між тим, є підстави стверджувати, що впроваджувана економічна політика має бути зрозумілішою для підприємництва.

[\(РБК-Україна\)](#)

Голова Інституту Американістики, аналітик «Інтерньюз-Україна»

Владислав Фарапонов:

Масована атака, фактично початок війни організації ХАМАС проти держави Ізраїль поставила під сумнів можливість США надавати допомогу одночасно Україні та Ізраїлю. Складнощі для швидких кроків додає відсутність спікера у Палаті представників, хоч це й тимчасове явище. Але чи справді є привід для скепсису?

Не можна заперечувати, що початок активних бойових дій ХАМАС проти Ізраїлю певною мірою відверне увагу світу від допомоги Україні у протидії, зокрема США, як надійного та довготривалого партнера Ізраїлю.

Джон Кірбі, представник Ради національної безпеки США, вже визнав, що війна забирає багато зусиль з точки зору вироблення політики, адже все змінюється з драматичною швидкістю. За його словами, це не означає, що Вашингтон відволікається від інших пріоритетних питань, серед яких – допомога Україні. Механізм виділення допомоги достатньо простий для усіх типів програм. Конгрес голосує, адміністрація Білого дому, як виконавча влада, розпоряджається коштами.

Важливо уточнити, що для України є поняттям «Вашингтон». Ми розуміємо це як симбіоз виконавчої (Білий дім) та законодавчої (Конгрес) гілок влади. Станом на 2023 рік, республіканці контролюють Палату представників з достатньо хиткою більшістю, в той час, як Сенат поки під

контролем демократів. Такий статус-кво збережеться аж до січня 2025 року попри те, що парламентські та президентські вибори пройдуть у листопаді 2024 року.

Напередодні в Конгресі сталась екстраординарна подія: спікера Палати представників Кевіна Маккарті біло звільнено. Фактично, відсутність спікера унеможлиблює пленарну роботу зали та фактично законодавчий процес. Попри це, комітети нижньої палати працюють без перебоїв і законодавці можуть працювати над актуальними ініціативами.

Причина відставки Маккарті лежить у площині внутрішньої політики - він не виконав те, що обіцяв трампістському крилу республіканської партії, яких у США називають MAGA (Make America Great Again – гасло Дональда Трампа). Останньою дією перед звільненням з посади спікера Маккарті стало ухвалення тимчасового фінансування уряду, що дозволило уникнути шатдауну, тобто зупинки роботи усіх федеральних служб. Слід зазначити, що задля ухвалення такого компромісу республіканцям знадобились голоси демократів. Змова з демократами - це саме те, в чому ультраправі республіканці звинувачують Маккарті й що, в результаті, коштувало йому спікерського крісла.

Безпосередньо нова, без перебільшення, композиція сил у Конгресі, зокрема у Республіканській партії, впливає на процес прийняття рішень щодо будь-якого питання, і зокрема щодо допомоги Україні. Справа в тому, що певна частина членів Республіканської партії не розуміє, в чому полягає важливість підтримки України. Окрім того, вони партія, яка перебуває фактично в опозиції і критикує чинну владу демократів. З початку повномасштабної війни помірковані республіканці підтримували збільшення та пришвидшення допомоги Києву. Натомість ті, хто говорили, що це не в інтересах США, суттєво не змінили свою позицію.

Якщо Конгрес не проголосує за новий етап допомоги, кошти вичерпаються за різними оцінками, у листопаді, можливо, у грудні 2023 року, тому команда Байдена поспішає з тим, аби законодавці підтримали в тому числі фінансування програм допомоги Україні.

Американська допомога Ізраїлю є більш стабільною, ніж допомога Україні. Від створення держави Ізраїль у 1948 році та до 2021-го, США надали йому 125 мільярдів доларів лише безпекової допомоги. Останні 20 років, щорічно Ізраїль отримував від США підтримку обсягом щонайменше 3,3 мільярдів доларів у сфері безпеки та оборони. Україна з 2014 року отримувала спочатку 250, потім 300 мільйонів до 2022 року.

Адміністрація Байдена, яка вже реалізувала безпекову, економічну та гуманітарну допомогу Україні на десятки мільярдів доларів, точно не стане обирати між Ізраїлем та Україною. Більше того, адміністрація, скоріше за все, буде намагатись запропонувати законодавцям єдиний пакет фінансування для допомоги Ізраїлю, Тайваню та Україні, або Ізраїлю та Україні з кількох причин.

По-перше, дуже складно передбачити, як будуть розгортатись події, скажімо, на кінець 2024 року, коли завершиться виборча кампанія у США. Якщо Білий дім подасть запит на допомогу Україні, а вона згодом знадобиться також й Ізраїлю, буде складно знайти компроміс напередодні виборів 2024 року. По-друге, адміністрації не вигідно надсилати по декілька запитів майже одночасно, особливо, коли незрозуміло, хто є лідером республіканців у нижній палаті Конгресу.

Цілком можливо, що більше ясності у планах адміністрації буде після того, як республіканці призначать спікера Палати представників, аби Білий дім хоча б мав розуміння, з ким говорити. Проте нинішня політична кон'юнктура, наявні ресурси та потреби України не змусять адміністрацію надавати пріоритет допомозі Україні чи Ізраїлю, як на це сподіваються у Кремлі та Тегерані.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №683/2023

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГАНЖЕЛУ Миколу Миколайовича – майора
КОБЛЮКА Олександра Володимировича – майора
НАУМОВА Максима Олександровича – капітана
ХОМУТЕНКА Олега Анатолійовича – майора
ЩУРА Віктора Івановича – капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАЛАСНКА Сергія Сергійовича (посмертно) – старшого солдата
БАЛАНА Андрія Васильовича – старшого лейтенанта
БІЙЧУКА Романа Валерійовича – солдата
БЛИКА Олексія Дмитровича – лейтенанта
БОЛГОВА Олексія Олександровича – старшого солдата
БОРОВЦЯ Михайла Андрійовича (посмертно) – солдата
ВАСИЛЕНКА Руслана Леонідовича – капітана
ВОЙТИШЕНА Сергія Валерійовича – капітана
ГЛАВАЦЬКОГО Петра Петровича – старшого сержанта
ЗАЙЦЯ Владислава Олександровича – старшого солдата
ІВАСІВА Романа Любомировича – молодшого сержанта
КОЗУБА Юрія Миколайовича (посмертно) – солдата
КОЛЕСНИКОВА Сергія Анатолійовича – старшого солдата
КОЛІНЬКА Артема Юрійовича – майора
ЛЕШАНА Олександра Сергійовича – солдата
МЕЛЬНИКА Василя Степановича – солдата
МИХАЛЬЧУКА Вадима Олександровича (посмертно) – солдата
ПОНОМАРЕНКА Сергія Юрійовича – майора
РАСНКОВА Дмитра Володимировича (посмертно) – солдата
РОГОВЦЯ Олега Степановича (посмертно) – сержанта
ФЕСЮКА Дмитра Олександровича (посмертно) – солдата
ФІЛЕВСЬКОГО Дениса Олександровича – солдата

Нагородити орденом Данила Галицького

БАЙСТРЮЧЕНКА Олексія Павловича – полковника
ГОРБУЛЯ Володимира Петровича – полковника

ІВАЩУКА Володимира Віталійовича – підполковника
КОВАЛЯ Сергія Івановича – полковника
ЛИПОВОГО Олександра Петровича – полковника
МЕЛЬНИКА Євгенія Миколайовича – полковника
ОСАДЧОГО Василя Григоровича – полковника
ТИЩУКА Андрія Івановича – полковника

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

ГІБЛЯКА Романа Петровича – сержанта
ГОРОБЦЯ Сергія Івановича – сержанта
ДІХТЯРЕНКА Юрія Борисовича – сержанта
ДЯЧЕНКА Руслана Петровича – старшого солдата
ІВАНОВА Віктора Вадимовича – солдата
ІВАНЦОВА Олега Станіславовича – солдата
ІСАЙКІНА Олега Вікторовича – старшого лейтенанта
КОВАЛЬЧУКА Руслана Олександровича – солдата
КОЖУХАРА Юрія Вікторовича – сержанта
КРАХМАЛЬОВА Василя Вячеславовича – солдата
МАРЦЕНЮКА Віталія Йосиповича – молодшого сержанта
МАРЧЕНКА Романа Миколайовича – старшого солдата
МОВЧАНА Петра Петровича – молодшого сержанта
ПІКОВЦЯ Антона Борисовича – лейтенанта
СЄДІНА Дмитра Анатолійовича – полковника
СЛИЧУКА Сергія Михайловича – солдата
СТЕЦЮКА Андрія Юрійовича – солдата
ТКАЧУКА Олександра Сергійовича – старшого солдата

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

РОСОЧИНСЬКОГО Євгена Вікторовича – підполковника.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

9 жовтня 2023 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №684/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ЗОЛОТУХІНА Данила Олександровича (посмертно) – лейтенанта

СОТНИКА Івана Івановича (посмертно) – старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БАРДАКОВА Олександра Миколайовича (посмертно) – молодшого сержанта

БУТА Сергія Олександровича (помертньо) – старшого солдата
ВАРАНИЦЮ Івана Віталійовича (помертньо) – молодшого сержанта
КУЛКОВА Олександра Ігоровича (помертньо) – сержанта
Нагородити орденом “За мужність” III ступеня
АНДРІЙЧУКА Володимира Григоровича (помертньо) – старшого солдата
БАРВІНКА Юрія Олександровича (помертньо) – старшого солдата
БЄЛЯКОВА Олександра Сергійовича (помертньо) – солдата
БЛИНДЮКА Миколу Миколайовича (помертньо) – солдата
БОРИСЕНКА Олександра Миколайовича (помертньо) – солдата
БОШТАНА Ярослава Васильовича (помертньо) – солдата
БУДЗІНСЬКОГО Віктора Вікторовича (помертньо) – старшого солдата
БУЛАНОВОГО Олександра Валерійовича (помертньо) – солдата
ВАЙПАНА Миколу Дмитровича (помертньо) – солдата
ВАСИЛЕНКА Івана Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
ВОЛОШИНА Сергія Сергійовича (помертньо) – солдата
ВОРОНІНА Євгена Євгеновича (помертньо) – солдата
ВЯЛІНА Ігоря Анатолійовича (помертньо) – солдата
ГАВРИЛЮКА Ігоря Анатолійовича (помертньо) – солдата
ГЕРИЛЕВИЧА Сергія Павловича (помертньо) – солдата
ГОНЧАРЕНКА Олексія Сергійовича (помертньо) – солдата
ГОРБЕНКА Данила Юрійовича (помертньо) – солдата
ГРИГОРЧАКА Сергія Ярославовича (помертньо) – солдата
ДОМІНОВА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
ДОЦЕНКА Іллю Петровича (помертньо) – солдата
ДУБРОВСЬКОГО Артема Павловича (помертньо) – солдата
ДЯЧЕНКА Михайла Федоровича (помертньо) – солдата
ЄГОРОВА Дмитра Юрійовича (помертньо) – солдата
ЗГОННІКА Олександра Анатолійовича (помертньо) – солдата
ЗДОРИКА Анатолія Олексійовича (помертньо) – солдата
ЗИЛЕВИЧА Сергія Романовича (помертньо) – солдата
ЗІКУНОВА Андрія Юрійовича (помертньо) – солдата
ІЗЕМЕНКА Руслана Івановича (помертньо) – солдата
КАЛЕНТЬЄВА Станіслава Едуардовича (помертньо) – солдата
КАРАПЕТЯНА Армена Самвеловича (помертньо) – молодшого сержанта
КАСЯНЕНКА Ігоря Івановича (помертньо) – старшого солдата
КВАЧА Віталія Володимировича (помертньо) – солдата
КЕРСТЮКА Сергія Леонідовича (помертньо) – солдата
КОВАЛЬЧУКА Олександра Ігоровича (помертньо) – молодшого сержанта
КОЛЕСНИКА Олександра Вікторовича (помертньо) – солдата
КОЛУХОНОВА Дмитра Юрійовича (помертньо) – солдата
КОЛЮХА Юрія Олександровича (помертньо) – солдата
КОЦЮБУ Олексія Андрійовича (помертньо) – солдата
КРАЙНОСВІТА Максима Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта

КУРОПАТКІНА Микиту Денисовича (померло) – старшого солдата
КУСТОВА Олександра Сергійовича (померло) – солдата
КУЧЕРЕНКА Анатолія Володимировича (померло) – солдата
КУЧЕРЯВЕНКА Миколу Анатолійовича (померло) – молодшого сержанта
ЛЕВЧЕНКА Миколу Олександровича (померло) – солдата
ЛІЗІНА Олександра Вікторовича (померло) – солдата
ЛУК'ЯНЕНКА Олександра Михайловича (померло) – солдата
ЛЯШКА Миколу Вікторовича (померло) – старшого солдата
МАКОВЦЯ Олександра Олеговича (померло) – солдата
МАКУХУ Ігоря Васильовича (померло) – солдата
МАРТИШКА Євгена Анатолійовича (померло) – солдата
МОЛЧАНОВА Артура Ігоровича (померло) – солдата
МОЦНЕНКА Володимира Володимировича (померло) – старшого солдата
МУСІЄНКА Андрія Вікторовича (померло) – старшого солдата
НАГОРНОГО Олександра Івановича (померло) – солдата
НАЙДЬОНА Олександра Михайловича (померло) – сержанта
НЕГРЕБЕЦЬКОГО Артема Сергійовича (померло) – солдата
НЕЧИПОРУКА Олександра Юрійовича (померло) – солдата
НІКІТІШИНА Олександра Вікторовича (померло) – солдата
НІКОЛАЄВА Ігоря Віталійовича (померло) – солдата
НОВАКОВЦЯ Володимира Олександровича (померло) – солдата
ОСТАШЕВСЬКОГО Едгара Євгенійовича (померло) – молодшого сержанта
ПАЛАЖЕНКА Олександра Володимировича (померло) – солдата
ПАРХОМЕНКА Олександра Сергійовича (померло) – солдата
ПЕТРЕНКА Андрія Федоровича (померло) – солдата
ПЛЕСКУНА Павла Юрійовича (померло) – солдата
ПЛОТНІКОВА Євгена Олександровича (померло) – солдата
ПОЛЩУКА Григорія Івановича (померло) – солдата
ПОСТЕРНАКА Миколу Васильовича (померло) – солдата
ПРИСЯЖНЮКА Віктора Івановича (померло) – головного сержанта
РАФАЛЬСЬКОГО Віктора Анатолійовича (померло) – старшого сержанта
РАФАЛЬСЬКОГО Дениса Олександровича (померло) – молодшого сержанта
РАФАЛЬСЬКОГО Олександра Васильовича (померло) – старшого солдата
РЕНЧКОВСЬКОГО Олександра Станіславовича (померло) – солдата
РИБАЛКА Миколу Вікторовича (померло) – солдата
РИБАЧИКА Івана Романовича (померло) – солдата
РОМАНЧЕНКА Сергія Леонідовича (померло) – солдата
РУСТАМОВА Назарія Валентиновича (померло) – старшого солдата
САМЕДОВА Гусейна Віталійовича (померло) – сержанта
САНДУРСЬКОГО Анатолія Анатолійовича (померло) – солдата
СЕМЧИШИНА Сергія Петровича (померло) – сержанта

СИРОТЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) – солдата
СЛІВКУ Івана Дмитровича (помертньо) – солдата
СЛЮСАРА Сергія Вікторовича (помертньо) – солдата
СМИРНОВА Костянтина Костянтиновича (помертньо) – старшого солдата
СНОВІДУ Євгена Вадимовича (помертньо) – солдата
СОЛОШИНА Дмитра Ігоровича (помертньо) – солдата
СТАДНІКА Володимира Олександровича (помертньо) – старшого солдата
СТЕЛЬМАЩУКА Євгенія Івановича (помертньо) – солдата
СТЕПАНКА Андрія Романовича (помертньо) – старшого солдата
СУПРУНА В'ячеслава Васильовича (помертньо) – солдата
ТАРАСЕНКА Владислава Олександровича (помертньо) – солдата
ТЕРЛЕЦЬКОГО Олега Михайловича (помертньо) – солдата
ТИКАЛА Андрія Станіславовича (помертньо) – солдата
ТОМАША Ігоря Юрійовича (помертньо) – солдата
ТОМКА Сергія Петровича (помертньо) – старшого сержанта
УДОВЕНКА Валентина Олеговича (помертньо) – солдата
ФЕДОРКОВА Віктора Валерійовича (помертньо) – солдата
ФЕДОРЮКА Павла Васильовича (помертньо) – старшого сержанта
ФЕДЮКОВА Євгенія Геннадійовича (помертньо) – головного сержанта
ФЕСЬКОВА Сергія Сергійовича (помертньо) – солдата
ХАВКУНА В'ячеслава Петровича (помертньо) – солдата
ХАРІВА Артура-Артема Юрійовича (помертньо) – солдата
ХИЦЕНКА Ігоря Петровича (помертньо) – солдата
ХОЛОДА Володимира Володимировича (помертньо) – солдата
ХОРЕНКА Василя Івановича (помертньо) – солдата
ЦАНОВА Олександра Павловича (помертньо) – солдата
ЦАРАНА Дениса Яковича (помертньо) – солдата
ЦИГАНОВА Михайла Костянтиновича (помертньо) – солдата
ЦЦВІРУ Сергія Анатолійовича (помертньо) – солдата
ЧЕРНЕНКА Дениса Вікторовича (помертньо) – солдата
ЧЕРНИШОВА Андрія Григоровича (помертньо) – солдата
ЧЕХОВСЬКОГО Олександра Володимировича (помертньо) – солдата
ЧИШЕЙКА Миколу Михайловича (помертньо) – солдата
ШАМАРУ Артему Богдановичу (помертньо) – солдата
ШЕВЧУКА Данила Сергійовича (помертньо) – солдата
ШРАМКА Ігоря Федоровича (помертньо) – солдата
ШУМЛЯКІВСЬКОГО Юрія Олександровича (помертньо) – сержанта
ЮХТУ Євгенія Дмитровича (помертньо) – солдата
ЮШКА Андрія Петровича (помертньо) – солдата
ЯКОВЕНКА Олександра Петровича (помертньо) – солдата
ЯНІВА Ярослава Васильовича (помертньо) – старшого солдата
ЯРМОЛЕНКА Віктора Дмитровича (помертньо) – солдата
ЯРМОЛЮКА Олександра Петровича (помертньо) – солдата

ЯРМОЩУКА Сергія Петровича (помертньо) – молодшого сержанта
ЯРОВОГО Дмитра Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

9 жовтня 2023 року

Додаток 3

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №687/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

КОРЖЕНКА Вадима Вікторовича – підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ФОТЧУКА Степана Анатолійовича – майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ДАНІЛОВА Олега Сергійовича – майора

ДЕРЯГІНА Олександра Володимировича – капітана медичної служби

ЄДВАБНОГО Віктора Миколайовича – майора

СТАРЧЕНКА Сергія Олександровича – підполковника

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ВОРОТНИЧЕНКА Костянтина Леонідовича (помертньо) – старшого солдата

НАДКРИНИЧНОГО Володимира Івановича (помертньо) – солдата

ТРОХИМЧУКА Ігоря Вячеславовича (помертньо) – штаб-сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АДАМЕНКА Сергія Сергійовича (помертньо) – солдата

АКІМОВА Володимира Івановича (помертньо) – сержанта

АКУНА Андрія Вікторовича (помертньо) – солдата

БАДЛА Олега Леонідовича (помертньо) – солдата

БАЛИНЦЯ Олега Івановича (помертньо) – солдата

БАНАХА Андрія Ярославовича (помертньо) – сержанта

БАРАБАША Ігоря Валерійовича (помертньо) – солдата

БАЧИША Леоніда Миколайовича (помертньо) – старшого солдата

БЕХТЕРА Сергія Ігоровича (помертньо) – солдата

БЛОКОНЯ Сергія Віталійовича (помертньо) – солдата

БІЛЬЧИЧА Віктора Юрійовича (помертньо) – молодшого сержанта

БЛІЗНА Ігоря Сергійовича – старшого солдата

БОБЕРСЬКОГО Володимира Семеновича (помертньо) – солдата

БОЖЕНКА Павла Павловича (помертньо) – солдата

БОНДАРЕНКА Володимира Сергійовича (помертньо) – солдата

БОНДАРЕНКА Ігоря Олеговича (помертньо) – матроса

БОРЩОВА Анатолія Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта

БОСІЄВА Олександра Олексійовича (помертньо) – старшого сержанта
БОХЕНКА Станіслава Едуардовича (помертньо) – старшого солдата
БУДНІКА Романа Володимировича (помертньо) – солдата
БУЛАВІНА Олександра Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта
БУРАКА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
ВЕРТИЛЕЦЬКОГО Максима Володимировича (помертньо) – солдата
ВИЛКА Андрія Миколайовича (помертньо) – солдата
ВОЗЬНОГО Олега Ігоровича (помертньо) – лейтенанта
ВОЛЬСЬКОГО Сергія Олександровича (помертньо) – солдата
ГАЙДУКА Івана Валерійовича (помертньо) – солдата
ГАЛОЧКІНА Ігоря Юрійовича (помертньо) – солдата
ГАЛЬЧЕНКА Вадима Олександровича – старшого сержанта
ГЕРАЩЕНКА Андрія Олександровича (помертньо) – головного сержанта
ГЛОТКУ Артема Вадимовича (помертньо) – молодшого сержанта
ГЛУШИЧА Василя Володимировича (помертньо) – сержанта
ГОЛОВЕШКИНА Дмитра Володимировича (помертньо) – солдата
ГОНЧАРЕНКА Сергія Вікторовича (помертньо) – молодшого сержанта
ГРЯЗНОВА Юрія Євгеновича (помертньо) – солдата
ГУДИМУ Юрія Степановича (помертньо) – старшого сержанта
ГУДИМЕНКА Івана Миколайовича (помертньо) – солдата
ГУЦОЛА Вадима Володимировича (помертньо) – старшого солдата
ГУЦУ Вячеслава Юрійовича (помертньо) – солдата
ДЕЙНЕКУ Дмитра Миколайовича (помертньо) – солдата
ДЕНИСЕНКА Дениса Івановича (помертньо) – старшого солдата
ДЕПУТАТА Романа Анатолійовича (помертньо) – солдата
ДОВГИША Романа Миколайовича (помертньо) – солдата
ДОМАТАШЕНКА Олександра Олександровича – старшого солдата
ДУДЧЕНКА Миколу Васильовича (помертньо) – солдата
ЄВХИМЦЯ Михайла Івановича (помертньо) – солдата
ЖИГАЛА Владислава Анатолійовича (помертньо) – солдата
ІЩЕНКА Ігоря Олександровича (помертньо) – солдата
КАПТУРА Борислава Володимировича (помертньо) – сержанта
КАРПЕНКА Євгенія Миколайовича (помертньо) – солдата
КАРЦЕВА Вадима Миколайовича (помертньо) – солдата
КИВУ Олександра Васильовича (помертньо) – солдата
КНИШЕНКА Андрія Андрійовича (помертньо) – молодшого сержанта
КОБУ Вадима Вікторовича (помертньо) – солдата
КОВАЛЬЧУКА Олега Сергійовича (помертньо) – солдата
КОЗАКЕВИЧА Дмитра Володимировича (помертньо) – солдата
КОНДРАТЬЄВА Іллю Андрійовича (помертньо) – старшого солдата
КОРМИША Антона Юрійовича (помертньо) – старшого солдата
КОСМИНУ Володимира Вікторовича (помертньо) – солдата

КОСТЮКА Василя Георгійовича (померло) – головного сержанта
КОСЯКА Едуарда Валентиновича – молодшого сержанта
КРУСЯ Миколу Степановича (померло) – молодшого сержанта
КУЛІГІНА Олександра Вікторовича (померло) – солдата
КУЛІКОВСЬКОГО Сергія Анатолійовича (померло) – солдата
КУРІЛОВА Олександра Борисовича (померло) – молодшого сержанта
КУЧЕРЕНКА Андрія Борисовича (померло) – солдата
ЛЕВИЦЬКОГО Андрія Володимировича (померло) – молодшого сержанта
ЛЕВЧУКА Сергія Олександровича (померло) – солдата
ЛЕЩЕНКА Володимира Івановича (померло) – старшого солдата
ЛУКАША Сергія Миколайовича (померло) – солдата
МАКСИМЕНКА Сергія Миколайовича (померло) – лейтенанта
МАЛИШКА Сергія Івановича (померло) – солдата
МАЛЮГУ Валерія Дмитровича (померло) – солдата
МАСЛОВА Веніаміна Анатолійовича (померло) – сержанта
МЕНЬШОВА Олега Володимировича – старшину 2 статті
МІЛЮКОВА Юрія Вадимовича (померло) – солдата
МІРОШНІЧЕНКА Володимира Юрійовича (померло) – солдата
МІШИНА Андрія Володимировича (померло) – солдата
МОЗУЛЯ Романа Олександровича – солдата
МОРАРАША Дениса Михайловича (померло) – солдата
МУРАВЬОВА Сергія Михайловича (померло) – головного сержанта
МУРАШКІНА Сергія Юрійовича (померло) – солдата
НАБОКУ Дмитра Павловича (померло) – старшого солдата
НАГАЯ Василя Ярославовича (померло) – солдата
НІМЦЯ Михайла Михайловича (померло) – солдата
ОДНОРОГА Сергія Миколайовича (померло) – солдата
ОНІЩУКА Василя Івановича – старшого сержанта
ОНОПРІЄНКА Дмитра Юрійовича (померло) – старшого сержанта
ОРЛА Андрія Сергійовича (померло) – головного сержанта
ПАВЛІКОВА Едуарда Олександровича – молодшого сержанта
ПЕТРЕНКА Микиту Вадимовича (померло) – солдата
ПЕТРЕНКА Сергія Олександровича (померло) – солдата
ПІДДУБНОГО Олексія Олександровича (померло) – солдата
ПОГОРІЛОГО Олександра Юрійовича (померло) – солдата
ПОЛЄЩУКА Віталія Валерійовича (померло) – солдата
ПОЛІШКА Олександра Олександровича (померло) – солдата
ПРИЧИНЕНКА Сергія Григоровича (померло) – солдата
ПУСТОВГАРА Віталія Вікторовича (померло) – солдата
РАФАЛЬСЬКОГО Валерія Анатолійовича (померло) – солдата
РЕЗАНА Андрія Володимировича (померло) – старшого солдата
РЕЗНІКОВА Василя Павловича (померло) – солдата
РИСЮКА Романа Володимировича (померло) – солдата

РОДНІНА Олександра Павловича (помертньо) – старшого солдата
РОЗГУЛЯЄВА Сергія Валерійовича (помертньо) – солдата
РОССОЛА Олександра Юрійовича (помертньо) – головного сержанта
РУБАНОВА Олексія Вікторовича (помертньо) – солдата
САВЕНКА Андрія Сергійовича (помертньо) – старшого солдата
САВЕНКА Олександра Миколайовича (помертньо) – солдата
САДКОВА Євгенія Володимировича (помертньо) – солдата
СЕРЬОГІНА Миколу Станіславовича (помертньо) – солдата
СЕРЬОГІНА Сергія Михайловича (помертньо) – солдата
СЄВІДОВА Олега Олександровича (помертньо) – сержанта
СИРКА Сергія Івановича (помертньо) – старшого сержанта
СКИБУ Петра Миколайовича (помертньо) – солдата
СКРИПНИКА Олександра Сергійовича (помертньо) – солдата
СЛПЧЕНКА Євгена Анатолійовича (помертньо) – головного сержанта
СМІЛЯНЦЯ Сергія Андрійовича (помертньо) – молодшого сержанта
СПІРІДОНОВА Євгена Сергійовича (помертньо) – солдата
СТАНЬКА Олега Степановича (помертньо) – молодшого сержанта
СУПРУНА Іллю Віталійовича (помертньо) – солдата
СУСЛОВА Олега Юрійовича – старшого солдата
ТЕРНОВСЬКОГО Сергія Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
ТКАЧЕНКА Володимира Дмитровича (помертньо) – солдата
ТОПЧІЯ Миколу Федоровича (помертньо) – старшого лейтенанта
ТРИМБИЦЬКОГО Олега Миколайовича (помертньо) – солдата
ТУЛЬЧИНЕРА Володимира Сергійовича (помертньо) – солдата
УДОДА Євгена Вячеславовича (помертньо) – солдата
УРБАНА Миколу Миколайовича (помертньо) – солдата
ФОМКІНА Станіслава Андрійовича – молодшого сержанта
ЧАБАНЮКА Юрія Андрійовича (помертньо) – солдата
ЧЕРНИШОВА Владислава Юрійовича (помертньо) – старшого солдата
ШАПОВАЛОВА Вадима Миколайовича (помертньо) – солдата
ШУГАЄВА Ігоря Адамовича (помертньо) – солдата
ШУСТРОВА Олександра Олександровича (помертньо) – солдата
ЮРЧЕНКА Миколу Сергійовича (помертньо) – солдата
ЯКОБИШИНА Михайла Івановича (помертньо) – старшого сержанта
ЯРЕМЧУКА Миколу Миколайовича (помертньо) – старшого сержанта

Нагородити орденом Данила Галицького
ГОНЧАРУКА Олександра Миколайовича – підполковника медичної служби
ДАЛІНГЕРА Олександра Євгеновича – підполковника медичної служби
КОШИКОВА Михайла Олександровича – полковника медичної служби

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ГАЛАНОВА Дениса Миколайовича – солдата
ГАЛЕНЧИКА Олега Вікторовича – сержанта
ГОЛОВІНА Олексія Олександровича – старшого солдата

ЗАХАРКА Максима Юрійовича – солдата
КАЛУШЕВСЬКОГО Максима Вікторовича – солдата
КУЧЕРЕНКА Ярослава Сергійовича – молодшого сержанта
СМИРНОВА В'ячеслава Юрійовича – солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
САМСОНЕНКА Альберта Володимировича – молодшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
12 жовтня 2023 року

Додаток 4

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №688/2023

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

КУЖОЛЬНОГО Романа Юрійовича – підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ВІННИЦЬКОГО Андрія Володимировича – майора

КОНСТАНТИНЕНКА Дмитра Сергійовича – капітана

ПАНЦИРНОГО Олександра Володимировича – підполковника

ПІВНЯ Андрія Сергійовича – капітана

ПОКАТАЄВА Вадима Юрійовича – капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АНТОНЕНКА Олександра Васильовича – підполковника

БОДНАРЧУКА Павла Віталійовича (посмертно) – старшого лейтенанта

ГРИЩЕНКА Руслана Володимировича (посмертно) – молодшого лейтенанта

КАССЄВА Владислава Андрійовича – капітана

КОНАРЕВА Миколу Романовича (посмертно) – старшого лейтенанта

КРИЖАНОВСЬКОГО Владислава Юрійовича (посмертно) – старшого лейтенанта

КУЛЄШОВА Андрія Володимировича – капітана

ЛАРИНА Ігоря Васильовича – підполковника

МЕЛЬНИКА Олександра Валерійовича (посмертно) – молодшого лейтенанта

ОСТАПЕНКА Артема Вячеславовича – старшого лейтенанта

ПАВЕЛКА Євгена Івановича – підполковника

ПИЛИПЕНКА Юрія Валерійовича (посмертно) – підполковника

СОЛДАТЕНКА Івана Анатолійовича – старшого лейтенанта

СУПРУНЕНКА Леоніда Петровича – лейтенанта

ЦУНЕНКА Максима Михайловича – капітана

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

ФЕСЕНКА В'ячеслава Олександровича – майстер-сержанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ІЩУКА Ігоря Олександровича – капітана

МІРОШНИЧЕНКА Андрія Сергійовича (помертньо) – капітана

СКАЧКА Володимира Івановича (помертньо) – старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВДЄЄВА Едуарда Олександровича (помертньо) – сержанта

АВРАХА Олександра Григоровича (помертньо) – солдата

АГАТІЯ Миколу Миколайовича (помертньо) – солдата

АКСЬОНОВА Юрія Вікторовича (помертньо) – старшого сержанта

АНТОНА Михайла Мірчовича (помертньо) – солдата

АСЄЄВА Бориса Борисовича (помертньо) – солдата

АСТАФУРОВА Сергія Ігоровича – молодшого сержанта

БАБЕШУ Дмитра Михайловича (помертньо) – солдата

БАЖЕНОВА Миколу Андрійовича – старшого лейтенанта

БАРТОША Костянтина Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта

БАТІЯ Артура Вадимовича (помертньо) – солдата

БИКОВА Олександра Геннадійовича – капітана

БІЛОГО Веніаміна Веніаміновича (помертньо) – солдата

БОБАЛА-ЯРЕМЧУКА Олега Михайловича (помертньо) – молодшого сержанта

БОГАТОГО Василя Валерійовича (помертньо) – солдата

БОГДАНЮКА Олега Володимировича (помертньо) – солдата

БОЙЧЕНКА Євгена Олеговича (помертньо) – солдата

БОРИСЮКА Івана Миколайовича – сержанта

БУГАЙОВА Юрія Сергійовича (помертньо) – солдата

БУЧМУ Данила Олеговича (помертньо) – солдата

ВАВРІНА Ігоря Андрійовича (помертньо) – солдата

ВЕРБІЦЬКОГО Дмитра Олександровича (помертньо) – солдата

ВОДОЛАЗСЬКОГО Руслана Сергійовича (помертньо) – солдата

ВОЙДІКА Миколу Григоровича (помертньо) – солдата

ГАВРИЛЕНКА Олексія Володимировича – солдата

ГНІТІЯ Олександра Володимировича (помертньо) – солдата

ГОЛУБІЦЬКОГО Владислава Івановича (помертньо) – солдата

ГОРЯЧЕВА Олександра Вікторовича – молодшого лейтенанта

ГУБАЛЯ Івана Олександровича (помертньо) – старшого солдата

ГУДЯКА Івана Івановича (помертньо) – солдата

ГУЛЬКА Олександра Миколайовича – старшого солдата

ДІОРДІЄВА Олександра Миколайовича (помертньо) – сержанта

ДОБРОВЕЧОРА Василя Валентиновича (помертньо) – солдата

ЄЖОВА Володимира Анатолійовича (помертньо) – молодшого сержанта

ЖОВНІРОВИЧА Любомира Степановича (помертньо) – солдата

ЖУКІВСЬКОГО Віталія Олександровича (помертньо) – солдата

ІВАНОВА Віктора Петровича (помертньо) – сержанта

ІВАХНЕНКА Андрія Григоровича – молодшого сержанта
ІЛЬЧЕНКА Артура Володимировича (помертно) – солдата
ІЩУКА Олександра Анатолійовича (помертно) – солдата
КАВЧАКА Івана Івановича (помертно) – солдата
КАШАРНОВА Дениса Володимировича – лейтенанта
КІР'ЯНОВА Ігоря Володимировича (помертно) – солдата
КОВАЛЕНКА Сергія Олеговича (помертно) – солдата
КОВАЛШЕНА Миколу Миколайовича (помертно) – солдата
КОВАЛЬОВА Олексія Миколайовича (помертно) – старшого сержанта
КОСТЮКА Артема Олександровича – молодшого сержанта
КОХАНОВА Аркадія Олександровича – солдата
КОШМАНА Віталія Сергійовича (помертно) – старшого солдата
КРИВЕНЬКОГО Романа Івановича (помертно) – солдата
КУЗЛА Володимира Михайловича (помертно) – молодшого сержанта
КУЗЬМЕНКА Максима Григоровича (помертно) – солдата
КУНИЦЮ Володимира Миколайовича (помертно) – солдата
КУЦАНА Руслана Вікторовича (помертно) – солдата
КУЧКОВА Віталія Івановича (помертно) – старшого солдата
ЛЕБЕДЯ Романа Анатолійовича (помертно) – солдата
ЛЕВЧУКА Василя Васильовича (помертно) – солдата
ЛИСЕНКА Олександра Олександровича (помертно) – старшого солдата
ЛИХОГРУ Віталія Анатолійовича – молодшого сержанта
ЛІТВІНА Леоніда Івановича (помертно) – старшого сержанта
МАКСЮТУ Ігоря Миколайовича (помертно) – сержанта
МАЛИКА Василя Степановича (помертно) – солдата
МАРЕНИЧА Вячеслава Вікторовича (помертно) – старшого солдата
МАРУСИЧА Романа Андрійовича (помертно) – солдата
МАРЧЕНКА Леоніда Вікторовича (помертно) – солдата
МАХОРТОВА Артема Юрійовича (помертно) – солдата
МЕЛЬНИЧЕНКА Сергія Анатолійовича (помертно) – солдата
МИРОШНИЧЕНКА Олексія Олеговича – лейтенанта
МОГИЛКА Дмитра Едуардовича – капітана
НАГАЙЧУКА Олександра Валерійовича – молодшого лейтенанта
НЕГОВОРУ Геннадія Леонідовича – молодшого сержанта
НЕХАЙБА Олександра Валерійовича (помертно) – старшого солдата
ОГНЄВА Віктора Сергійовича (помертно) – старшого солдата
ОЛІЙНИКА Андрія Олександровича – старшого лейтенанта
ОЛІЙНИКА Олександра Вікторовича (помертно) – солдата
ОСПОВА Михайла Федоровича (помертно) – старшого лейтенанта
ОСТАПЧУКА Олега Володимировича – молодшого лейтенанта
ПЕТРИЧЕНКА Павла Вікторовича – солдата
ПИЧА Сергія Петровича (помертно) – солдата
ПІСАРЄВА Олексія Вікторовича (помертно) – солдата

ПОЛЩУКА Ігоря Вікторовича (помертно) – солдата
ПОНОМАРЕНКА Михайла Олексійовича (помертно) – солдата
ПРИДЕТКЕВИЧА Олега Івановича (помертно) – солдата
РАДУЧИЧА Олексія Анатолійовича (помертно) – старшого солдата
РИБАЛЬЧЕНКА Олега Ігоровича (помертно) – молодшого сержанта
РУДЕНКА Сергія Сергійовича (помертно) – старшого солдата
РЯБЦЕВА Василя Олеговича (помертно) – старшого солдата
САВЛІВА Ярослава Олександровича (помертно) – молодшого сержанта
САВОСТОВА Олександра Сергійовича (помертно) – сержанта
САВЧЕНКА Євгенія Олексійовича (помертно) – старшого сержанта
САМАРІНА Артема Олексійовича (помертно) – солдата
СЕМКА Миколу Миколайовича – молодшого сержанта
СКУЗА Володимира Єлісейовича (помертно) – солдата
СЛЄСАРЕНКА Олега Ігоровича (помертно) – молодшого сержанта
СЛЮСАРА Олега Вікторовича (помертно) – молодшого сержанта
СНІСАРЕНКА Олександра Олександровича (помертно) – молодшого сержанта
СТРІЛЬЦЯ Андрія Петровича (помертно) – солдата
СУВВИ Романа Володимировича (помертно) – солдата
СУХОВІЯ Сергія Анатолійовича (помертно) – солдата
СЦЬОЛЬНОГО Мар'яна Леонідовича (помертно) – солдата
ТЕПЛИЦЬКОГО Миколу Вікторовича (помертно) – солдата
ТИМЧЕНКА Олега Васильовича (помертно) – старшого солдата
ТІТАРЕНКА Євгенія Миколайовича (помертно) – старшого солдата
ТУРУТУ Олексія Валерійовича (помертно) – солдата
УРАЗОВА Дмитра Миколайовича – капітана
ФЕДОТОВА Сергія Анатолійовича – майстер-сержанта
ХАБОРСЬКОГО Андрія Сергійовича (помертно) – солдата
ХАННАНОВА Олександра Олександровича (помертно) – солдата
ХИЛЬКА Олега Миколайовича (помертно) – старшого солдата
ЦАПРИКУ Олександра Григоровича (помертно) – солдата
ЦИБЕНКА Ігоря Миколайовича – старшого сержанта
ЦИБУЛЬКА Геннадія Миколайовича (помертно) – штаб-сержанта
ЧУРАЄВА Олександра Сергійовича (помертно) – солдата
ШАБЛЮ Володимира Анатолійовича – старшого сержанта
ШЕВЦОВА Віталія Олександровича (помертно) – солдата
ШЕВЧУКА Олександра Володимировича (помертно) – молодшого сержанта
ШЕСТОПАЛОВА Костянтина Костянтиновича (помертно) – солдата
ШИПЛОВА Олександра Євгеновича (помертно) – підполковника
ШКВАРКА Василя Михайловича (помертно) – старшого солдата
ШКІРКА Івана Михайловича (помертно) – солдата
ШПАКОВИЧА Євгенія Петровича (помертно) – сержанта
ЩЕРБУ Олесь-Юліана Івановича (помертно) – молодшого лейтенанта

ЩЕРБІНУ Анатолія Євгеновича (помертно) – старшого солдата
ЮСИПА Петра Івановича (помертно) – солдата
ЮХИМЦЯ Миколу Сергійовича (помертно) – солдата
ЯРОШЕНКА Сергія Миколайовича (помертно) – старшого солдата
ЯЦУКА Андрія Миколайовича (помертно) – сержанта
ЯЮКА Івана Павловича (помертно) – солдата

Нагородити орденом Данила Галицького

БАБІЯ Сергія Івановича – майора
ОРЄХОВА Андрія Івановича – капітана
ПАРХОМЕНКА Владислава Владиславовича – старшого лейтенанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АРСЕНЮКА Валерія Петровича – солдата
ВЕЛИЧКА Анатолія Володимировича – молодшого лейтенанта
ГУДЗЯ Геннадія Володимировича – капітана
ДОЛЖИКОВА Віктора Івановича – старшого солдата
ЄФІМЕНКА Олександра Валерійовича – старшого сержанта
ЛУЦЬКОГО Євгенія Федоровича – старшого лейтенанта
ЛЯЛИКА Руслана Васильовича – старшого лейтенанта
ПІТУШКАНА Григорія Сергійовича – лейтенанта
ПОСТОЛА Володимира Володимировича – молодшого сержанта
РАЙХЕРТА Олександра Володимировича – майора

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АДАМСЬКОГО Валерія Андрійовича – старшину
ЛУЦКІВА Володимира Романовича – майора
СВИСТУНА Олега Олександровича – молодшого сержанта
ХРИСТЮКА Василя Олександровича – сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

12 жовтня 2023 року

Додаток 5

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №689/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

АНІСІМОВА Юрія Михайловича (помертно) – майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

РИМАРЯ Владислава Володимировича (помертно) – майора
ЯРОВОГО Івана Миколайовича (помертно) – капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВОРОБЦЯ Валентина Олеговича (посмертно) – капітана

КИСІЛЯ Євгена Анатолійовича (посмертно) – майора

КОНОНЕНКА Олега Васильовича – полковника

ОПАНАСЮКА Віктора Миколайовича (посмертно) – полковника

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АКСАМИТНОГО Андрія Вікторовича (посмертно) – солдата

БЕЗ’ЯЗИЧНОГО Євгенія Анатолійовича (посмертно) – солдата

БИСТРОВА Сергія Олександровича (посмертно) – солдата

БОЙКА Ігоря Володимировича (посмертно) – капітана

БУЛАХА Віталія Віталійовича (посмертно) – молодшого сержанта

ГНАТЕНКА Володимира Миколайовича (посмертно) – старшого матроса

ГОЛОВЧЕНКА Сергія Миколайовича (посмертно) – солдата

ЗАЛУЖНОГО Андрія Миколайовича (посмертно) – солдата

КРАВЧЕНКА Дениса Володимировича (посмертно) – старшину 1 статті

КРАСОТУ Юрія Андрійовича (посмертно) – капітана

КУЗНЄЦОВА Миколу Івановича (посмертно) – штаб-сержанта

КУРЯТНИКА Миколу Володимировича (посмертно) – солдата

ЛИСЯКА Михайла Сергійовича (посмертно) – солдата

ЛЮБЕНКА Євгенія Сергійовича (посмертно) – старшого солдата

МАКУХА Василя Мироновича (посмертно) – старшого солдата

МЕДА Віталія Володимировича (посмертно) – солдата

МИХАЙЛИШИНА Віталія Богдановича (посмертно) – солдата

РЕВУ Дмитра Вікторовича (посмертно) – головного сержанта

РУЯ Володимира Борисовича (посмертно) – молодшого сержанта

САПАЧА Сергія Олександровича (посмертно) – солдата

САРАЄНКА Олександра Васильовича (посмертно) – молодшого сержанта

СТЕЛЬМАХА Леоніда Миколайовича (посмертно) – солдата

СТРИЖКА Іллю Миколайовича (посмертно) – старшого сержанта

СУРМАЯ Анатолія Йосиповича (посмертно) – солдата

СУХОВІЯ Сергія Андрійовича (посмертно) – старшого сержанта

ТАРАСЕВИЧА Максима Олександровича (посмертно) – солдата

ТЕРЕЩЕНКА Максима Дмитровича (посмертно) – солдата

ТИХОМИРОВА Олексія Олександровича (посмертно) – солдата

ТУПКАЛЕНКА Юрія Олеговича (посмертно) – головного сержанта

ХОМЧИКА Олексія Миколайовича (посмертно) – солдата

ЧИСТОВА Олександра Ігоровича (посмертно) – головного старшину

ШЕВЧЕНКА Владислава Миколайовича (посмертно) – старшого солдата

ШИЙКУ Михайла Петровича (посмертно) – солдата

ШОСТАКА Ігоря Вікторовича (посмертно) – солдата

Нагородити орденом Данила Галицького

ПОЛЩУКА Андрія Миколайовича – капітана 1 рангу

ШУЛЬЖЕНКА Євгенія Олексійовича – капітана 1 рангу

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

ТІМАНОВА Миколу Юрійовича – капітана 1 рангу

Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня

ДМИТРИЄВА Вячеслава Сергійовича – полковника

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АБРОСИМОВА Олексія Сергійовича – старшого солдата

АВРАМЧУКА Андрія Миколайовича – старшого солдата

АЛЬОНОВА Дениса Юрійовича – солдата

АНДРІЄНКА Євгенія Андрійовича – солдата

БАЙРАКА Андрія Віталійовича – сержанта

БАРАБАНОВА Іллю Вікторовича – головного сержанта

БЕЗГОТЬКА Сергія Івановича – молодшого сержанта

БЕЗЗУБЧЕНКА Дениса Олеговича – солдата

БІДНЯКА Костянтина Георгійовича – старшого солдата

БІЛОУСА Олександра Сергійовича – солдата

БУБЛИКА Олександра Миколайовича – солдата

БУТЕНКА Вадима Сергійовича – молодшого лейтенанта

ВАХОВСЬКОГО Ярослава Дмитровича – солдата

ВЕЛИЧЕНКА Олега Григоровича – головного сержанта

ВЕСЕЛОВА Дмитра Юрійовича – солдата

ВОРОШИЛОВА Бориса Валерійовича – солдата

ГАЛКЕВИЧА Ігоря Анатолійовича – солдата

ГЛІЄВОГО Олександра Івановича – солдата

ГОЛЬДІНА Михайла Олександровича – солдата

ГОСУДАРЬОВА Руслана Миколайовича – старшого солдата

ГРИГОРЕНКА Станіслава Федоровича – старшого сержанта

ДЕМЕШКЕВИЧА Вадима Леонідовича – солдата

ДЖАБАРОВА Євгена Олеговича – солдата

ДЖАРІАШВІЛІ Євгені – солдата

ДУШИЛА Романа Васильовича – солдата

ЖИДЕЛЯЄВА Максима Юрійовича – старшого солдата

ІВАХНА Дмитра Олександровича – солдата

ІЛІЄНКА Олексія Олександровича – солдата

ІЛЮШЕЧКІНА Миколу Федоровича – солдата

КАБЛУКА Валерія Юрійовича – солдата

КАПИЛЮШНОГО Віктора Володимировича – солдата

КІБЦЯ Ігоря Валерійовича – солдата

КЛЯГІНА Володимира Олександровича – старшого солдата

КОЛОДЬКА Максима Костянтиновича – солдата

КОРДІКА Владислава Григоровича – сержанта

КОТИКА Олександра Вікторовича – солдата

КРИВОГО Антона Сергійовича – солдата

КРИВОЗУБА Андрія Івановича – солдата

КРІЦЬКОГО Ігоря Сергійовича – старшого солдата
КРУГОВОГО Олега Володимировича – солдата
КУЗЬМЕНКА Геннадія Анатолійовича – старшого солдата
КУКЛЕНКА Романа Костянтинівича – солдата
КУЦМЕДОВА Сергія Валерійовича – солдата
ЛАВРЕГУ Олега Станіславовича – солдата
ЛИСЕНКА Віктора Михайловича – солдата
ЛИТВИНА Андрія Олександровича – солдата
ЛОБКА Олександра Олександровича – солдата
ЛОМАКУ Миколу Івановича – головного сержанта
МАКУТРУ Ярослава Миколайовича – молодшого сержанта
МАЛИХА Івана Андрійовича – солдата
МАНУКЯНА Євгенія Володимировича – солдата
МАРЧУКА Ігоря Вікторовича – старшого солдата
МАТЮНІНА Михайла Геннадійовича – солдата
МИРОНОВА Іллю Сергійовича – старшого солдата
МІЩЕНКА Сергія Олексійовича – солдата
МУЗИКУ Сергія Васильовича – солдата
МУХАМЕТШІНА Рустама Наїловича – солдата
ОХРІМЕНКА Олексія Григоровича – солдата
ПАЗІЯ Валерія Віталійовича – солдата
ПАЩЕНКА Дмитра Юрійовича – солдата
ПИШНЯКА Володимира Івановича – старшого солдата
ПОЗНЯКА Якова Володимировича – старшого солдата
ПОЛІЩУКА Віталія Васильовича – солдата
ПОШТАРЯ Андрія Анатолійовича – солдата
ПУТРЮ Дмитра Миколайовича – старшого сержанта
РИБАЛКА Дмитра Яковича – солдата
РІХСІЄВА Уміда Кобілжона Углі – молодшого сержанта
РОМАНЕНКА Олександра Сергійовича – старшого солдата
РОСЛЯКОВА Дмитра Олеговича – солдата
РУЛЬОВА Юрія Степановича – солдата
САМАРІНА Євгенія Андрійовича – солдата
САУТІНА Івана Анатолійовича – солдата
СЕНИКА Володимира Васильовича – солдата
СИДОРЧУКА Олександра Олександровича – старшого солдата
СІТАЙЛА Андрія Володимировича – солдата
СКАЛОЗУБА Сергія Петровича – старшого сержанта
СКОРОГО Віктора Миколайовича – штаб-сержанта
СЛОНЧАКА Ігоря Володимировича – солдата
СОЛОМКУ Віталія Олександровича – солдата
СОРОКУНА Сергія Сергійовича – старшого солдата
СТОРЧУНА Сергія Олександровича – солдата

СТРИБАЙЛА Сергія Анатолійовича – старшого солдата
СУХОПАРА Юрія Юрійовича – молодшого сержанта
ТАНАСІЙЧУКА Сергія Сергійовича – сержанта
ТКАЧА Олександра Васильовича – старшого солдата
ТРОНЯ Віталія Васильовича – молодшого сержанта
ФЕДЮКА Віталія Михайловича – солдата
ХМІЛЯ Олега Миколайовича – солдата
ХОМИЦЬКОГО Олександра Валентиновича – солдата
ЦЮКАЛА Олексія Васильовича – старшого солдата
ЧЕРЕШНЕВОГО Германа Олександровича – солдата
ЧОРНОГО Леоніда Вікторовича – солдата
ЧУРІЛІНА Артема Вікторовича – солдата
ШЕВЧЕНКА Дмитра Івановича – старшого солдата
ШЕВЧУКА Назарія Олександровича – старшого солдата
ШКОЛЬНОГО Олександра Михайловича – солдата
ШПАНЮКА Андрія Івановича – солдата
ЩЕРБИНУ Валентина Васильовича – сержанта
ЯКІМОВСЬКОГО Кирила Валерійовича – солдата
ЯНЧУКА Андрія Петровича – солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
12 жовтня 2023 року